

სოციალურ-ეკონომიკურ მცენიერებათა სამართაშორისო აკადემია
პოლიტიკური მენეჯმენტის სამართაშორისო აკადემია
იურიდიულ მცენიერებათა სამართაშორისო აკადემია

INTERNATIONAL ACADEMY OF SOCIAL-ECONOMIC SCIENCES
INTERNATIONAL ACADEMY OF POLITICAL MANAGEMENT
INTERNATIONAL ACADEMY OF JURIDICAL SCIENCES

МЕЖДУНАРОДНАЯ АКАДЕМИЯ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ НАУК
МЕЖДУНАРОДНАЯ АКАДЕМИЯ ПОЛИТИЧЕСКОГО МЕНЕДЖМЕНТА
МЕЖДУНАРОДНАЯ АКАДЕМИЯ ЮРИДИЧЕСКИХ НАУК

სასელმწიფოს ეფექტიანი მართვის პრობლემები

*XXXIII სამართაშორისო სამეცნიერო
კონფერენციის მასალები*

PROBLEMS OF EFFECTIVE MANAGEMENT OF STATE

*MATERIALS OF XXXIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC CONFERENCE*

ПРОБЛЕМЫ ЭФФЕКТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВОМ

*МАТЕРИАЛЫ XXXIII МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ*

(21.03.2020)

თბილისი
Tbilisi Тбилиси
2020

უპკ (UDC; УДК) 1+32+33+34+35
ს-366 P-93 II-781

სახელმწიფოს მუშაობის მართვის პრობლემები.
XXXIII საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები (21.03.2020).
თბილისი: საერთაშორისო გამომცემლობა “პროგრესი”, 2020. – 88 გვ.

PROBLEMS OF EFFECTIVE MANAGEMENT OF STATE.
MATERIALS OF XXXIII INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE (21.03.2020).
Tbilisi: International Publishing House “Progress”, 2020. – 88 p.

ПРОБЛЕМЫ ЭФФЕКТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВОМ.
МАТЕРИАЛЫ XXXIII МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ (21.03.2020).
Тбилиси: Международное издательство “Прогресс”, 2020. – 88 с.

კონფერენციის სამრეგისტრაციო კომიტეტი:

ალფრედ კურატაშვილი (თბილისი, საქართველო) – თავმჯდომარე
ირაკლი გაბისონია (თბილისი, საქართველო) – თანათავმჯდომარე
ანზორ კურატაშვილი (თბილისი, საქართველო) – თანათავმჯდომარე
ედუარდ კორიტსკი (ჰამბურგი, გერმანია) – წევრი
სლავომირ პარტიცკი (ლუბლინი, პოლონეთი) – წევრი

ORGANIZATION COMMITTEE OF THE CONFERENCE:

ALFRED KURATASHVILI (TBILISI, GEORGIA) – CHAIRMAN
IRAKLI GABISONIA (TBILISI, GEORGIA) – CO-CHAIRMAN
ANZOR KURATASHVILI (TBILISI, GEORGIA) – CO-CHAIRMAN
EDUARD KORITSKY (HAMBURG, GERMANY) – MEMBER
SLAWOMIR PARTYCKI (LUBLIN, POLAND) – MEMBER

ОРГАНИЗАЦИОННЫЙ КОМИТЕТ КОНФЕРЕНЦИИ:

АЛЬФРЕД КУРАТАШВИЛИ (ТБИЛИСИ, ГРУЗИЯ) – ПРЕДСЕДАТЕЛЬ КОМИТЕТА
ИРАКЛИЙ ГАБИСОНИЯ (ТБИЛИСИ, ГРУЗИЯ) – СОПРЕДСЕДАТЕЛЬ КОМИТЕТА
АНЗОР КУРАТАШВИЛИ (ТБИЛИСИ, ГРУЗИЯ) – СОПРЕДСЕДАТЕЛЬ КОМИТЕТА
ЭДУАРД КОРИЦКИЙ (ГАМБУРГ, ГЕРМАНИЯ) – ЧЛЕН КОМИТЕТА
СЛАВОМИР ПАРТЫЦКИЙ (ЛЮБЛИН, ПОЛЬША) – ЧЛЕН КОМИТЕТА

სამეცნიერო რედაქტორი – ალფრედ კურატაშვილი
SCIENTIFIC EDITER – ALFRED KURATASHVILI
НАУЧНЫЙ РЕДАКТОР – АЛЬФРЕД КУРАТАШВИЛИ

რეგენზენტები:

მიხეილ როკეტლიშვილი (ნიუ-იორკი, აშშ) – მეცნ. დოქტორი, პროფ., აკადემიკოსი
ოქსანა სოლდატენკო (კიევი, უკრაინა) – მეცნ. დოქტორი, პროფ., აკადემიკოსი

REVIEWERS:

MIKHAIL ROKETLISHVILI (NEW YORK, USA) – DOCTOR OF SC., PROFESSOR, ACADEMICIAN
OKSANA SOLDATENKO (KIEV, UKRAINE) – DOKTOR OF SC., PROF., ACADEMICIAN

РЕЦЕНЗЕНТЫ:

МИХАИЛ РОКЕТЛИШВИЛИ (НЬЮ-ЙОРК, США) – ДОКТОР НАУК, ПРОФЕССОР, АКАДЕМИК
ОКСАНА СОЛДАТЕНКО (КИЕВ, УКРАИНА) – ДОКТОР НАУК, ПРОФЕССОР, АКАДЕМИК

© ალფრედ ანზორის ძე კურატაშვილი, 2020
ALFRED A. KURATASHVILI, 2020
АЛЬФРЕД АНЗОРОВИЧ КУРАТАШВИЛИ, 2020

ISBN 978-9941-9454-8-9

შპპ 1+32+33+34+35

აღფრედ კურატაშვილი (თბილისი, საქართველო)

ეკონომიკურ, ფილოსოფიურ და იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი საზოგადოებრივ მეცნიერებებში, სოციალურ-ეკონომიკურ მეცნიერებათა საერთაშორისო აკადემიის დამაარსებელი და პრეზიდენტი, პოლიტიკური მენეჯმენტის საერთაშორისო აკადემიის დამაარსებელი და პრეზიდენტი და იურიდიულ მეცნიერებათა საერთაშორისო აკადემიის დამაარსებელი და პრეზიდენტი, ნიუ-იორკის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი, აშშ პოლიტიკურ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალ “პროგრესი“-ს და საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალ “იურისპრუდენციის პრობლემები“-ს დამაარსებელი და მთავარი რედაქტორი, ჟურნალისტა ფედერაციის წევრი

**მოსამართლეთა მიერ
კანონმდებლობის “გაუპატიურება” –
აღაფრეთიანი
კრიმინალური ქმედებაა (!?)**

**დანაშაულებრივი
“სამართლებრივი” “ნორმები” –
ზოგიერთ “მოსამართლეთა” მიერ
კრიმინალური გადაწყვეტილებების მიღების
მასტიმულირებელი “საფუძველია” (!?)**

ადამიანის გაუპატიურება რომ კრიმინალური ქმედებაა – ეს უდავო ფაქტს წარმოადგენს, რამეთუ გაუპატიურება, როგორც ცნობილია, წარმოადგენს ფიზიკური ძალადობით განხორციელებულ კრიმინალურ ქმედებას (!?).

ამ შემთხვევაში მთავარი და მნიშვნელოვანი არის ის, რომ ადამიანის გაუპატიურების ფაქტზე – როგორც ფიზიკური ძალადობით განხორციელებულ კრიმინალურ ქმედებაზე, კანონმდებლობით გათვალისწინებულია სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა [1, მუხლი 137], რაც სრულიად სამართლიანია.

ამასთანავე, სამართლიანობა მოითხოვს, რომ ნებისმიერი ფორმის და შინაარსის ძალადობა – “გაუპატიურების” ნებისმიერი “ახალი” განსხვავებული ფორმა, რომელიც თუმცა უშუალოდ ფიზიკურ ძალადობაში არ გამოიხატება, მაგრამ რომელიც მოსამართლის მხრიდან განხორციელებული ფაქტობრივი ძალადობის “ახალი” ფორმით ლახავს ადამიანის უფლებებს და ინტერესებს ამ მოსამართლის მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღების შედეგად, რაც ხორციელდება უსამართლო მოსამართლის მიერ კანონმდებლობის “გაუპატიურების” გზით, უნდა ისჯებოდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 137-ე მუხლის მეორე ნაწილის “ა” ქვეპუნქტის (“ჩადენილი სამსახურებრივი მდგომარეობის გამოყენებით”) შესაბამისად, რომელიც ითვალისწინებს თავისუფლების აღკვეთას ვადით რვიდან ათ წლამდე [1, მუხლი 137, ნაწილი მეორე, ქვეპუნქტი “ა”].

ამრიგად, თუმცა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 137-ე მუხლი ეხება ადამიანის ფიზიკურ გაუპატიურებას სექსუალური ძალადობის გზით, მაგრამ, *ჩემი სრულიად დასაბუთებული ღრმა რწმენით*, არანაკლებ კრიმინალურ ქმედებას წარმოადგენს მოსამართლის მიერ კანონმდებლობის “გაუპატიურება” სამსახურებრივი მდგომარეობის გამოყენებით, რის გამოც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 137-ე მუხლი ანალოგიურად უნდა გავრცელდეს მოსამართლის მიერ ჩადენილ კანონმდებლობის “გაუპატიურების” ფაქტზე.

უფრო ზუსტად კი, ამისათვის საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში შეტანილი უნდა იქნეს სათანადო ცვლილება, რომლის თანახმად ამ კოდექსში უნდა დაემატოს ცალკე სპეციალური მუხლი: “კანონმდებლობის “გაუპატიურება””, რომელ მუხლშიც ასახული იქნება უშუალოდ მოსამართლის მიმართ სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის დაკისრების აუცილებლობის საკითხი მის მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისათვის კანონმდებლობის “გაუპატიურების” გზით.

გარდა ამისა, განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ მოსამართლის მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღება წარმოადგენს მის მიერ სამსახურებრივი (თანამდებობრივი) მდგომარეობის ბოროტად გამოყენებას [1, მუხლი 332] და სამსახურებრივი (თანამდებობრივი) უფლებამოსილების გადამეტებას [1, მუხლი 333], რაზედაც მოსამართლეს უნდა დაეკისროს სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა, მაგრამ მოსამართლეთა მიმართ ამ სამართლებრივი ნორმების ასამოქმედებლად საქართველოს კონსტიტუციაში [2] და “საერთო სასამართლოების შესახებ” საქართველოს ორგანულ კანონში [3] უნდა მოიხსნას მოსამართლის დანაშაულებრივად დაცვის მიზნით არსებული ეგრეთ წოდებული “კრიშა”, ანუ “იმუნიტეტი” მოსამართლის კრიმინალურ ქმედებაზე, რომელიც ფაქტობრივად საერთოდ ათავისუფლებს მოსამართლეს პასუხისმგებლობისაგან მის მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში (?!).

ამასთან, კანონმდებლობაში არსებული დანაშაულებრივი “სამართლებრივი” “ნორმები”, რომლებითაც “იმუნიტეტის” “საფუძველზე” მოსამართლეს ნებისმიერი, *მათ შორის, ფაქტობრივად დანაშაულებრივი*, გადაწყვეტილების მიღების “უფლება” ეძლევა, წარმოადგენს ზოგიერთ “მოსამართლეთა” მიერ კრიმინალური გადაწყვეტილებების მიღების მასტიმულირებელ “საფუძველს” (?!).

ამრიგად, მოსამართლეს აქვს მხოლოდ უფლებები – *აქვს დამოუკიდებლობა და თავისუფლება*, მაგრამ მას არა აქვს ამ უფლებებთან დაბალანსებული პასუხისმგებლობა – *მათ შორის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა*, რის გამოც მოსამართლე, *მათ შორის, უსამართლო – კრიმინალი* – მოსამართლე, ფაქტობრივად “გალმერთებულია”, რაც არღვევს კანონის წინაშე ყოველი ადამიანის თანასწორობის საერთაშორისო მასშტაბით აღიარებულ სამართლებრივ ნორმას და პრინციპს, “აკანონებს” ადამიანის დისკრიმინაციის “უფლებას” და წარმოადგენს დანაშაულს ადამიანურობის წინააღმდეგ (?!).

ზემოაღნიშულიდან გამომდინარე, სრულიად უდავოა, რომ სასამართლო სისტემას არაფერი არ ეშველება, თუ არ დაინერგა მოსამართლის (და აგრეთვე ნებისმიერი სახელმწიფოებრივი თანამდებობის პირის) პასუხისმგებლობა, რომელიც დაბალანსებული იქნება მის უფლებებთან.

ამასთან, მოსამართლის, *ისევე როგორც ნებისმიერი სახელმწიფოებრივი თანამდებობის პირის*, პასუხისმგებლობა უნდა დაინერგოს ჩემს მიერ შექმნილ თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების პოლიტიკურ-სამართლებრივი თეორიის [4; და სხვა] საფუძველზე და ამ თეორიის მოთხოვნათა შესაბამისად.

პრინციპულად მნიშვნელოვანია ყურადღების გამახვილება იმაზე, რომ თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების პოლიტიკურ-სამართლებრივი თეორია წარმოადგენს რევოლუციურად ახალ მეცნიერულ მიმართულებას და რევოლუციურად ახალ მეცნიერულ თეორიას – ადამიანის ინტერესების დაცვისა და სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის აუცილებელ მეცნიერულ საფუძველს, რომლის მოთხოვნების პრაქტიკაში დანერგვის გარეშე შეუძლებელია სახელმწიფოში სამართლიანობის დამყარება, შეუძლებელია კანონის წინაშე ყველა ადამიანის თანასწორობის უზრუნველყოფა, სახელმწიფოში ადამიანის დისკრიმინაციის რეალურად აკრძალვა, მოსამართლის მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღების, ანუ მის მიერ კანონმდებლობის “გაუპატიურების” აღმოფხვრა.

* * *

”თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია არის წინააღმდეგობის გადაჭრის საფუძველი, *ერთი მხრივ*, იმ უფლებებსა და მოვალეობებს შორის, რომლებიც სახელმწიფოს, და, მამასადაძემ, იმ სახელმწიფოებრივ თანამდებობის პირებსაც გააჩნიათ, რომელთა მოღვაწეობითაც ხორციელდება საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ფუნქციონირება, და, *მეორე მხრივ*, ამ თანამდებობის პირთა მოღვაწეობის შედეგებზე მათი კონკრეტული თეორიული და პრაქტიკული იურიდიული პასუხისმგებლობის არარსებობას შორის, რამეთუ თანამდებობის პირები, ასრულებენ რა თავის უფლებებსა და მოვალეობებს, რაც საბოლოო ჯამში კონკრეტულად გამოიხატება იმაში, რომ ემსახურონ საზოგადოებას – ემსახურონ ხალხს, ზოგჯერ ისე „ემსახურებიან ხალხს“, რომ მათი „მოღვაწეობა“ იწვევს ხალხის ძარცვას და გადატაკებას, ხოლო შესაბამისი პასუხისმგებლობა ამისათვის არ არსებობს.

გარდა ამისა, თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია საშუალებას იძლევა გადალახულ იქნეს წინააღმდეგობა, *ერთი მხრივ*, რიგითი მოქალაქეების მოქმედებებზე არსებულ პასუხისმგებლობასა და, *მეორე მხრივ*, თანამდებობის პირთა მოღვაწეობის შედეგებზე მათი პასუხისმგებლობის არარსებობას შორის, რომელიც (თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობა) დაბალანსებული უნდა იყოს მათ უფლებებთან – მართონ ან უშუალო მონაწილეობა მიიღონ საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მართვაში, და ამით ეს თეორია გზას უჩვენებს პრაქტიკას თანამდებობის პირთა უფლებებთან დაბალანსებული იურიდიული პასუხისმგებლობის მექანიზმების შექმნისა და ამოქმედების ასპექტში” [4, გვ. 127-128].

* * *

მოსამართლეთა მიერ კანონმდებლობის “გაუპატიურების” უტყუარი ფაქტების არსებობასთან დაკავშირებით, რაც მოსამართლის მხრიდან უდავოდ აღმაშფოთებელ კრიმინალურ ქმედებას წარმოადგენს, ისმის ლოგიკური და საფუძვლიანი კითხვები, რომლებშიც – თვითონ დასმულ კითხვებში – აშკარად დასტურდება კანონმდებლობის “გაუპატიურების” დანაშაულებრივი ფაქტები:

* * *

ნუთუ მოსამართლის მხრიდან კანონმდებლობის “გაუპატიურება” არ არის, როდესაც პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლე, მიუხედავად იმისა, რომ, მოსარჩელის მხრიდან სასამართლოში სამოქალაქო საქმეზე მრავალი უტყუარი სამართლებრივი მტკიცებულებების წარდგენისა და სასარჩელო მოთხოვნის კანონიერების მრავალგზის დასაბუთების გამო, ის იძულებული გახდა ბათილად ეცნო მოპასუხის დანაშაულებრივი ბრძანება მოსარჩელისთვის შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ, ამავე დროს, მან – პირველი ინსტანციის სასამართლოს აღნიშნულმა უსამართლო მოსამართლემ – მოახდინა კანონმდებლობის ”გაუპატიურება”, რაც გამოიხატა იმაში, რომ ამ უსამართლო მოსამართლემ მიიღო კანონის მოთხოვნის აშკარად საწინააღმდეგო გადაწყვეტილება იმით, რომ სრულიად უსაფუძვლოდ და დანაშაულებრივად უარი თქვა მოსარჩელის სასარჩელო მოთხოვნების სრულ დაკმაყოფილებაზე, რომლის თანახმად სასამართლოს გადაწყვეტილებით უნდა მომხდარიყო მოსარჩელის აღდგენა სამსახურში სრული უფლებამოსილებით, რომელიც მას ეკავა სამსახურიდან გათავისუფლებამდე, ამასთან გათავისუფლების დღიდან კუთვნილი განაცდური ხელფასის გადახდის და საქართველოს შრომის კოდექსის 31-ე მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული შრომის ანაზღაურების დაყენების ყოველი დღისათვის გადაუხდელი თანხის 0,07 პროცენტის გადახდის მოპასუხეზე დაკისრებით – სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულებამდე.

ამრიგად, პირველი ინსტანციის სასამართლოს აღნიშნულმა ”მოსამართლემ”, რომელიც, ჩემი აზრით, ”ჭკუასუსტ” ადამიანთა (მოსამართლეთა) რიცხვს არ მიეკუთვნება, მიზანდასახულად და ”შეგნებულად” – გაცნობიერებულად – მოახდინა კანონმდებლობის “გაუპატიურება” (!!).

ამასთან, აღნიშნულმა კრიმინალმა ”მოსამართლემ” გამოიყენა თაღლითური ”ხერხი”, და თუმცა მოსარჩელის მხრიდან ამ ”მოსამართლის” კრიმინალური ქმედებების უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის დონეზე ოფიციალურად განმარტების – გასაჩივრების – გამო, იძულებული გახდა ბათილად ეცნო მოპასუხის ორგანიზებული დანაშაულებრივი ჯგუფის მიერ ინიცირებული კრიმინალური ბრძანება მოსარჩელისთვის შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ, მაგრამ მოპასუხის ”გადასარჩენად”, რომლის ინტერესებსაც ეს უსამართლო მოსამართლე აშკარად და მიზანდასახულად იცავდა, მან გამოიყენა ხელოვნურად ”შექმნილი” უაზრო თაღლითური ფაქტობრივად არარსებული ვითომდა "არგუმენტი", რომ თითქოს მოსარჩელის სამსახურში "აღდგენის საფუძველი არ არსებობს" (!!), რაც სრული დემაგოგია და აბსურდია (!!).

სწორედ ასეთი თაღლითური "ხერხის" გამოყენებით და კანონმდებლობის "გაუპატიურების" გზით პირველი ინსტანციის სასამართლოს უსამართლო მოსამართლემ მიიღო კრიმინალური გადაწყვეტილება, როდესაც უარი ეთქვა მოსარჩელეს სამსახურში აღდგენაზე სრული უფლებამოსილებით, რომელიც მას ეკავა სამსახურიდან გათავისუფლებამდე, როდესაც უარი ეთქვა მოსარჩელეს კუთვნილი განაცდური ხელფასის გადახდაზე გათავისუფლების დღიდან, და საქართველოს შრომის კოდექსის 31-ე მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული შრომის ანაზღაურების დაყოვნების ყოველი დღისათვის გადაუხდელი თანხის 0,07 პროცენტის გადახდის მოპასუხისათვის დაკისრებაზე – სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულებამდე.

პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლის მიერ ჩადენილი კანონმდებლობის აღნიშნული "გაუპატიურება" უდავოდ წარმოადგენს სრულიად კანონსაწინააღმდეგო და დანაშაულებრივ – სისხლისსამართლებრივად დასჯად – ქმედებას, რამეთუ "მოსამართლეს" არა მარტო ასეთი გადაწყვეტილების მიღების არავითარი სამართლებრივი საფუძველი არ გააჩნდა, არამედ ფაქტობრივად ეს წარმოადგენდა და წარმოადგენს მოსარჩელის აშკარა "მარცვას" და "დაყაჩაღებას", წარმოადგენს მოსარჩელის მიმართ მოსამართლის მიერ განხორციელებულ ტრეფიკინგს, წარმოადგენს მოსარჩელის მონობის თანამედროვე პირობებში ჩაყენებას, ექსპლუატაციას, მაშინ როდესაც პირის თანხმობასაც კი მის წინასწარგანზრახულ ექსპლუატაციაზე, კანონის – საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის – თანახმად მნიშვნელობა არა აქვს [1, მუხლი 143¹ და შენიშვნა, 143²].

და ეს, *ჩემი ღრმა რწმენით*, უდავოდ ხდება მოპასუხესთან თაღლითური შეთანხმებით ან მასთან შეუთანხმებლად, მაგრამ მოპასუხის კრიმინალური ინტერესების დაცვის მიზნით, ანდა ხდება მოსამართლის სრული "სამართლებრივი" უვიცობით, რაც ამ შემთხვევაში, *ვეფიქრობ*, გამორიცხულია, რამეთუ ეს აშკარად წარმოადგენს უსამართლო – კრიმინალი – მოსამართლის მიერ მიზანდასახულად განხორციელებულ დანაშაულებრივ ქმედებას (?!).

ამასთანავე, ეს ხდება მოსამართლის მხრიდან სამსახურებრივი (თანამდებობრივი) უფლებამოსილების გადამეტებით [1, მუხლი 333], *რამეთუ მოსამართლის დამოუკიდებლობა კანონისგან მის დამოუკიდებლობას არ ნიშნავს და მოსამართლეს კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილების მიღების უფლება არა აქვს*, და ეს ხდება აგრეთვე მოსამართლის მხრიდან სამსახურებრივი (თანამდებობრივი) მდგომარეობის და ძალაუფლების ბოროტად გამოყენებით [1, მუხლი 332].

ამრიგად, ამ შემთხვევაში უდავოდ ადგილი აქვს პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლის მხრიდან კანონმდებლობის "გაუპატიურების" დანაშაულებრივი ქმედების ფაქტებს, რის მასტიმულირებელ "საფუძველსაც" წარმოადგენს კრიმინალი მოსამართლეების "დაცვაზე" გამიზნული დანაშაულებრივი "სამართლებრივი" "ნორმები (?!).

* * *

ნუთუ მოსამართლის მხრიდან ასევე კანონმდებლობის “გაუპატიურებას” არა აქვს ადგილი, როდესაც მეორე ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლე, ნაცვლად იმისა, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს უსამართლო მოსამართლის მიერ კანონმდებლობის “გაუპატიურების” გზით მიღებული დანაშაულებრივი გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ – იმ ნაწილში, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა ზემოაღნიშნული მოსარჩელის სასარჩელო მოთხოვნები, თვითონ მაინც მიიღოს კანონიერი გადაწყვეტილება, ის სრულიად გაუაზრებლად, უსაფუძვლოდ და დანაშაულებრივად ძალაში ტოვებს პირველი ინსტანციის სასამართლოს უსამართლო მოსამართლის მიერ მიღებულ კრიმინალურ გადაწყვეტილებას აღნიშნული მოსარჩელის მიმართ იმ ნაწილში, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა ამ მოსარჩელის სასარჩელო მოთხოვნები (?!).

და აქ ისმის კითხვა: სად არის ამ შემთხვევაში მოსამართლის “სამართლებრივი აზროვნება”, როდესაც მეორე ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლე ასე “იოლად” “ბაძავს” პირველი ინსტანციის სასამართლოს უსამართლო – კრიმინალ – მოსამართლეს, და ასევე კანონმდებლობის “გაუპატიურების” გზით იღებს დანაშაულებრივ გადაწყვეტილებას (?!).

ამასთან, განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ თუმცა ეს არც უშუალო შედარებას, და არც არავის შეურაცხყოფას არ წარმოადგენს, მაგრამ აშკარაა, რომ ერთი შეხედვით “წესიერი” მოსამართლეს კი, რომელიც ელემენტარულ სამართლებრივ საკითხებში ვერ გარკვეულა, მის მიერ უსამართლო – კანონსაწინააღმდეგო – გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში, კრიმინალს წარმოადგენს და “ვირზე” ბევრად უარესია (?!).

აღნიშნული “შედარება” გამომდინარეობს იქიდან, რომ არსებობს ძველი ქართული გამოთქმა “წესიერი – ვირიც არისო”, რაც იმას ნიშნავს, რომ თუმცა წესიერება აუცილებელია, მაგრამ მხოლოდ წესიერება საკმარისი არ არის, განსაკუთრებით კი მოსამართლისათვის (?!).

ამ შემთხვევაში მთავარი ის არის, რომ “ვირი” დანაშაულს ვერ ჩაიდენს, მაშინ როდესაც მოსამართლე შეიძლება ვითომ “წესიერად” “ითვლებოდეს” და მიზანდასახულად დანაშაული არ ჩაიდინოს, მაგრამ თუ მას სამართლებრივი აზროვნება არ გააჩნია, ის “წესიერი” კი არა, პოტენციური კრიმინალია (?!).

ამრიგად, “მოსამართლე”, მაშინაც კი, თუ თავის უსამართლო – დანაშაულებრივ – ქმედებებს ვერ აცნობიერებს, ის მაინც კრიმინალია და “ვირზე” აშკარად უარესია (?!).

თუმცა აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ იმ პირს, რომელიც გარკვეულწილად გონებაშეზღუდულია, რომელსაც სამართლებრივი აზროვნება არ გააჩნია, და, საერთოდ, რომელსაც გარკვეული პრობლემები აქვს ნორმალურ აზროვნებასთან, ის – ბევრი მათგანი – ვერ გააცნობიერებს, რომ ფაქტობრივად “ჭკუასუსტია”, და თუ ეს პირი მოსამართლეა და ამასთანავე “თუთიყუშივით” აქვს დაზეპირებული კანონები, მას შესაძლოა სრულიად უსაფუძვლოდ – მოაზროვნე მოსამართლეზე მეტი პრეტენზიები გააჩნდეს იურისპრუდენციაში, მაგრამ... (?!).

ზემოაღნიშნული შედარება, თუმცა, ცხადია, ყველა მოსამართლეს არ ეხება, რამეთუ არსებობენ აგრეთვე ნიჭიერი, პატიოსანი და კომპეტენტური მოსამართლეები, მაგრამ მაინც ბევრ მოსამართლეს და ზოგიერთ სხვა პირს არ მოეწონება, გამსაკუთრებით კი არ მოეწონება იმას, ვისაც ცხოვრებაში არ ჰქონია საქმიანი შეხება უსამართლო – კრიმინალ – მოსამართლესთან, რომელსაც მიზანდასახულად და "შეგნებულად" გამოაქვს კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილებები კანონმდებლობის "გაუპატურების" გზით, და/ან არ მოეწონება იმას, ვისაც არ ჰქონია საქმიანი შეხება გარკვეულწილად გონებაშეზღუდულ მოსამართლესთან, რომელსაც სამართლებრივი აზროვნება არ გააჩნია (მიუხედავად მის მიერ მიღებული თუნდაც უცხოური "განათლებისა" და ცალკეულ შემთხვევებში "სამეცნიერო" თუ "აკადემიური" ხარისხის ფლობისა), და რომელიც თუნდაც გაუცნობიერებლად იღებს კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივ – გადაწყვეტილებებს, რაც ასევე კანონმდებლობის "გაუპატურების" გზით ხორციელდება (?!).

ამასთანავე, ზემოაღნიშნულ შედარებას აღფრთოვანებით მიიღებს და ეს შედარება მოეწონება ყველა იმ პირს, რომლის კანონიერი უფლებები და ინტერესები ილახება წლების მანძილზე, რომლის "მარცვა" და "დაყაჩაღება" ხდება უსამართლო – კრიმინალი – მოსამართლეების მიერ დანაშაულებრივი გადაწყვეტილებების მიღების შედეგად, და/ან ეს ხდება სამართლებრივი აზროვნების არმქონე – ფაქტობრივად "ჭკუასუსტი" – მოსამართლეების მიერ თუნდაც გაუცნობიერებლად მიღებული, მაგრამ მაინც კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილებების მიღების შედეგად, რაც ნებისმიერ შემთხვევაში ხორციელდება კანონმდებლობის "გაუპატურების" გზით (?!).

ამრიგად, ამ შემთხვევაში ჩემს მიზანს წარმოადგენს, ერთის მხრივ, კრიმინალი მოსამართლეების მხილება, რომლებიც მიზანდასახულად იღებენ კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილებებს კანონმდებლობის "გაუპატურების" გზით, ხოლო, მეორეს მხრივ, "ჭკუასუსტ" მოსამართლეთა მხილება, რომლებიც ასევე კრიმინალურ გადაწყვეტილებებს იღებენ კანონმდებლობის "გაუპატურების" გზით, რათა მოხდეს მათი ლუსტრაცია, მათი სასამართლო სისტემიდან "მოკვეთა", და რათა მათ დაეკისროთ სათანადო სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა, რაც სახელმწიფოში კანონის წინაშე ყველა ადამიანის თანასწორობის და სამართლიანობის დამყარების აუცილებელ პირობას წარმოადგენს.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, ზოგიერთი მოსამართლის დანაშაულებრივი ქმედებების მხილება მნიშვნელოვანია იმისათვის, რომ ყველამ თავისი თავი კარგად "დაინახოს", და რომ, ჯერ-ერთი, მოსამართლეს ჰქონდეს არა მარტო უფლებები და დამოუკიდებლობა, არამედ აგრეთვე ეკისროდეს მას პასუხისმგებლობა (მათ შორის, სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა), რომელიც დაბალანსებული იქნება მის უფლებებთან, რაც უნდა განხორციელდეს ჩემს მიერ შექმნილი თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის საფუძველზე [4, და სხვა].

და, მეორეც, ზოგიერთი მოსამართლის დანაშაულებრივი ქმედებების მხილება მნიშვნელოვანია იმისათვის, რათა მოსამართლის თანამდებობაზე პირის არჩევისას და დანიშვნისას გათვალისწინებული იყოს მისი არა "დაზეპირებული" ცოდნა, რაც "თუთიყუშსაც" შეიძლება "ჭკონდეს", და არა მხოლოდ "განათლება" სათანადო აზროვნების გარეშე, არამედ წესიერება, ნიჭიერება, პატიოსნება, სამართლიანობა და კომპეტენტურობა, რაც წარმოუდგენელია სამართლებრივი აზროვნების არარსებობის პირობებში.

რაც შეეხება ისევ მეორე ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლოს გადაწყვეტილებას ზემოაღნიშნულ სამოქალაქო საქმეზე, ეს გადაწყვეტილება, პირველი ინსტანციის სასამართლოს უსამართლო მოსამართლის მიერ მიღებული კრიმინალური გადაწყვეტილების ანალოგიურად, არის კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილება, რაც წარმოადგენს მეორე ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლის მხრიდან სამსახურებრივი (თანამდებობრივი) უფლებამოსილების გადაშეშებას [1, მუხლი 333] და სამსახურებრივი (თანამდებობრივი) მდგომარეობის ბოროტად გამოყენებით [1, მუხლი 332].

მაშასადამე, მეორე ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლის მიერ მოსარჩელის მიმართ მიღებული გადაწყვეტილების შემთხვევაშიც, ისევე, როგორც პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შემთხვევაში, უდავოდ ადგილი აქვს მეორე ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლის მხრიდან კანონმდებლობის "გაუპატიურების" დანაშაულებრივ ქმედებას, რაც უდავოდ სისხლისსამართლებრივად დასჯად დანაშაულს წარმოადგენს, და რასაც ვერავითარი კრიმინალური "კრიშა" და "იმუნიტეტი" ვერ დაიცავს, მიუხედავად იმისა – მოსამართლემ მიზანდასახულად და "შეგნებულად", თუ სამართლებრივი აზროვნების არქონის გამო გაუცნობიერებლად მიიღო ეს დანაშაულებრივი გადაწყვეტილება (?!).

* * *

მოსამართლის მიერ კანონმდებლობის "გაუპატიურებასთან", დაკავშირებით, გარდა ზემოთ განხილულისა, ასევე ისმის შემდეგი კითხვა:

სხვა რა არის, თუ არა მოსამართლის მხრიდან კანონმდებლობის "გაუპატიურება" – თუ არა მოსამართლის მხრიდან კანონმდებლობაზე ძალადობა, როდესაც უზენაესი სასამართლოს მოსამართლე, ზემოაღნიშნულ სამოქალაქო საქმესთან დაკავშირებით, მოსარჩელის მიერ კანონის მოთხოვნის დაცვით შეტანილი საკასაციო საჩივრის გარდა, იხილავს აგრეთვე მოპასუხის სახელით არაუფლებამოსილი პირის მიერ უზენაესი სასამართლოს სახელზე კანონსაწინააღმდეგოდ შეტანილი საკასაციო საჩივრის წარმოებაში მიღების საკითხს, და მიუხედავად მოსარჩელის მხრიდან არაერთი ოფიციალური – სამართლებრივად დასაბუთებული – გაფრთხილებისა და კანონიერი მოთხოვნისა, მაინც კანონის მოთხოვნის საწინააღმდეგოდ წარმოებაში იღებს მოპასუხის სახელით არაუფლებამოსილი პირის მიერ უზენაესი სასამართლოს სახელზე შეტანილ საკასაციო საჩივარს (?!).

კერძოდ, არაუფლებამოსილმა პირმა უზენაესი სასამართლოს სახელზე შეიტანა საკასაციო საჩივარი (ფაქტობრივად შეიტანა განცხადება დასაბუთების გარეშე) სამოქალაქო საქმეზე გასაჩივრების ვადის ამოწურვის ბოლო დღეს ბოლო წუთებზე (?!).

არაუფლებამოსილი პირის მიერ უზენაესი სასამართლოს სახელზე შეტანილი აღნიშნული საკასაციო საჩივარი საერთოდ განხილვას არ ექვემდებარებოდა, მაგრამ რატომღაც მოსამართლემ საჩივრის შემტან პირს დაავალა „ხარვეზის“ შევსება და მოსთხოვა საკასაციო საჩივრის წარმომდგენ არაუფლებამოსილ პირზე მინდობილობის წარმოდგენა, რაც ტენდენციური მიდგომა თუ არა, *რბილად რომ ვთქვათ*, “შეცდომა იყო” (?!).

მიუხედავად ზემოაღნიშნულისა, მოწინააღმდეგე მხარეს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლისთვის რომ წარედგინა „მინდობილობა“ (თუმცა ეს იქნებოდა „ყალბი მინდობილობა“ და დანაშაული), რომლის თანახმად თითქოსდა საკასაციო საჩივრის წარმომდგენ არაუფლებამოსილ პირს “უფლებამოსილება ჰქონდა” ჯერ კიდევ 3 თვის წინ, როდესაც მან შეიტანა საკასაციო საჩივარი, და ვითომდა მაშინ “გამორჩათ” მინდობილობის წარმოდგენა, კიდევ შეიძლებოდა გარკვეული “გამართლება” ჰქონოდა მოსამართლის მიერ დადგენილ „ხარვეზს“ და მოწინააღმდეგე მხარის საკასაციო საჩივრის წარმოებაში მიღებას (?!).

მაგრამ არაუფლებამოსილი პირის მიერ საკასაციო საჩივრის შეტანიდან მხოლოდ 3 თვის შემდეგ გაიცა მინდობილობა აღნიშნულ არაუფლებამოსილ პირზე, რაც კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ ამ პირზე მინდობილობის გაცემამდე სამი თვით ადრე საკასაციო საჩივარი კანონსაწინააღმდეგოდ შეიტანა არაუფლებამოსილმა პირმა (?!).

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, აღნიშნული საკასაციო საჩივრის წარმოებაში მიღებას არავითარი სამართლებრივი საფუძველი არ ჰქონდა, რადგან 3 თვის შემდეგ გაცემულ მინდობილობას უკუქცევითი ძალა ვერ ექნება, და საკასაციო საჩივრის წარმომდგენ აღნიშნულ არაუფლებამოსილ პირს მინდობილობა უნდა ჰქონოდა 3 თვით ადრე – მაშინ, როდესაც ამ არაუფლებამოსილმა პირმა საკასაციო საჩივარი შეიტანა უზენაესი სასამართლოს სახელზე (?!).

ამრიგად, სამართლებრივად სრულიად გაუმართლებელი და დაუშვებელია არაუფლებამოსილი პირის მიერ საკასაციო საჩივრის შეტანის “კანონიერად” და “ხარვეზის შევსებად” ჩათვლა, მაშინ როდესაც ამ არაუფლებამოსილ პირზე მხოლოდ ხარვეზის დადგენის შემდეგ, კერძოდ კი, საკასაციო საჩივრის შეტანიდან 3 თვით შემდეგ გაიცა მინდობილობა, რომელსაც უკუქცევითი ძალა ვერ ექნება, რის გამოც აღნიშნული საკასაციო საჩივრის წარმოებაში მიღება უდავოდ არის აშკარად კანონსაწინააღმდეგო ქმედება და მოსამართლის მხრიდან კანონმდებლობის “გაუპატიურების” უდავო ფაქტს წარმოადგენს (?!).

ვფიქრობ, სადავო არ არის და ნებისმიერი იურისტისთვის გასაგები უნდა იყოს, რომ კანონს და საერთოდ სამართლებრივ ნორმებს საფუძვლიანად გააზრებული გაგება და გამოყენება სჭირდება!!!

მაშასადამე, სრულიად გაუძარტლებელ კანონსაწინააღმდეგო ქმედებას წარმოადგენს, როდესაც კანონის საფუძვლიანი გააზრების ნაცვლად, ხდება მისი მექანიკური და ზედაპირული – გაუაზრებელი – გამოყენება, მით უმეტეს, რომ უზენაესი სასამართლოს მოსამართლის კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილებაც კი გასაჩივრებას არ ექვემდებარება (?!).

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სრულიად გაუგებარია და არავითარი სამართლებრივი საფუძველი არ გააჩნია მოსარჩელის ოფიციალურ განცხადებაზე უზენაესი სასამართლოს მოსამართლის უსაფუძვლო და დაუსაბუთებელ პასუხში მოცემულ ვითომდა “მტკიცებას”, რომ თითქოს არაუფლებამოსილი პირის მიერ საკასაციო საჩივარი “სასამართლოში წარმოდგენილ იქნა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 396-ე მუხლის მოთხოვნათა დაცვით”, რაც აშკარა სიცრუეს წარმოადგენს (?!).

კიდევ ერთხელ გავიმეორებ, რომ საკასაციო საჩივარი კანონსაწინააღმდეგოდ შეიტანა არაუფლებამოსილმა პირმა, ხოლო საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 396-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად: “წარმომადგენლის მიერ შეტანილ საკასაციო საჩივარს უნდა დაერთოს მინდობილობა, რომელიც ადასტურებს წარმომადგენლის უფლებამოსილებას საკასაციო საჩივრის შეტანაზე, თუ ასეთი უფლებამოსილების დამადასტურებელი საბუთი არ არის საქმეში” [5, მუხლი 396, ნაწილი მე-2], რაც აღნიშნულ არაუფლებამოსილ პირს არ გააჩნდა, და რის გამოც ეს საკასაციო საჩივარი საერთოდ განხილვას არ ექვემდებარებოდა, მაგრამ... (?!).

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ, თუმცა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 396-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად: “თუ საკასაციო საჩივარი არ უპასუხებს აქ ჩამოთვლილ მოთხოვნებს ან სახელმწიფო ბაჟი არ არის გადახდილი, სასამართლო ავალებს საჩივრის შემტან პირს, შეავსოს ხარვეზი, რისთვისაც უნიშნავს მას ვადას. თუ ამ ვადაში ხარვეზი არ იქნა შევსებული ან საკასაციო საჩივარი არ არის შეტანილი კანონით დადგენილ ვადაში, საკასაციო საჩივარი განუხილველი დარჩება” [5, მუხლი 396, ნაწილი მე-3], მაგრამ ეს სულაც არ ნიშნავს იმას, რომ თითქოს არაუფლებამოსილი პირის მიერ შეტანილი საკასაციო საჩივარი, რომელსაც მინდობილობა არა მარტო საქმეში, არამედ საერთოდ არა აქვს, შეიძლება „ჩაითვალოს“ კანონიერად (?!).

კერძოდ, როგორც მოგეხსენებათ, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მე-6 მუხლის (სამოქალაქო კანონთა უკუქცევითი ძალა) თანახმად:

„კანონებსა და კანონქვემდებარე ნორმატიულ აქტებს არა აქვთ უკუქცევითი ძალა, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ეს პირდაპირ არის კანონით გათვალისწინებული. არ შეიძლება კანონს მიეცეს უკუქცევითი ძალა, თუ იგი ზიანის მომტანია ან აუარესებს პირის მდგომარეობას“ [6, მუხლი 6].

ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით, უნდა აღინიშნოს შემდეგი:

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 396-ე მუხლის მე-3 ნაწილში საყურადღებოა, რომ თუ „სახელმწიფო ბაჟი არ არის გადახდილი“, ის შეიძლება გადახდილი იქნეს ხარვეზის დადგენის შემდეგ, რამეთუ ეს გათვალისწინებულია ამ კოდექსით და წინააღმდეგობაში არ მოდის საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მე-6 მუხლის მოთხოვნასთან, რადგან „პირდაპირ არის კანონით გათვალისწინებული“.

ამასთანავე, თუმცა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 396-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად: “თუ საკასაციო საჩივარი არ უპასუხებს აქ ჩამოთვლილ მოთხოვნებს ან სახელმწიფო ბაჟი არ არის გადახდილი, სასამართლო ავალებს საჩივრის შემტან პირს, რომ შეავსოს ხარვეზი...“, მაგრამ ხარვეზი შევსებულად შეიძლებოდა ჩათვლილიყო მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოწინააღმდეგე მხარე, როგორც ჩემს მიერ ზემოთ უკვე აღინიშნა, უზენაეს სასამართლოში წარმოადგენდა „მინდობილობას“, რომლის თანახმად თითქოსდა საკასაციო საჩივრის წარმომდგენ არაუფლებამოსილ პირს “უფლებამოსილება ჰქონდა” ჯერ კიდევ 3 თვის წინ, როდესაც მან საკასაციო საჩივარი შეიტანა, და ვითომდა მაშინ “გამორჩათ” მინდობილობის წარმოდგენა... (!!).

შექმნილ ვითარებაში კი, სრულიად აშკარაა, რომ საკასაციო საჩივარი შეიტანა არაუფლებამოსილმა პირმა, რომელზეც მინდობილობა გაიცა საკასაციო საჩივრის შეტანიდან სამი თვის შემდეგ, რაც კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ აღნიშნული საკასაციო საჩივარი შეტანილია კანონსაწინააღმდეგოდ არაუფლებამოსილი პირის მიერ, და ამის გამართლების მცდელობაც კი დანაშაულს წარმოადგენს (!!).

მაშასადამე, სამი თვის შემდეგ გაცემული მინდობილობით ხარვეზი ვერ შეივსება და საკასაციო საჩივრის შემტანი არაუფლებამოსილი პირი, სამი თვით ადრე ვერ იქცევა უფლებამოსილ პირად, რამეთუ:

ჯერ-ერთი, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 396-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მე-6 მუხლის მოთხოვნის შესაბამისად პირდაპირ არ არის კანონით გათვალისწინებული, რომ თითქოს სამი თვის შემდეგ გაცემულ მინდობილობას შეიძლება მიეცეს უკუქცევითი ძალა და თითქოს არაუფლებამოსილი პირი მინდობილობის გაცემიდან სამი თვით ადრე შეიძლება ჩაითვალოს უფლებამოსილ პირად.

და, *მეორეც*, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 396-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული იქნებოდა მინდობილობისათვის უკუქცევითი ძალის მიცემა, რაც სრული აბსურდია, მას მაინც არ ექნებოდა იურიდიული ძალა, რადგან საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მე-6 მუხლის თანახმად:

„არ შეიძლება კანონს მიეცეს უკუქცევითი ძალა, თუ იგი ზიანის მომტანია ან აუარესებს პირის მდგომარეობას“ [6, მუხლი 6].

რაც შეეხება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკას, რომლითაც ამ შემთხვევაში სრულიად უსაფუძვლოდ ცდილობენ „გაამართლონ“ არაუფლებამოსილი პირის მიერ უზენაესი სასამართლოს სახელზე შეტანილი ზემოაღნიშნული საკასაციო საჩივრის წარმოებაში კანონსაწინააღმდეგოდ მიღება, როგორც მე მრავალჯერ აღმინიშნავს, უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკა კანონზე მაღლა ვერ დადგება, და თუ ეს პრაქტიკა ეწინააღმდეგება კანონს, ის საჭიროებს მოსამართლეების მხრიდან არა „ბრმად“ მიბაძვას, არამედ დანაშაულებრივი პრაქტიკის დაუყოვნებლივ აღმოფხვრას, ანუ თუ საერთოდ საქართველოს უზენაეს სასამართლოში ასეთ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივ – პრაქტიკას აქვს ადგილი, ის დასაგმობი და აღმოსაფხვრელია, და არა "დასამკვიდრებელი" (!)".

ამრიგად, კანონიერების აღდგენის მიზნით, საქართველოს უზენაეს სასამართლოში ზემოაღნიშნულ საქმეზე მომხსენებელი მოსამართლის მიერ დაუყოვნებლივ უნდა შეწყდეს დანაშაულებრივად წარმოებაში მიღებული საკასაციო საჩივრის წარმოება, რადგან მისი წარმოებაში მიღება მოხდა აშკარად კანონსაწინააღმდეგოდ, ანუ საკასაციო საჩივრის წარმოებაში მიღება განხორციელდა მომხსენებელი მოსამართლის მიერ კანონმდებლობის „გაუპატიურების“ გზით (!).

კანონმდებლობის „გაუპატიურებასთან“ დაკავშირებით ასევე პრინციპული მნიშვნელობა აქვს შემდეგი კითხვის დასმას:

სხვა რა არის, თუ არა მოსამართლის (მოსამართლეთა) მხრიდან კანონმდებლობის „გაუპატიურება“, როდესაც უზენაეს სასამართლოში სამოქალაქო საქმეზე კასატორის (მოსარჩელის) საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის შემოწმების საკითხი, (რომლის მიმართ პირველი და მეორე ინსტანციის სასამართლოების მოსამართლეების მიერ კანონმდებლობის „გაუპატიურების“ გზით მიღებული იყო დანაშაულებრივი გადაწყვეტილებები), უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეთა კოლეგიურმა შემადგენლობამ ვერ გადაწყვიტა 6 თვეშიც კი, მაშინ როდესაც საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მოთხოვნის შესაბამისად – „დასაშვებობის შემოწმების ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 3 თვეს“ [5, მუხლი 401, ნაწილი მე-3] (!).

ზემოაღნიშნული ფაქტი ადასტურებს, რომ ამ შემთხვევაში უდავოდ ადგილი აქვს კანონის უხემ დარღვევას, ადგილი აქვს მოსამართლეების მხრიდან დანაშაულებრივ ქმედებას სამართლიანობისათვის თითქმის 7 წლის მანძილზე მებრძოლი მოსარჩელის მიმართ, ადგილი აქვს კანონმდებლობის „გაუპატიურების“ უდავო ფაქტს, რაც წარმოადგენს მოსამართლეთა მხრიდან კანონისადმი განსაკუთრებულ ძალადობრივ ქმედებას, თუმცა პასუხისმგებლობის ფაქტობრივად არარსებობის გამო, ასეთ „მოსამართლეებს“ კანონმდებლობის „გაუპატიურება“, როგორც ჩანს, „კანონიერებად“ „მიაჩნიათ“, რამეთუ ისინი „გაღმერთებულები“ არიან (!).

ამასთან, განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ ზემოაღნიშნული კასატორის (მოსარჩელის) საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის შემოწმება და ამ საკასაციო საჩივრის განსახილველად დაშვება უმარტივესი საქმეა, რამეთუ აღნიშნულ საკასაციო საჩივარში მოცემულია უტყუარი ყოველმხრივი დასაბუთება მისი საქართველოს უზენაეს სასამართლოში განსახილველად დაშვებისა და საკასაციო მოთხოვნების სრულად დაკმაყოფილების აუცილებლობის შესახებ, *განსხვავებით მოწინააღმდეგე მხარისა, რომლის საკასაციო საჩივარი შეტანილი იქნა არაუფლებამოსილი პირის მიერ და კანონსაწინააღმდეგოდ იქნა მიღებული წარმოებაში, მაგრამ რომელსაც კანონის დაცვითაც კი რომ ჰქონოდა შეტანილი საკასაციო საჩივარი, იმ შემთხვევაშიც – გასაჩივრების, საკასაციო საჩივრის განსახილველად დაშვების და დავის არავითარი სამართლებრივი საფუძველი არ გააჩნდა.*

განსაკუთრებული ყურადღება უნდა გამახვილდეს აქ იმაზე, რომ ზემოაღნიშნულ სამართლიან საკასაციო საჩივარზე კანონიერი გადაწყვეტილების მიღებას განსაკუთრებული სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა აქვს, რაც განპირობებულია იმით, რომ ამ უდავოდ კანონიერი საკასაციო საჩივრის სრულად დაკმაყოფილება გახდება საქართველოს უზენაეს სასამართლოში კანონიერი გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობის დამადასტურებელი ნათელი ფაქტი.

წინააღმდეგ შემთხვევაში კი, უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეთა კოლეგიური შემადგენლობის მიერ მიღებული იქნება მხოლოდ კანონსაწინააღმდეგოდ – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილება კანონმდებლობის „გაუპატიურების“ გზით, რომლითაც უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეთა კოლეგიური შემადგენლობა მხარს დაუჭერს აღნიშნული კასატორის (მოსარჩელის) მიმართ განხორციელებულ ტრეფიკინგს – მის „მარცვას“ და „დაყაჩაღებას“ მოწინააღმდეგე მხარის ხელმძღვანელობაში „მოკალათებული“ ორგანიზებული დანაშაულებრივი ჯგუფის მიერ, რითაც ეს მოსამართლეები აღნიშნული კასატორის მიმართ განხორციელებული ტრეფიკინგის, მისი „მარცვის“ და „დაყაჩაღების“ თანამონაწილენი გახდებიან (?).

ყოველივე ზემოაღნიშნული კი, აიძულებს ამ კასატორს (მოსარჩელეს), *ერთის მხრივ*, გადაწყვეტილების უდავო გასაჩივრებას ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოში, რის შედეგადაც უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეთა მიერ, *ისევე, როგორც პირველი და მეორე ინსტანციების სასამართლოთა მოსამართლეების მიერ*, კანონსაწინააღმდეგოდ გადაწყვეტილებების მიღების გამო პასუხისმგებლობა სახელმწიფოს დაეკისრება (?).

ხოლო, *მეორეს მხრივ*, აღნიშნული კასატორი (მოსარჩელე) იძულებული იქნება საჯაროდ ამხილოს მის საქმეზე კრიმინალური გადაწყვეტილებების მიმღები ყველა მოსამართლე, რითაც ისინი სერიოზულ ზიანს აყენებენ სახელმწიფოს და ძირს უთხრიან სახელმწიფო უსაფრთხოებას (?).

* * *

ამრიგად, მოსამართლის მხრიდან კანონმდებლობის “გაუპატიურება” – ეს არის მისი მხრიდან განსაკუთრებული ძალადობრივი ქმედება, რომლითაც ნაცვლად იმისა, რომ მოსამართლე მოქმედებდეს მხოლოდ კანონის დაცვით, ის თავისი ძალადობრივი ქმედებით ფაქტობრივად “აუპატიურებს” კანონმდებლობას და “ფეხქვეშ” თელავს მას, რაც სხვა მრავალ დანაშაულთან ერთად, წარმოადგენს მოსამართლის მხრიდან სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადაძებტებას დაზარალებულის პირადი ღირსების შეურაცხყოფით, და რაც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის თანახმად ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან რვა წლამდე, თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით ვადით სამ წლამდე [1, მუხლი 333, ნაწილი მე-3, ქვეპუნქტი ”გ”].

დაბოლოს, განსაკუთრებით უნდა აღვნიშნო შემდეგი:

არსებობენ ნიჭიერი, პატიოსანი, კომპეტენტური და სამართლიანობისათვის მებრძოლი მოსამართლეები, რომლებიც უდავო პატივისცემას იმსახურებენ!!!

თუმცა, სამწუხაროდ, სასამართლო პროცესებზე მე ასეთი მოსამართლე თითქმის არ შემხვედრია. უფრო მეტიც, ცნობილია ის პირებიც, რომლებმაც უდავოდ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილებები მიიღეს, მაგრამ შემდეგ სასამართლო სისტემაში უმაღლესი თანამდებობა დაიკავეს (?!).

რაც შეეხება, აშკარად – მიზანდასახულად მოქმედ – კრიმინალ მოსამართლეს, და/ან მოსამართლეს, რომელიც “ჭკუასუსტობის” გამო გაუცნობიერებლად, მაგრამ ასევე კანონმდებლობის “გაუპატიურების” გზით იღებს კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივ – გადაწყვეტილებებს, ასეთი (ორივე) უსამართლო მოსამართლე – ”კორონავირუსზე” უარესია (?!).

ლიტერატურა

1. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი. 1999 წლის 22 ივლისი. №2287 რს. <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/16426?publication=216>
2. საქართველოს კონსტიტუცია. მიღებულია 1995 წლის 24 აგვისტოს. №786. <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/30346?publication=35>
3. საქართველოს ორგანული კანონი „საერთო სასამართლოების შესახებ“. 2009 წლის 4 დეკემბერი. №2257 – IIს. <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/90676?publication=37>
4. კურატაშვილი ალფრედ. თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია. *პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულება – ადამიანის ინტერესების დაცვისა და სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის აუცილებელი მეცნიერული საფუძველი* (მონოგრაფია ქართულ, ინგლისურ და რუსულ ენებზე). თბილისი: საერთაშორისო გამომცემლობა „პროგრესი“, 2003. – 256 გვ.
5. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი. მიღებულია 14.11.1997. №1106. <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/29962?publication=139>
6. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი. მიღებულია 26.06.1997. №786. <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/31702?publication=107>

შპპ 1+32+33+34+35

ალფრედ კურატაშვილი (თბილისი, საქართველო)

ეკონომიკურ, ფილოსოფიურ და იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი საზოგადოებრივ მეცნიერებებში, სოციალურ-ეკონომიკურ მეცნიერებათა საერთაშორისო აკადემიის დამაარსებელი და პრეზიდენტი, პოლიტიკური მენეჯმენტის საერთაშორისო აკადემიის დამაარსებელი და პრეზიდენტი და იურიდიულ მეცნიერებათა საერთაშორისო აკადემიის დამაარსებელი და პრეზიდენტი, ნიუ-იორკის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი, აშშ პოლიტიკურ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალ “პროგრესი“-ს და საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალ “იურისპრუდენციის პრობლემები“-ს დამაარსებელი და მთავარი რედაქტორი, ჟურნალისტთა ფედერაციის წევრი

**უსამართლო მოსამართლე –
“კორონავირუსზე”
უარესია (!)**

**ნუთუ კრიმინალი არ არის
უსამართლო მოსამართლე?!
და ნუთუ კრიმინალური არ არის
“კანონმდებლობა”, რომლითაც
პასუხი არ მოეთხოვება მოსამართლეს
კანონსაწინააღმდეგო
– დანაშაულებრივი –
გადაწყვეტილების მიღებისათვის?!**

უსამართლო – კრიმინალი – მოსამართლისა და “კორონავირუსის” ერთმანეთთან შედარება, ერთი შეხედვით, შეიძლება ვინმეს უცნაურად მოეჩვენოს, მაგრამ რეალურად ეს მთლად ასე არ არის, რამეთუ უსამართლო მოსამართლეს და “კორონავირუსს”, რომელსაც “უსამართლობა” არ ახასიათებთ, აქვთ როგორც საერთო, ისე განმასხვავებელი ნიშნები.

აღსანიშნავია, რომ უსამართლო – კრიმინალი – მოსამართლისა და “კორონავირუსის” ერთმანეთთან შედარების პრობლემა განსაკუთრებულ აქტუალობას იძენს თანამედროვე პირობებში, რაც გამპირობებულია იმის დასაბუთების პრინციპული მნიშვნელობით, რომ უსამართლო მოსამართლე – “კორონავირუსზე” უარესია (!).

ზემოაღნიშნული ფაქტის მხილებისა და დასაბუთების გარეშე, და აგრეთვე სახელმწიფო ხელისუფლების მხრიდან ამ ფაქტის მიჩუმაობის და/ან უყურადღებოდ დატოვების შემთხვევაში, არ ეშველა და ვერც ეშველება ზოგიერთ მოსამართლეთა მხრიდან კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილებების მიღების “მახინჯ” და კრიმინალურ პრაქტიკას (!).

ამასთან, უნდა აღინიშნოს, რომ მოსამართლეთა დანაშაულებრივ ქმედებებზე იურიდიული პასუხისმგებლობის არარსებობის გამო, როდესაც სახელმწიფოში (სახელმწიფოებში) მოქმედებს კრიმინალური “კანონმდებლობა”, რომლითაც პასუხი არ მოეთხოვებათ მოსამართლეებს კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისათვის, ჯერ ერთი, ილახება მრავალი მართალი ადამიანის კანონიერი უფლებები და ინტერესები, რაც მოსამართლეთა მხრიდან სახელმწიფოს სახელით ჩადენილ ანტისახელმწიფოებრივ დანაშაულებრივ ქმედებას წარმოადგენს, და, მეორეც, ამის გამო სასამართლო სისტემა, რბილად რომ ვთქვათ, “უხერხულად გამოიყურება” (!).

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლო სისტემის “უხერხულ მდგომარეობაში” ჩაყენება განპირობებულია შემდეგი გარემოებებით:

ერთის მხრივ, სახელმწიფოში კრიმინალური “კანონმდებლობის” არსებობით, რომელიც “იმუნიტეტის” საშუალებით “იცავს მოსამართლეებს” პასუხისმგებლობისაგან – მით უმეტეს, “იცავს მოსამართლეებს” სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან (!).

და, მეორეს მხრივ, სასამართლო სისტემის “უხერხულ მდგომარეობაში” ჩაყენება განპირობებულია ზოგიერთი მოსამართლის (ზოგიერთ მოსამართლეთა) მხრიდან კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღების ფაქტებით, რაც უდავოდ ანდენს სასამართლო სისტემის დისკრედიტაციას, და რაც, სამწუხაროდ, “ჩირქს სცხებს” და სახელს უტეხს მთლიანად სასამართლო სისტემას (!).

ამრიგად, უსამართლო მოსამართლის კრიმინალური ქმედებების მხილება “კორონავირუსთან” შედარებაში, გამოიწვევს შემდეგს:

ჯერ ერთი, აღნიშნული შედარება, ვფიქრობ, გარკვეულ ფსიქოლოგიურ გავლენას მოახდენს იმ მოსამართლეებზე, რომლებიც მათ მიერ განხილულ საქმეებზე კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილებებს იღებენ, რაც მათ, რბილად თუ ვიტყვით, სამარცხვინო მდგომარეობაში ჩააყენებს, თუმცა ისიც გასათვალისწინებელია, რომ ძველი ქართული ანდაზის თანახმად:

“უნამუსო კაცს თავზე “ჭუჭყიან წყალს” ასხავდნენ და –
რა კარგი წვიმა მოდისო” (!).

და, მეორეც, მოსამართლის კრიმინალური ქმედებების მხილებით და “კორონავირუსთან” მისი შედარებით, საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლებისთვის უფრო ცხადი და ნათელი გახდება იმის აუცილებლობა, რომ მოსამართლეების დამოუკიდებლობასთან და თავისუფლებასთან ერთად, დაინერგოს მათი – მოსამართლეთა – პასუხისმგებლობა ჩემს მიერ მრავალი წლის წინ შექმნილი თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების პოლიტიკურ-სამართლებრივი თეორიის [1; 2; და სხვა] საფუძველზე.

კერძოდ, მოსამართლეთა დანაშაულებრივ გადაწყვეტილებებზე “კანონმდებლობით” გათვალისწინებული “იმუნიტეტის” ნაცვლად, რაც კანონსაწინააღმდეგოდ და უსამართლოდ არის “დაკანონებული” საქართველოს (და არა მარტო საქართველოს) კონსტიტუციით [3] და, შესაბამისად, საქართველოს ორგანული კანონით „საერთო სასამართლოების შესახებ“ [4], და რაც უხეშად არღვევს კანონის წინაშე ყველა ადამიანის თანასწორობის საერთაშორისო დონეზე აღიარებულ სამართლებრივ ნორმას, უდავოდ უნდა დაინერგოს მოსამართლეთა, ისევე, როგორც, საერთოდ, თანამდებობის პირთა, პასუხისმგებლობა, როგორც უკვე აღვნიშნე, ჩემს მიერ შექმნილი – თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების პოლიტიკურ-სამართლებრივი თეორიის [1; 2; და სხვა] საფუძველზე.

მაშასადამე, უნდა დაინერგოს მოსამართლეთა პასუხისმგებლობა, რომელიც დაბალანსებული იქნება მათ უფლებებთან, რამეთუ, წინააღმდეგ შემთხვევაში, სრულიად შეუძლებელი იქნება სასამართლო სისტემაში და სახელმწიფოში სამართლიანობის დამყარება, დიკრიმინაციის აღმოფხვრა და ეფექტიანი სახელმწიფო მართვა ხალხის საკეთილდღეოდ.

ამრიგად, უნდა დამთავრდეს გაუთავებელი “მსჯელობა” და თუნდაც უცხოელ “ექსპერტებთან” შეთანხმებული ისეთი “რეფორმების” განხორციელება, სადაც განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილებულია მოსამართლეთა “დამოუკიდებლობის” გაზრდაზე და მათ უვადოდ არჩევაზე (თუ დანიშვნაზე), მაგრამ არავინ არ მსჯელობს მოსამართლეთა პასუხისმგებლობის დანერგვის აუცილებლობაზე, *მაშინ როდესაც მოსამართლეთა ისედაც შეუზღუდავი “დამოუკიდებლობის” გაზრდა, თანაც მოსამართლეთა მიერ კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილებების მიღების შემთხვევაში მათთვის არსებული “იმუნიტეტის” პირობებში, მხოლოდ კიდევ უფრო “გააძლიერებს” ზოგიერთი კრიმინალური მიდრეკილების მქონე და/ან “ჭკუასუსტი”, ანუ სამართლებრივი აზროვნების არმქონე, მოსამართლეების მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილებების მიღების პრაქტიკას (!).*

რა არის ეს, თუ არა მოსამართლეთა მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილებების მიღებაზე ფაქტობრივად მათი პასუხისმგებლობის არდაშვებისათვის განკუთვნილი კანონსაწინააღმდეგოდ “დაკანონებული” “იმუნიტეტი”, როდესაც თუმცა საქართველოს კონსტიტიციის თანახმად – “მოსამართლე თავის საქმიანობაში დამოუკიდებელია და ემორჩილება მხოლოდ კონსტიტუციასა და კანონს” [3, მუხლი 63, პუნქტი პირველი], *რაც სრულიად სამართლიანია, მაგრამ როდესაც, ამავე დროს, ისევ საქართველოს კონსტიტიციის იგივე მუხლის და იგივე პუნქტის თანახმად – “არავის აქვს უფლება მოსთხოვოს მოსამართლეს ანგარიში კონკრეტულ საქმეზე” [3, მუხლი 63, პუნქტი პირველი] (!), რაც იმას ნიშნავს, რომ მოსამართლეს აქვს “იმუნიტეტი” ნებისმიერი, მათ შორის, კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებაზე (!).*

საქართველოს კონსტიტუციის ზემოთ მოყვანილი სამართლებრივი ნორმებიდან, თუძცა არავითარ დავას არ იწვევს იმ ნორმის სამართლიანობა, რომ "მოსამართლე თავის საქმიანობაში დამოუკიდებელია და ემორჩილება მხოლოდ კონსტიტუციასა და კანონს", მაგრამ საქართველოს კონსტიტუციის ის "სამართლებრივი" "ნორმა", რომლის თანახმად "არავის აქვს უფლება* მოსთხოვოს მოსამართლეს ანგარიში კონკრეტულ საქმეზე", უდავოდ კანონსაწინააღმდეგოდ "აკანონებს" მოსამართლის მიერ დანაშაულებრივი გადაწყვეტილების მიღების "უფლებას" (!), რამეთუ აღნიშნული "იმუნიტეტის" გამო მოსამართლეს ვერაფერ ვერ მოსთხოვს ანგარიშს კონკრეტულ საქმეზე, რაც მას "საშუალებას" აძლევს მიიღოს არა მარტო კანონიერი, არამედ აგრეთვე კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილება, რაზედაც მოსამართლეს პასუხი არ მოეთხოვება (!).

ანალოგიური "სამართლებრივი" "ნორმა" დაფიქსირებული აგრეთვე საქართველოს ორგანულ კანონში „საერთო სასამართლოების შესახებ“, რომლის თანახმად "არავის არა აქვს უფლება, მოსამართლეს მოსთხოვოს ანგარიში..." [4, მუხლი 7, პუნქტი პირველი], რაც მოსამართლეს ასევე ათავისუფლებს პასუხისმგებლობისაგან (!).

უფრო მეტიც, სრულიად ალოგიკური, ანტისამართლებრივი, გასაოცარი და დანაშაულებრივია მიდგომა, რომლის თანახმად მოსამართლის მიერ კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილების მიღება ფაქტობრივად დანაშაულად არ ითვლება (!), მაშინ როდესაც მოსამართლის მიერ კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილების მიღება უდავოდ წარმოადგენს სისხლისსამართლებრივად დასჯად დანაშაულს (!).

კერძოდ, მოსამართლის მიერ კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში ადგილი აქვს მისი მხრიდან სამსახურებრივი (თანამდებობრივი) უფლებამოსილების გადამეტებას [5, მუხლი 333], რამეთუ მოსამართლის დამოუკიდებლობა კანონისგან მის დამოუკიდებლობას არ ნიშნავს და მოსამართლეს კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილების მიღების არავითარი უფლება არა აქვს (!).

მოსამართლის მიერ კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილების მიღება უდავოდ წარმოადგენს აგრეთვე მისი მხრიდან სამსახურებრივი (თანამდებობრივი) მდგომარეობის ბოროტად გამოყენებას [5, მუხლი 332].

ამრიგად, სრულიად უდავოა, რომ მოსამართლის მიერ მიღებული კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილება წარმოადგენს დანაშაულებრივ გადაწყვეტილებას, რაც ასეთი გადაწყვეტილების მიმღებ მოსამართლეზე სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის დაკისრებას მოითხოვს, რამეთუ წინააღმდეგ შემთხვევაში არ შეწყდება ზოგიერთი მოსამართლის მხრიდან ადამიანის კანონიერი უფლებების და ინტერესების შელახვა, არ შეწყდება ასეთ მოსამართლეთა "მხარდაჭერით" ადამიანების "მარცვა" და "დაყაჩაღება" (!).

* აქ საყურადღებოა, რომ საქართველოს კონსტიტუციაში წერია: "არავის აქვს უფლება მოსთხოვოს მოსამართლეს..." [3, მუხლი 63, პუნქტი პირველი], სადაც "არავის აქვს უფლება..." – ქართული ენის დამახინჯება და სრული უაზრობაა, რამეთუ გამოდის, რომ თითქოს "უფლება აქვს არავის" (!), მაშინ როდესაც უნდა ეწეროს: "არავის არა აქვს უფლება...", რაც ფაქტობრივად იგულისხმება.

მიუხედავად ზემოაღნიშნულისა, მოსამართლის მიერ მიღებულ კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილებაზე პასუხისმგებლობის არარსებობას უდავოდ ადასტურებს აგრეთვე სასამართლო სისტემაში "დამკვიდრებული" შემდეგი დანაშაულებრივი "ტრადიცია":

"სასამართლო ხელისუფლების უფლებებთან დაბალანსებული შესაბამისი პასუხისმგებლობის არარსებობის ერთ-ერთ მაგალითს, – როგორც მე ჯერ კიდევ მრავალი წლის წინ აღვნიშნავდი, – ანუ იმის მაგალითს, რომ მოსამართლეს უფლება აქვს მიიღოს სადავო საქმეზე გადაწყვეტილება, მაგრამ ის პასუხს არ აგებს კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისათვის, წარმოადგენს ის ფაქტი, რომ თუმცა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლეს, ისევე როგორც სხვა ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლეს, უფლება აქვს და ვალდებულიც არის მიიღოს მხოლოდ კანონიერი და სამართლიანი გადაწყვეტილება, ზოგჯერ ეს მოსამართლე ღებულობს აშკარად კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილებას, რაც სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტების უდავო ფაქტს წარმოადგენს, და რაც არცთუ იშვიათად შემდგომში დასტურდება ზემდგომი სასამართლო ინსტანციის მიერ, მაგრამ ამისათვის პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლეს არ ეკისრება არავითარი პასუხისმგებლობა (?!).

უფრო მეტიც, ზოგჯერ ადგილი აქვს კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილებების მიღებას სააპელაციო (მეორე ინსტანციის) სასამართლოში, და აგრეთვე საკასაციო (მესამე ინსტანციის) სასამართლოში, თუმცა ამ შემთხვევაშიც მოსამართლეს არ ეკისრება სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა (?!).

და ეს ხდება მიუხედავად იმისა, რომ მოსამართლეების მიერ კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილებების მიღება – მათ მიერ სამსახურებრივი უფლებამოსილების აშკარა გადამეტებას წარმოადგენს (?!), რაც სისხლისსამართლებრივად დასჯადი დანაშაულია, და რაც მოითხოვს მათ მიმართ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 333 მუხლის დაუყოვნებლივ ამოქმედებას“ [6, გვ. 4-5].

ამრიგად, ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლის (მოსამართლეთა) მიერ ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების კანონსაწინააღმდეგოდ ცნობა, უნდა წარმოადგენდეს ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლის მიმართ საბრალდებო დასკვნას, და ეს უდავოდ უნდა იწვევდეს ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლისათვის სათანადო პასუხისმგებლობის დაკისრებას, მაგრამ აღნიშნული „საბრალდებო დასკვნა“ არავითარ სამართლებრივ შედეგებს არ იწვევს (?!).

მაშასადამე, ზემოთ მოყვანილი ფაქტი კიდევ ერთხელ ადასტურებს იმას, რომ მოსამართლეს კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისათვის პასუხისმგებლობა არ ეკისრება, რაც უდავოდ აშკარას ხდის „კანონმდებლობით“ მოსამართლეთა კანონსაწინააღმდეგოდ „გალმერთების“ მანკიერ ვითომდა „სამართლებრივ“ პრაქტიკას (?!).

და აქ ისმის კითხვა:

ნუთუ შეიძლება გამართლება მოქმედების მოსამართლის მიერ ხალხის და სახელმწიფოს აშკარა ღალატს, მის მიერ ჩადენილ სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის მძიმე დანაშაულს, რაც გამოიხატება იმაში, რომ ზოგიერთი მოსამართლე სახელმწიფოს სახელით იღებს კანონსაწინააღმდეგო – ანტიადამიანურ და ანტისახელმწიფოებრივ – გადაწყვეტილებას (!).

აღნიშნულ ფაქტთან, ანუ ზოგიერთი მოსამართლის მიერ კრიმინალური გადაწყვეტილებების მიღებასთან დაკავშირებით, ზემოთ ციტირებულ სამეცნიერო ნაშრომში მე ასევე ვამახვილებდი ყურადღებას შემდეგზე:

„პრინციპულად მნიშვნელოვანია აღინიშნოს აგრეთვე, რომ თუმცა სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს შინაგანი რწმენით, მაგრამ თუ ეს რწმენა მცდარია, თუ ეს რწმენა კანონსაწინააღმდეგოა, თუ სასამართლო ეყრდნობა არა უტყუარ მტკიცებულებებს, არამედ ეყრდნობა ყალბ, თაღლითურ – დანაშაულებრივ – ვითომდა „არგუმენტებს“, და თუ ის იღებს კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილებას, ამას სათანადო კვალიფიკაცია უნდა მიეცეს, რამეთუ ასეთ შემთხვევაში ადგილი აქვს მოსამართლის მიერ სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტებას, ადგილი აქვს მის მიერ სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენებას, ადგილი აქვს მოსამართლის მხრიდან ადამიანის დისკრიმინაციას და ა.შ., ანუ ადგილი აქვს სისხლისსამართლებრივად დასჯად დანაშაულს.

ამასთანავე, ნაცვლად იმისა, რომ კონსტიტუციით გარანტირებული იყოს ყოველი ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვა და, შესაბამისად, ნაცვლად იმისა, რომ გარანტირებული იყოს თანამდებობის პირთა, და, მათ შორის, მოსამართლეთა სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის არსებობა, მათ მიერ სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტებისათვის, სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენებისათვის, პირიქით, თვითონ კონსტიტუციით (კონსტიტუციებით) არის გარანტირებული მოსამართლეების სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან დაცვა, ანუ კონსტიტუციით არის გარანტირებული მოსამართლეებისათვის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის დაკისრების აცილება (!)“ [6, გვ. 5].

კერძოდ, საქართველოს კონსტიტუციის 63-ე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად: „მოსამართლე ხელშეუხებელია. დაუშვებელია მისი სისხლის სამართლის პასუხისმგებაში მიცემა, ... იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს, ... თანხმობის გარეშე“ [3, მუხლი 63, პუნქტი მეორე], რაც ფაქტობრივად გამოირიცხავს მოსამართლის სისხლის სამართლის პასუხისმგებაში მიცემას მის მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისათვის, რამეთუ, *ჯერ ერთი*, საქართველოს კონსტიტუციის 63-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, როგორც ზემოთაც აღინიშნა: „არავის აქვს უფლება მოსთხოვოს მოსამართლეს ანგარიში კონკრეტულ საქმეზე“ [3, მუხლი 63, პუნქტი პირველი] (!), რის გამოც მოსამართლეს პასუხი ვერ მოეთხოვება (!).

და, მეორეც, თუმცა მოსამართლეს, საქართველოს კონსტიტუციით კანონსაწინააღმდეგოდ „დაკანონებული“ „სამართლებრივი“ „ნორმის“ თანახმად, არ მოეთხოვება „ანგარიში კონკრეტულ საქმეზე“, მაგრამ სამართლიანობა და კანონის წინაშე ყველა ადამიანის თანასწორობის საერთაშორისო მასშტაბით აღიარებული სამართლის ნორმა და საყოველთაოდ აღიარებული სამართლებრივი პრინციპი მოითხოვს, რომ ნებისმიერი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლის (მოსამართლეების) მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში, არა თუ არ უნდა მოეთხოვოს მოსამართლეს პასუხი, და არა თუ არ უნდა მიეცეს მოსამართლე სისხლის სამართლის პასუხისგებაში, არამედ უდავოდ უნდა დაეკისროს მას სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა, რისთვისაც გამოძიება უნდა ჩაატაროს პროკურატურამ ვინმესგან ყოველგვარი თანხმობის მიღების გარეშე და შემდეგ გადაწყვეტილება სისხლის სამართლის საქმეზე უნდა მიიღოს სასამართლომ, ხოლო იუსტიციის უმაღლესი საბჭო არ არის პროკურატურა და სასამართლო, თანაც საქართველოს კონსტიტუციის თანახმად არავის – მათ შორის, არც იუსტიციის უმაღლეს საბჭოს – არა აქვს უფლება მოსთხოვოს მოსამართლეს ანგარიში კონკრეტულ საქმეზე [3, მუხლი 63, პუნქტი პირველი] (!).

მაშასადამე, კიდევ ერთხელ უდავოდ დასტურდება, რომ ფაქტობრივად საქართველოს კონსტიტუციის დონეზე აკრძალულია მოსამართლის სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემა მის მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღების გამო, რაც „კანონმდებლობით“ კანონსაწინააღმდეგოდ „დაკანონებულ“ აღმაშფოთებელ კრიმინალურ ფაქტს წარმოადგენს (!).

თუმცა, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ იუსტიციის უმაღლეს საბჭოს უფლება ექნებოდა, რომ მოეთხოვა მოსამართლისაგან ანგარიში კონკრეტულ საქმეზე, მაინც უდავოდ კანონსაწინააღმდეგო ქმედება იქნებოდა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მხრიდან მოსამართლის პასუხისმგებლობის საკითხის განხილვა ან განხილვაზე პროკურატურისათვის თანხმობის მიცემა მოსამართლის მიერ მიღებული კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების გამო, რამეთუ საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის (მუხლი 8. საქმის მიუკერძოებლად გადაწყვეტა) თანახმად: „ადმინისტრაციულ წარმოებაში არ შეიძლება მონაწილეობა მიიღოს თანამდებობის პირმა, რომელსაც აქვს პირადი ინტერესი, ანდა არსებობს სხვა გარემოება, რომელიც ზეგავლენას მოახდენს საქმის გადაწყვეტაზე“ [7, მუხლი 8, ნაწილი მეორე], ანუ აშკარად არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი იუსტიციის უმაღლეს საბჭოსა და მოსამართლეს (მოსამართლეებს) შორის, რადგან მოსამართლეები დანიშნულები არიან თვითონ იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ, რის გამოც იუსტიციის უმაღლესი საბჭო „არ (ან ვერ) გაიმეტებს“ მოსამართლეს სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მისაცემად კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილების მიღებისათვის, მით უმეტეს, რომ მოსამართლის მხრიდან კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილების მიღება არსებული „კანონმდებლობით“ დანაშაულად „არ ითვლება“ (!).

ამრიგად, საქართველოს (და არა მარტო საქართველოს) კონსტიტუციით დანაშაულებრივად არის "დაკანონებული" მოსამართლის არა მარტო სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემის აკრძალვა [3, მუხლი 63, პუნქტი პირველი], არამედ დანაშაულებრივად არის "დაკანონებული" აგრეთვე იმის აკრძალვაც კი, რომ საერთოდ ვინმემ "მოსთხოვოს მოსამართლეს ანგარიში კონკრეტულ საქმეზე" [3, მუხლი 63, პუნქტი პირველი].

მაშასადამე. ზემოაღნიშნული წარმოადგენს საქართველოს კონსტიტუციით მოსამართლისთვის დანაშაულებრივად „დაკანონებული“ კრიმინალური „იმუნიტეტის“ არსებობის უდავო ფაქტს, რომლითაც ფაქტობრივად აკრძალულია მოსამართლის სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემა მის მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღების გამო, და რის შედეგადაც მოსამართლეს კანონსაწინააღმდეგო – კრიმინალური – გადაწყვეტილებების მიღების შეუზღუდავი „უფლება“ ეძლევა (!).

* * *

მოსამართლის დამოუკიდებლობის კანონით გარანტირებული არსებობა, ამავე დროს მოსამართლის მიერ გადაწყვეტილების მიღებაზე პასუხისმგებლობის არსებობის გარეშე, "დაფიქსირებულია" აგრეთვე საქართველოს ორგანულ კანონში „საერთო სასამართლოების შესახებ“ [4].

კერძოდ, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-7 მუხლის ("მოსამართლის დამოუკიდებლობა") პირველი პუნქტის თანახმად:

"1. მოსამართლე თავის საქმიანობაში დამოუკიდებელია. მოსამართლე ფაქტობრივ გარემოებებს აფასებს და გადაწყვეტილებებს იღებს მხოლოდ საქართველოს კონსტიტუციის, საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპებისა და ნორმების, სხვა კანონების შესაბამისად და თავისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე" [4, მუხლი 7, პუნქტი პირველი].

აქ ისევ, როგორც საქართველოს კონსტიტუციაში აღნიშნულია, რომ მოსამართლე გადაწყვეტილებებს იღებს მხოლოდ საქართველოს კონსტიტუციის და სხვა კანონების შესაბამისად, უფრო ზუსტად კი, "საქართველოს კონსტიტუციის, საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპებისა და ნორმების, სხვა კანონების შესაბამისად და თავისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე" [4, მუხლი 7, პუნქტი პირველი].

ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით ყურადღება უნდა გამახვილდეს იმაზე, რომ თუმცა სრულიად სამართლიანია, თუ მოსამართლე გადაწყვეტილებას იღებს მხოლოდ საქართველოს კონსტიტუციის და სხვა კანონების შესაბამისად, რაც მის უდავო მოვალეობას წარმოადგენს, მაგრამ ზოგიერთი მოსამართლე დანაშაულებრივად იყენებს იქვე მოყვანილ სიტყვებს – "და თავისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე", რის შედეგადაც ის იღებს კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილებას (!).

თუმცა, მოსამართლემ, თუ ის სამართლიანი მოსამართლეა, და არა კრიმინალი, გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს “თავისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე” მხოლოდ კანონის ფარგლებში – მხოლოდ კანონის შესაბამისად, და არა კანონსაწინააღმდეგოდ (?!).

მიუხედავად ამისა, ზოგიერთი მოსამართლის მხრიდან “თავისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე” – თუ ვითომდა “თავისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე” – არცთუ იშვიათად აღვილი აქვს კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილებების მიღების ფაქტებს, რაც უსამართლო – კრიმინალი – მოსამართლის „დამახასიათებელი“ დანაშაულებრივი „თვისებაა“ (?!).

ამასთან, კიდევ ერთხელ განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ უსამართლო მოსამართლისთვის კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილების შეუზღუდავად და დაუსჯელად მიღების „შესაძლებლობა“ განპირობებულია მოსამართლის პასუხისმგებლობის არარსებობით მის მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებაზე, ანუ განპირობებულია მოსამართლისთვის კანონსაწინააღმდეგოდ “დაკანონებული” დანაშაულებრივი ეგრეთ წოდებული “იმუნიტეტით”, რომელიც “იცავს” მოსამართლეს სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემისაგან (?!).

მოსამართლის “შინაგან რწმენასთან” და მის კანონსაწინააღმდეგოდ და დანაშაულებრივად გამოყენებასთან დაკავშირებით ჩემს მიერ ზემოთ უკვე გამახვილდა ყურადღება, მაგრამ მოსამართლის “შინაგანი რწმენის” მახინჯად გაგებისა და დანაშაულებრივად გამოყენების ფაქტების არსებობის გამო, კიდევ ერთხელ შევეხები ამ პრობლემას და მოვიტან ამონარიდს ჩემს მიერ ადრე გამოქვეყნებული ერთ-ერთი სამეცნიერო ნაშრომიდან:

„კანონის არასწორი განმარტება, რომელსაც თუნდაც საფუძვლად უდევს მოსამართლის „შინაგანი რწმენა“, და ამ „რწმენის“ საფუძველზე მის მიერ მიღებული კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილება – ასევე წარმოადგენს იმის უტყუარ მტკიცებულებას, რომ აღნიშნული მოსამართლე არის სისხლის სამართლის დამნაშავე, და რომ მისი „შინაგანი რწმენა“ ვერ გაამართლებს დანაშაულებრივ ქმედებას, რამეთუ მოსამართლის „შინაგანი რწმენა“ – ეს არ ნიშნავს მოსამართლის ტვინში უსაფუძვლოდ „შობილ“ კანონსაწინააღმდეგო ვითომდა „მოსაზრებას“ ან მის ტვინში „შეფრენილ“ რაღაცა „ოფოფებს“ (?!).

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ თუმცა მოსამართლის შინაგანი რწმენა მნიშვნელოვანია და გასათვალისწინებელია, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ეს „რწმენა“ სამართლებრივად არის დასაბუთებული, ანუ – მხოლოდ კონსტიტუციის, საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპებისა და ნორმების, სხვა კანონების ფარგლებში [4, მუხლი 7, პუნქტი პირველი], რადგან მოსამართლის დამოუკიდებლობა და მისი „შინაგანი რწმენა“ არ ნიშნავს და არც შეიძლება ნიშნავდეს კანონისგან მის დამოუკიდებლობას“ [8, გვ. 50].

* * *

უდავო ყურადღებას იმსახურებს აგრეთვე მოსამართლის უვადოდ დანიშვნის პრობლემა, და იმის „მტკიცება“, რომ თითქოს უვადოდ დანიშვნა იმის „გარანტიას“ „იძლევა“, რომ „უვადო“ მოსამართლე სრულიად „დამოუკიდებლად“ მიიღებს მხოლოდ სამართლიან და კანონიერ გადაწყვეტილებებს, რაც მოკლებულია ყოველგვარ სამართლებრივ და ლოგიკურ საფუძველს (?!).

გასაკვირია, უფრო ზუსტად კი, საგანგაშო ფაქტია, რომ საზოგადოებაში და სახელმწიფოში მიმდინარეობს სრულიად არაკომპეტენტური მსჯელობა მოსამართლეთა უვადოდ დანიშვნასთან დაკავშირებით (?!).

უფრო მეტიც, ამჟამად მიმდინარეობს ძირითადად დავა იმის შესახებ, თუ ვინ „იმსახურებს“ უვადო მოსამართლედ დანიშვნას (?!), რამეთუ მოსამართლეთა უვადოდ დანიშვნა უკვე საქართველოს კონსტიტუციით არის დაკანონებული [3, მუხლი 61, პუნქტი 2; მუხლი 63, პუნქტი 6], თვითონ კონსტიტუციის არსის და პრინციპების საწინააღმდეგოდ, ანუ კანონსაწინააღმდეგოდ (?!).

მოსამართლეთა უვადოდ დანიშვნაზე მსჯელობის არაკომპეტენტურობა მდგომარეობს იმაში, რომ რატომღაც თითქმის ვერავინ „ვერ ამჩნევს“ – ან ვითომ ვერავინ „ვერ ამჩნევს“, რომ მოსამართლეთა უვადოდ დანიშვნა, *ჯერ-ერთი*, ლახავს მრავალი ადამიანის – *მრავალი პოტენციური მოსამართლის* – უფლებებს და კანონიერ ინტერესებს, რომლებსაც – *რომელ პოტენციურ იურისტებსაც* – ფაქტობრივად ეკრძალებათ მომავალში მოსამართლის თანამდებობაზე დანიშვნა, და, *მეორეც*, სრულიად არაკომპეტენტურია მსჯელობა მოსამართლეთა უვადოდ დანიშვნასთან დაკავშირებით, *უპირველეს ყოვლისა*, სწორედ იმის გამო, რომ მოსამართლეთა უვადოდ დანიშვნა წარმოადგენს კონსტიტუციურად „დაკანონებულ“ უკანონობას, თავისი შინაარსით უდავოდ წარმოადგენს კონსტიტუციაში ასახულ ანტიკონსტიტუციურ „სამართლებრივ“ „ნორმას“, რამეთუ ამ „ნორმით“ აშკარად ილახება მრავალი ადამიანის – *მრავალი პოტენციური მოსამართლის* – უფლებები და კანონიერი ინტერესები (?!).

ამრიგად, სწორედ მოსამართლეთა უვადოდ დანიშვნის კონსტიტუციით „დაკანონების“ გამო, აშკარად ილახება მრავალი ადამიანის უფლებები და კანონიერი ინტერესები, მაშინ როდესაც, ჩემს მიერ შექმნილი ხალხის ინტერესების უზენაესობის თეორიის [9; და სხვა] შესაბამისად, კონსტიტუცია, როგორც საშუალება – *როგორც მთავარი სამართლებრივი საშუალება და ინსტრუმენტი*, უნდა ემსახურებოდეს ხალხის ინტერესების უზენაესობას, და არა – პირიქით, რამეთუ კონსტიტუცია და ყველა სხვა სამართლებრივი აქტი იქმნება და არსებობს ხალხისათვის, და არა ხალხი – კონსტიტუციისთვის.

შესაბამისად, ხალხის ინტერესების უზენაესობიდან გამომდინარე, რომლითაც უნდა ხელმძღვანელობდეს სახელმწიფო ხელისუფლება, სრულიად დაუშვებელია კონსტიტუციაში ისეთი „სამართლებრივი“ „ნორმის“ არსებობა, რომელიც ლახავს ადამიანის უფლებებს და კანონიერ ინტერესებს (?!).

მაშასადამე, ჩემს მიერ შექმნილი ხალხის ინტერესების უზენაესობის თეორიის [9; და სხვა] შესაბამისად, რომელიც წარმოადგენს რეკოლუციურად ახალ მეცნიერულ მიმართულებას, სახელმწიფო ხელისუფლება უნდა ხელმძღვანელობდეს არა ეგრეთ წოდებულ ცივილიზებულ სამყაროში "დამკვიდრებული" კანონის უზენაესობით, არამედ უნდა ხელმძღვანელობდეს ხალხის ინტერესების უზენაესობით – ადამიანის ინტერესების უზენაესობით, როგორც სახელმწიფო ხელისუფლების ფუნქციონირების განმსაზღვრელი სოციალური მიზნობრივი მიმართულებით, ისევე ჩემს მიერ შექმნილი – სოციალური მიზნის ფილოსოფიის საფუძველზე [10; და სხვა].

ამისათვის კი, სახელმწიფო ხელისუფლებამ ხალხის ინტერესების უზენაესობასთან შესაბამისობაში უნდა მოიყვანოს სახელმწიფოს კონსტიტუცია და ყველა სხვა სამართლებრივი აქტი, ნაცვლად იმისა, რომ მან "ბრმად" მიბადოს ეგრეთ წოდებულ ცივილიზებულ სახელმწიფოებს (?!).

უფრო მეტიც, იმისათვის, რომ ეგრეთ წოდებული "ცივილიზებული სახელმწიფოები" გადაიქცნენ ჭეშმარიტად ცივილიზებულ სახელმწიფოებად, ამ სახელმწიფოებმა უნდა იხელმძღვანელონ არა კანონის უზენაესობით, არამედ ჩემს მიერ შექმნილი – სოციალური მიზნის ფილოსოფიით [10; და სხვა] და ხალხის ინტერესების უზენაესობის თეორიით [9; და სხვა], რომელთა საფუძველზე მათ უნდა იხელმძღვანელონ ხალხის ინტერესების – ადამიანის ინტერესების – უზენაესობით, რასაც უნდა ემსახუროდეს სახელმწიფო ხელისუფლება, სახელმწიფოს კონსტიტუცია და ყველა სხვა სამართლებრივი აქტი.

რაც შეეხება მოსამართლეთა დამოუკიდებლობას, ეს უდავოდ მნიშვნელოვანია, მაგრამ მხოლოდ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოსამართლის საქმიანობაში ჩაურევლობის თვალსაზრისით.

ამასთანავე, მხოლოდ მოსამართლეთა დამოუკიდებლობით არ მიიღწევა სამართლიანი სასამართლოს ფუნქციონირება, რამეთუ ჩემს მიერ შექმნილი თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების პოლიტიკურ-სამართლებრივი თეორიის [1; 2; და სხვა] საფუძველზე მოსამართლეთა უფლებებთან დაბალანსებული მათი პასუხისმგებლობის დაკანონების გარეშე, სასამართლო სისტემაში სამართლიანობის დამყარება და დამკვიდრება სრულიად შეუძლებელია.

უფრო მეტიც, უდავოა, რომ მოსამართლეთა დამოუკიდებლობა – მათ უფლებებთან დაბალანსებული პასუხისმგებლობის არსებობის გარეშე, ქმნის და შეუზღუდავად ზრდის მოსამართლეთა მხრიდან დანაშაულებრივი ქმედებების – მათი მხრიდან კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილებების მიღების – პოტენციურ შესაძლებლობებს, რასაც უსამართლო მოსამართლეები "წარმატებით" იყენებენ (?!).

ამასთან, კიდევ ერთხელ ყურადღება მინდა გავამახვილო იმაზე, რომ მთელ მსოფლიოში საყოველთაოდ აღიარებული სამართლებრივი პრინციპის თანახმად – კანონის წინაშე ყველა ადამიანი, და, მათ შორის, მოსამართლე თანასწორია.

კანონის წინაშე ყოველი ადამიანის თანასწორობის უზრუნველყოფის აუცილებლობა და დისკრიმინაციის აკრძალვა, როგორც ცნობილია, ასახულია, როგორც საერთაშორისო სამართლებრივ აქტებში, ისე სახელმწიფოთა კონსტიტუციებში [11, მუხლი 7; 12, მუხლი 14; 3, მუხლი 11; 13, მუხლი 19; 14, მუხლი 24; 15, მუხლი 3; 16, მუხლი 1; და სხვა].

შესაბამისად, სრულიად დაუშვებელია, რომ მოსამართლეს ჰქონდეს "იმუნიტეტი" მის მიერ მიღებულ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივ – გადაწყვეტილებაზე, რამეთუ საერთოდ "იმუნიტეტი" შეიძლება არსებობდეს და უნდა არსებობდეს ავადმყოფობაზე, და არა – დანაშაულზე, რადგან დანაშაულზე "იმუნიტეტის" არსებობა – თვითონ დანაშაულია (!!).

თუმცა, სამწუხაროდ, მოსამართლეს უდავოდ აქვს "იმუნიტეტი" კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებაზე, რამეთუ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისთვის, როგორც არაერთხელ აღინიშნა ჩემს მიერ, მოსამართლე არ მიეცემა სისხლის სამართლის პასუხისმგებებაში [3, მუხლი 63, პუნქტი მეორე; 4, მუხლი 40, პუნქტი პირველი; და სხვა].

აღნიშნული "იმუნიტეტის" არსებობა კი წარმოადგენს დანაშაულებრივად "დაკანონებულ" ეგრეთ წოდებულ "კრიმას" მოსამართლის კრიმინალური ქმედებების "გასათეთრებლად" და მოსამართლის მიერ ჩადენილი დანაშაულებრივი ქმედებებისათვის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისაგან "დასაცავად" – წარმოადგენს ეგრეთ წოდებულ "კრიმას" მოსამართლისთვის პასუხისმგებლობის ასაცილებლად, რაც აშკარა წინააღმდეგობაშია კანონის წინაშე ყველა ადამიანის თანასწორობასთან და წარმოადგენს მილიონობით ადამიანის დისკრიმინაციას – წარმოადგენს იმ ადამიანების დისკრიმინაციას, რომლებსაც სახელმწიფოებრივი თანამდებობები არ უკავიათ, და რომლებსაც "იმუნიტეტის" არარსებობის გამო ეკისრებათ სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა მათ მიერ ჩადენილი კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – ქმედებებისათვის (!!).

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სრულიად ლოგიკურ გაკვირებას იწვევს ის ვითარება, რომ მიუხედავად მოსამართლეთა პასუხისმგებლობის არარსებობის პრობლემაზე ჩემს მიერ მრავალი მწვავე სამეცნიერო ნაშრომის გამოქვეყნებისა და წინა წლებში სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ეშელონებისადმი არაერთი მეცნიერულად დასაბუთებული მიმართვისა, ადგილი აქვს ამ პრობლემის სრულ იგნორირებას, ანუ ამ პრობლემაზე არავითარი მსჯელობა არ მიმდინარეობს და მას არავითარი ყურადღება არ ექცევა, რაც მძიმე მდგომარეობაში აყენებს ადამიანის უფლებებისა და ინტერესების დაცვის პრობლემას, და რაც "ძირს უთხრის" სახელმწიფოს უსაფთხორობას, ანუ რაც წარმოადგენს ღალატს ხალხისა და სახელმწიფოს წინააღმდეგ (!!).

ამრიგად, საქმე გვაქვს სრულიად გაუგონარ უსამართლობასთან, რომლის ახსნა სახელმწიფოში სამართლებრივი აზროვნების პირობებში შეუძლებელია (!!).

აქედან გამომდინარე, სრულიად გაუგებარია, რომ სახელმწიფოში, რომელშიც ცხოვრობენ და მოღვაწეობენ მაღალკვალიფიციური იურისტები, რატომღაც მსჯელობენ მხოლოდ მოსამართლეთა დამოუკიდებლობაზე და მათ უვადოდ დანიშნაზე, ხოლო უმთავრეს სამართლებრივ და სახელმწიფოებრივ პრობლემაზე – მოსამართლეთა პასუხისმგებლობაზე, რომლის გადაჭრის გარეშე სასამართლო სისტემაში კანონიერებისა და სამართლიანობის დამყარება და დამკვიდრება მხოლოდ ცრუ ოცნებად დარჩება, თითქმის არავინ არ ფიქრობს (!).

ზემოაღნიშნული ვითარება კი, უდავოდ ბადებს ლოგიკურ კითხვას:

ნუთუ სახელმწიფოში სამართლებრივი აზროვნებისა და სამართლებრივი კულტურის ასეთი დეფიციტია?!

* * *

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ მოსამართლეთა უვადოდ დანიშვნის პრობლემაზე ჩემს მიერ მრავალი სამეცნიერო ნაშრომი გამოქვეყნდა [17; 18; 19; და სხვა], მათ შორის, უვადო მოსამართლედ დანიშვნის საქართველოს კონსტიტუციით კანონსაწინააღმდეგოდ ”დაკანონებამდე”.

უფრო მეტიც, ჯერ კიდევ 2010 წელს, „საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე“, საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის განხილვისას, ანუ ჯერ კიდევ საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანამდე, მე გამოვეცი და გამოცემისთანავე გადავეცი საქართველოს მაშინდელ უმაღლეს ხელმძღვანელობას ჩემი წიგნი, რომელშიც ასახულია პრინციპულად მნიშვნელოვანი და მეცნიერულად დასაბუთებული წინადადებები საქართველოს კონსტიტუციაში გათვალისწინების მიზნით, მათ შორის, მოსამართლეთა უვადოდ დანიშვნის დაუშვებლობის თაობაზე [17, გვ. 32-35], მაგრამ სრულიად ამაოდ, რამეთუ მეცნიერულად დასაბუთებული აზრები, როგორც ჩანს, არავის არ აინტერესებდა... (!).

მიუხედავად ამისა, გთავაზობთ ჩემს ზოგიერთ მეცნიერულად დასაბუთებულ პოზიციას მოსამართლედ უვადოდ დანიშვნის პრობლემასთან დაკავშირებით ადრე გამოქვეყნებული და ზემოთ მითითებული ნაშრომებიდან:

მოსამართლის უვადოდ დანიშვნა სასამართლო სისტემის მაღალ ეშელონებში და საერთოდ სახელმწიფო ხელისუფლებაში “რატომღაც” მიაჩნიათ სასამართლოს – მოსამართლეთა – “დამოუკიდებლობის” “მნიშვნელოვან” გარანტიად (!).

ეს რომ ნამდვილად ასე არ მიაჩნდეთ, მოსამართლის უვადოდ დანიშვნა სახელმწიფოს კონსტიტუციით არ იქნებოდა გათვალისწინებული (!).

ამასთან, ცხადია და უდავოა, რომ მოსამართლის უვადოდ დანიშვნა ნამდვილად ბევრად უფრო აძლიერებს მის დამოუკიდებლობას, მოსამართლის გარკვეული ვადით არჩევასთან შედარებით, მაგრამ რა გარანტია არსებობს იმისი, რომ ზოგიერთი მოსამართლე ამ “დამოუკიდებლობას” უფრო “გარანტირებულად” არ გამოიყენებს თავისი კრიმინალური ზრახვების განსახორციელებლად (!).

ზომ საიდუმლო არ არის, რომ მოსამართლეთა მნიშვნელოვან ნაწილს – მათ შორის, ბევრ პატიოსან მოსამართლესაც კი – “ჰგონია”, რომ ნებისმიერ სასარჩელო საქმეზე გადაწყვეტილება მან უნდა მიიღოს “თავისი შინაგანი რწმენით” (?!), მაგრამ ამ მოსამართლეებს “ავიწყდებათ” (ან ვითომდა “ავიწყდებათ”, ანდა “არ ესმით”), რომ მოსამართლეს მართლაც შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება “თავისი შინაგანი რწმენით”, მაგრამ ეს უნდა მოხდეს მხოლოდ კანონის ფარგლებში, და არა ისე, როგორც მოსამართლეს “მოეპრიანება” (?!).

ამრიგად, არაერთ მოსამართლეს – მისი დამოუკიდებლობა “ჰგონია” და “ესმის” არა როგორც (ან არა მხოლოდ როგორც) დამოუკიდებლობა სასამართლო პროცესში და გადაწყვეტილების მიღებისას გარედან ჩარევისაგან, არამედ ზოგიერთ მოსამართლეს დამოუკიდებლობა “ესმის” როგორც მისი “გალმერთება” და “სრული დამოუკიდებლობა” გადაწყვეტილების მიღებისას, რასაც ისიც “აძლიერებს”, რომ მოსამართლეს გადაწყვეტილების მიღებაზე პასუხი არ მოეთხოვება საერთოდ და, მათ შორის, მაგალითად, ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოს მიერ პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების გაუქმების შემთხვევაშიც კი (რაც პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლისთვის “საბრალოდ დასკვნას” უნდა წარმოადგენდეს), და რასაც ისიც “აძლიერებს”, რომ აშკარად კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისთვისაც კი მოსამართლე, მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობაში არ მიეცემა (?!)^{*}.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ცხადზე ცხადია, რომ არსებული კანონმდებლობის, მოსამართლის მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისათვის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის არარსებობის (ან თუნდაც მხოლოდ პასუხისმგებლობის ფიქტიური შესაძლებლობის არსებობის) პირობებში, კომპეტენტურ, სპეტაკ და პრინციპულ მოსამართლეთა არსებული დეფიციტის, და განსაკუთრებით კი ბრძენ მოსამართლეთა დიდი – უდიდესი – დეფიციტის პირობებში, მოსამართლის უვადოდ დანიშვნა წარმოადგენს ზოგიერთი მოსამართლის მიერ კანონსაწინააღმდეგო (დანაშაულებრივი) გადაწყვეტილების მიღების – მოსამართლის მიერ კრიმინალური ქმედებების – მასტიმულირებელ ფაქტორს (?!).

^{*} მოსამართლის მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისათვის, ანუ სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტებისათვის, სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენებისათვის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის არარსებობა (რაც კანონის წინაშე ყველა ადამიანის თანასწორობის საწინააღმდეგოდ – “რატომღაც” დანაშაულად არ ითვლება) ზოგიერთ თითქოს “პატიოსან” მოსამართლეშიც კი იწვევს პასუხისმგებლობის “მოდუნებას” ... (?!).

ზემოაღნიშნულის მაგალითს წარმოადგენს ის ფაქტი, რომ როდესაც ერთ ჩემს კარგად ნაცნობ მოსამართლეს (რომლის პატიოსნებაშიც მაშინ ეჭვი არ მეპარებოდა) მე ვუთხარი, რომ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისათვის მოსამართლეს უნდა ეკისრებოდეს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა მეთქი, მან ღიმილით მიპასუხა:

“ასე რომ იყოს, მე აქამდე უკვე 15-ჯერ ჩამსვამდნენ ციხეშიო”, ანუ ფაქტობრივად აღიარა, რომ “იშუნიტეტის” “იშედით” მიღებული აქვს მრავალი კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილება (?!), რომლის შემდეგაც დაუსჯელობით “გათამამებულმა” (რომ აღარ ვთქვით – გათავხედებულმა), მან კიდევ ერთხელ მიიღო აშკარად კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილება... (?!).

ამასთან, თუ მოსამართლე, რომელიც მანამდე შედარებით “პატიოსანი” მეგონა, “ღიმილით” იღებს დანაშაულებრივ გადაწყვეტილებებს, რას იზამენ უვადოდ დანიშნული “საეჭვო” მოსამართლეები (?!).

მაშასადამე, მიუხედავად იმისა, რომ მოსამართლის უვადოდ დანიშვნა სასამართლო სისტემის მაღალ ეშელონებში და ა.შ., “მიჩნეულია” თითქოსდა სამართლიანი სასამართლო გადაწყვეტილებების მიღების მნიშვნელოვან “გარანტიად”, ჩემი ღრმა და მეცნიერულად დასაბუთებული რწმენით, სრულიად უდავოა, რომ მოსამართლის უვადოდ დანიშვნა წარმოადგენს კონსტიტუციურად “დაკანონებულ”, მაგრამ კონსტიტუციის არსის, დანიშნულებისა და პრინციპების საწინააღმდეგო ქმედებას (?!).

ამიტომ ისმის კითხვა:

ნუთუ ვერ ხვდებიან სასამართლო სისტემის მაღალ ეშელონებში, სახელმწიფოს (სახელმწიფოების) საკანონმდებლო და აღმასრულებელ ხელისუფლებაში (ხელისუფლებებში), რომ მოსამართლის უვადოდ დანიშვნა – კანონის წინაშე ყველა ადამიანის თანასწორობის უხეში დარღვევაა, რაც იწვევს მრავალი ღირსეული ადამიანის დისკრიმინაციას (იწვევს იმ ადამიანების დისკრიმინაციას, რომლებსაც კონკურსის წესით მოსამართლეობა არ ეღირსებათ, რამეთუ უნდა ელოდონ უვადოდ დანიშნული მოსამართლეების “დაბერებას”, და ამ ლოდინში თვითონაც “დაბერდებიან”), და რომ, ამავე დროს, ეს წარმოადგენს მოსამართლის კრიმინალური ქმედებების მასტიმულირებელ ფაქტორს (?!).

ამასთან დაკავშირებით, ასევე ისმის კითხვა:

ნუთუ სასამართლო სისტემის რეფორმა თვითმიზანს წარმოადგენს, რათა “რეფორმა” “საქმის კეთებად” ჩაითვალოს (?!).

ანდა ნუთუ სასამართლო სისტემის რეფორმა უნდა ემსახურობდეს არა ხალხის ინტერესებს, არამედ მხოლოდ მოსამართლეთა “დამოუკიდებლობას”, რათა ზოგიერთმა მოსამართლემ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისათვის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის არარსებობის პირობებში “დამოუკიდებლად” და დაუსჯელად გააუბედუროს მრავალი ადამიანი, ნაცვლად იმისა, რომ ყოველი მოსამართლე იცავდეს ადამიანის კანონიერ უფლებებს, თავისუფლებებს და ინტერესებს (?!).

და კიდევ ერთი კითხვა:

ნუთუ გასაგები არ უნდა იყოს ყველასთვის, რომ სახელმწიფოში სამართლიანი სასამართლოს მიღწევა და დამკვიდრება შეუძლებელი იქნება მანამ, სანამ ლაპარაკი იქნება მხოლოდ მოსამართლეთა „დამოუკიდებლობაზე“, სანამ მოსამართლეს დაიცავს “იმუნიტეტი” პასუხისმგებლობისაგან, და სანამ ჩემს მიერ შექმნილი თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის შესაბამისად [1; 2; და სხვა] არ ამოქმედდება მოსამართლეთა იურიდიული პასუხისმგებლობის პოლიტიკურ-სამართლებრივი მექანიზმები, და სანამ არ მოხდება მოსამართლის პასუხისმგებლობის ბალანსირება მის უფლებებთან (?!).

ამრიგად, თუმცა მოსამართლის დამოუკიდებლობა უდავოდ აუცილებელი და ძალიან მნიშვნელოვანია, მაგრამ ეს დამოუკიდებლობა უნდა იყოს მხოლოდ მოსამართლის დამოუკიდებლობა გარედან ჩარევისაგან, როგორც სასამართლო პროცესში, ისე მოსამართლის მიერ გადაწყვეტილების მიღებისას.

მაგრამ სრულიად დაუშვებელია, რომ ეს იყოს მოსამართლის "დამოუკიდებლობა" – კანონისაგან, რაც კანონსაწინააღმდეგო – კრიმინალური – ქმედების უდავო მაგალითს წარმოადგენს (?!).

ფაქტობრივად კი, ადგილი აქვს სწორედ იმას, რომ ზოგიერთი (თანაც არა ერთი და ორი) მოსამართლე "დამოუკიდებლობას" იყენებს დანაშაულებრივად – "დამოუკიდებლობას" იყენებს როგორც კანონისაგან "დამოუკიდებლობას" (და ასეთი ცნობილი არაერთი მაგალითი არსებობს), ხოლო ზოგიერთი უვადოდ დანიშნული მოსამართლე უფრო "გაბედულად" "იმოქმედებს" – კანონისაგან "დამოუკიდებლად" (?!).

"მოსამართლის თანამდებობაზე პირის უვადოდ დანიშვნა, – როგორც მე ვამახვილებდი ამაზე ყურადღებას 2015 წელს, – კონსტიტუციურად "დაკანონებული" ანტიკონსტიტუციური ქმედებაა, რამეთუ ეს არის, ჯერ-ერთი, ცივილიზებულ მსოფლიოში აღიარებული – ყველა ადამიანის კანონის წინაშე კონსტიტუციური თანასწორობის უგულბებლყოფის უდავო მაგალითი, და, მეორეც, ეს არის მოსამართლეთა სრულიად უსაფუძვლო „გაღმერთების“ დანაშაულებრივი ქმედება (?)" [18, გვ. 13].

* * *

რაც შეეხება უსამართლო მოსამართლისა და "კორონავირუსის" ერთმანეთთან კონკრეტულ შედარებას, რომელიც, როგორც თავიდანვე აღვნიშნე, შეიძლება ვინმეს უცნაურად მოეჩვენოს, სინამდვილეში მეტად მნიშვნელოვანია, რამეთუ ასეთი შედარება შესაძლებლობას იძლევა რელიეფურად იქნეს "გამოხატული" უსამართლო მოსამართლის რეალური "სახე", რაც უდავოდ ადასტურებს, რომ უსამართლო მოსამართლე – "კორონავირუსზე" უარესია (?!).

აქ ლოგიკურად ისმის კითხვა:

რა არის უსამართლო მოსამართლისა და "კორონავირუსის" საერთო და განმასხვავებელი ნიშნები?!

უნდა აღვნიშნოს, რომ ორივე – როგორც უსამართლო მოსამართლე, ისე "კორონავირუსი" – ზიანის მომტანია და ანადგურებს ადამიანებს, რაც მათ საერთო ნიშანს წარმოადგენს (?!).

ამასთან, "კორონავირუსს" ცნობიერება არ გააჩნია და მას არ ახასიათებს არც „სამართლიანობა“ და არც „უსამართლობა“, "კორონავირუსი" სახელმწიფო ხელისუფლებას და კანონმდებლობას არ ემორჩილება (?!).

“კორონავირუსი” კრიმინალი არ არის, მაგრამ გაუცნობიერებლად „ებრძვის“ და ცდილობს მოსპოს ყველა – როგორც დანაშაულები, ისე უდანაშაულო – ადამიანი, “კორონავირუსი” ცდილობს მოსპოს ყველა ადამიანი განურჩევლად მისი წესიერებისა თუ უწესობისა და ა.შ., ანუ “კორონავირუსი” „ცდილობს“ ფიზიკურად მოსპოს ყველა ადამიანი, რაზედაც მას კანონის შესაბამისად პასუხი ვერ მოეთხოვება და არ მოეთხოვება (!!).

“კორონავირუსისგან” განსხვავებით, უსამართლო მოსამართლე კრიმინალია და ის „ემტერება“ არა განურჩევლად ყველას, არამედ სრულიად უსამართლოდ და კანონსაწინააღმდეგოდ „ემტერება“ მხოლოდ უდანაშაულო – წესიერ, პატიოსან და მართალ – ადამიანებს (!!).

ზემოაღნიშნულის შედეგად, უსამართლო მოსამართლე კლავს უდანაშაულო ადამიანებს – კლავს მორალურ-ფსიქოლოგიურად, სულიერად, ეკონომიკურად და ფიზიკურადაც კი, რაზედაც უსამართლო მოსამართლეს კანონის შესაბამისად უნდა ეკისრებოდეს სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა, მაგრამ მას – უსამართლო მოსამართლეს – ისევე, როგორც “კორონავირუსს”, პასუხი არ მოეთხოვება, მისთვის – უსამართლო მოსამართლისთვის – კანონსაწინააღმდეგოდ “დაკანონებული” ეგრეთ წოდებული “იმუნიტეტის” არსებობის გამო (!!).

ამრიგად, “კორონავირუსი” დამოუკიდებლად მოქმედებს და პასუხს არაფერზე არ აგებს, რამეთუ “კორონავირუსისთვის” დამოუკიდებლობა სახელმწიფოს არ მიუცია, და მას სახელმწიფო ხელისუფლება პასუხსაც ვერ მოსთხოვს, რის გამოც არსებობს ერთადერთი გზა – სახელმწიფომ ფიზიკურად მოსპოს “კორონავირუსი” (!!).

მაგრამ მოსამართლეს დამოუკიდებლობა ხომ სახელმწიფომ მისცა, რათა მას სამართლიანი და კანონიერი გადაწყვეტილებები მიეღო, თუმცა ისევე თვითონ სახელმწიფო ხელისუფლებამ კანონსაწინააღმდეგოდ შეუქმნა და „დაუკანონა“ მოსამართლეს იმის „სამართლებრივი“ „შესაძლებლობები“, რომ მოსამართლე კანონსაწინააღმდეგოდ – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისათვის არ მიეცეს სისხლის სამართლის პასუხისგებაში, რისგანაც მას იცავს დანაშაულებრივი „იმუნიტეტი“, და რის გამოც სახელმწიფო ხელისუფლების (ხელისუფლებების) შეგნებული თუ გაუცნობიერებული მხარდაჭერით კანონსაწინააღმდეგოდ გადაწყვეტილების მიმღები მოსამართლე – უსამართლო მოსამართლე – “კორონავირუსზე” უარესია (!!).

რაც შეეხება „იმუნიტეტს“, განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ იმუნიტეტის გამოძევა საჭირო და აუცილებელია, მაგრამ არა მხოლოდ “კორონავირუსისადმი”, არამედ აგრეთვე უსამართლო მოსამართლისადმი, რათა ადამიანი „კორონავირუსის“ გარდა დაცული იყოს უსამართლო მოსამართლის მიერ კანონსაწინააღმდეგოდ – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისაგან, რომელსაც ეწირებიან მართალი ადამიანები (!!).

ამასთანავე, როგორც ცნობილია, „კორონავირუსის“ წინააღმდეგ „იმუნიტეტის“ სახით იურიდიული კანონების – სამართლებრივი აქტების – ამოქმედება შეუძლებელია (?!).

„კორონავირუსის“ წინააღმდეგ „იმუნიტეტისათვის“, როგორც ცნობილია, სათანადო ახალი ვაქცინის შემუშავებაა საჭირო, რადგან „კორონავირუსს“ „ვერ მოსთხოვ“ კანონის დაცვას და სამართლიანობას, რამეთუ ცნობიერება და სიმართლის გრძნობა, ისევე, როგორც არავითარი პასუხისმგებლობა, „კორონავირუსს“ არ გააჩნია (?!).

რაც შეეხება უსამართლო მოსამართლესთან დაკავშირებული „იმუნიტეტის“ პრობლემას, აქ საჭიროა „კორონავირუსისაგან“ კარდინალურად განსხვავებული მიდგომა, რაც მოითხოვს პრინციპულად ახლებური და სამართლებრივი პრობლემების გადაჭრას:

უსამართლო მოსამართლის „იმუნიტეტთან“ დაკავშირებით, პირველ და აუცილებელ პრობლემას წარმოადგენს მოსამართლისათვის, ისევე, როგორც ნებისმიერი სხვა თანამდებობის პირისათვის, ყოველგვარი „იმუნიტეტის“ გაუქმება, გარდა ავადმყოფობისადმი „იმუნიტეტისა“, რათა მოსამართლემ ვერ შეძლოს დაუსჯელად კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღება, რაც მოითხოვს ჩემს მიერ შექმნილი თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის ამოქმედებას [1; 2; და სხვა], რათა დამყარდეს სახელმწიფოში სამართლიანობა და კანონის წინაშე ყველა ადამიანის თანასწორობა.

ხოლო მეორე და სრულიად განსხვავებულ აუცილებელ პრობლემას, რომელიც დაუყოვნებლივ გადაჭრას საჭიროებს, წარმოადგენს ადამიანისთვის – ხალხისთვის – გარდა ავადმყოფობაზე „იმუნიტეტისა“, აგრეთვე „იმუნიტეტის“ შემუშავება მოსამართლეების მხრიდან კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღების წინააღმდეგ, რაც მდგომარეობს იმაში, რომ უნდა ამოქმედდეს მოსამართლეების მიმართ იურიდიული პასუხისმგებლობის მექანიზმები ისევე ჩემს მიერ შექმნილი თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორიის საფუძველზე [1; 2; და სხვა], რის შედეგადაც მოსამართლე მიეცემა სისხლის სამართლის პასუხისმგებებაში მის მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისათვის, და სწორედ ეს იქნება „იმუნიტეტი“, რომელიც დაიცავს ნებისმიერ მართალ ადამიანს უსამართლო მოსამართლის მხრიდან კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისაგან.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ „კორონავირუსის“ უგონო – გაუცნობიერებელ – „დანიშნულებას“ წარმოადგენს ადამიანების დაავადება და მოსპობა, რასაც „კორონავირუსი“, თუ შეიძლება ასე ითქვას, „პატიოსნად“ ასრულებს (?!).

ამიტომ, თუმცა სრულიად კანონზომიერია „კორონავირუსის“ წინააღმდეგ ბრძოლა, მაგრამ მას – „კორონავირუსს“ – დანაშაულს ვერ დააბრალებს (?!).

მოსამართლის დანიშნულება კი – ადამიანის კანონიერი უფლებების, თავისუფლებების და ინტერესების დაცვაა, და მოსამართლის მიერ კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში უნდა მოხდეს მისი ლუსტრაცია, რამეთუ საქმე გვაქვს უსამართლო მოსამართლესთან, რომელიც სამართლებრივად უნდა „დასამარდეს“, რათა სახელმწიფოში (სახელმწიფოებში) დამკვიდრდეს სამართლიანობა და კანონის წინაშე ყველა ადამიანის თანასწორობა, და რათა არცერთი მოსამართლე – დანაშაულებრივად და სამარცხვინოდ – „კორონავირუსზე“ უარესად არ „გამოიყურებოდეს“ (?!).

ლიტერატურა

1. კურატაშვილი ალფრედ. თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირება – საზოგადოების ეფექტიანი ფუნქციონირების პოლიტიკურ-სამართლებრივი თეორია (მონოგრაფია ქართულ და რუსულ ენებზე). თბილისი: „მეცნიერება“, 1997. – 76 გვ.
2. კურატაშვილი ალფრედ. თანამდებობის პირთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის ბალანსირების თეორია. *პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულება – ადამიანის ინტერესების დაცვისა და სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის აუცილებელი მეცნიერული საფუძველი* (მონოგრაფია ქართულ, ინგლისურ და რუსულ ენებზე). თბილისი: საერთაშორისო გამომცემლობა „პროგრესი“, 2003. – 256 გვ.
3. საქართველოს კონსტიტუცია. მიღებულია 1995 წლის 24 აგვისტოს. №786. <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/30346?publication=35>
4. საქართველოს ორგანული კანონი „საერთო სასამართლოების შესახებ“. 2009 წლის 4 დეკემბერი. №2257 – III. <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/90676?publication=37>
5. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი. 1999 წლის 22 ივლისი. №2287 რს. <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/16426?publication=216>
6. კურატაშვილი ალფრედ. რატომ მფარველობს სახელმწიფოს კონსტიტუცია მოსამართლეთა დანაშაულებრივ ქმედებებს?! *ნუთუ კანონის წინაშე ყველა ადამიანის კონსტიტუციური თანასწორობა – მხოლოდ ხალხის მოსატყუებელ ცარიელ ლოზუნგს წარმოადგენს?!* საზოგადოება და სახელმწიფო: მართვის აქტუალური პრობლემები. საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები (15.11.2014). თბილისი: საერთაშორისო გამომცემლობა „პროგრესი“, 2014. – გვ. 3-8.
7. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი. 25/06/1999. №2181. <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/16270?publication=33>
8. კურატაშვილი ალფრედ. მოსამართლის მიერ კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილების მიღებისათვის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის არარსებობა – დანაშაულებრივად „დაკანონებული“ უკანონობაა, ხოლო მოსამართლის მიერ კანონსაწინააღმდეგო გადაწყვეტილების მიღებისათვის და საერთოდ კრიმინალური ქმედებისათვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის არსებობა და, *მით უმეტეს*, არავითარი პასუხისმგებლობის არარსებობა – დანაშაულებრივად „დაკანონებულ“ უკანონობასთან ერთად სამართლისა და სამართლიანობის დაცვას წარმოადგენს (?!). სახელმწიფო მართვის აქტუალური პრობლემები. საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები (27.05.2016). თბილისი: საერთაშორისო გამომცემლობა „პროგრესი“, 2016. – 45-52 გვ.

9. კურატაშვილი ალფრედ. ხალხის ინტერესების უზენაესობის თეორია. *პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულება და მმართველობითი სამართლის, ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოების სამართლებრივი სისტემისა და მთლიანად სოციალურ-ეკონომიკურ მეცნიერებათა სისტემაქმნადი თეორია* (მონოგრაფია ქართულ, ინგლისურ და რუსულ ენებზე). თბილისი: საერთაშორისო გამომცემლობა „პროგრესი“, 2003. – 336 გვ.

10. კურატაშვილი ალფრედ. სოციალური მიზნის ფილოსოფია. *პრინციპულად ახალი მეცნიერული მიმართულება – ჭეშმარიტად ადამიანური საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ფორმირებისა და ფუნქციონირების ამოსავალი თეორიული საფუძველი* (მონოგრაფია ქართულ, ინგლისურ და რუსულ ენებზე). თბილისი: საერთაშორისო გამომცემლობა „პროგრესი“, 2003. – 352 გვ.

11. ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია. დამტკიცებულია და საჯაროდ გამოცხადებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის მიერ 1948 წლის 10 დეკემბერს. თბილისი: გამომცემლობა „სამშობლო“, 1992.
http://www.parliament.ge/files/stajireba_2012/kanonebi/1948-adamianis-uflebata-sayoveltao-deklaracia.doc

12. ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენცია (ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენცია). რომი, 1950 წლის 4 ნოემბერი.
<https://matsne.gov.ge/ka/document/view/1208370>

13. Конституция Российской Федерации. Принята 12.12.1993.
<http://www.konstitucija.ru/>

14. Конституция Украины. Дейст. с изм. и допол. Проверено 08.07.2019.
https://kodeksy.com.ua/ka/konstitutsiya_ukrainy.htm
https://kodeksy.com.ua/ka/konstitutsiya_ukrainy/statja-%20126.htm

15. Конституция Германии. Основной закон Федеративной Республики Германии, 23 мая 1949 г.
http://www.1000dokumente.de/?c=dokument_de&dokument=0014_gru&object=translation&l=r
<http://worldconstitutions.ru/?p=155>

16. Конституция Французской Республики. От 4 октября 1958 года.
<http://lawers-ssu.narod.ru/subjects/constzs/france.htm>

17. კურატაშვილი ალფრედ. *რა ცვლილებებია აუცილებელი საქართველოს კონსტიტუციაში და მსოფლიოს სხვა სახელმწიფოთა კონსტიტუციებში?!* „საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის განხილვა. თბილისი: საერთაშორისო გამომცემლობა „პროგრესი“, 2010. – 84 გვ.

18. კურატაშვილი ალფრედ. მოსამართლეთა უვადოდ დანიშვნა – კონსტიტუციურად „დაკანონებული“ ანტიკონსტიტუციური ქმედებაა... (?!). სახელმწიფო მართვა: პრობლემები და პერსპექტივები. *საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები* (15.11.2015). თბილისი: საერთაშორისო გამომცემლობა „პროგრესი“, 2015. – გვ. 13-16.

19. კურატაშვილი ალფრედ. მოსამართლის უვადოდ დანიშვნა – კონსტიტუციურად „დაკანონებული“, მაგრამ კონსტიტუციის არსის, დანიშნულებისა და პრინციპების საწინააღმდეგო ქმედებაა (?!). *ნუთუ ვერ ხვდებიან სასამართლო სისტემის მაღალ ემულონებში, საკანონმდებლო და აღმასრულებელ ხელისუფლებაში, რომ მოსამართლის უვადოდ დანიშვნა – კანონის წინაშე ყველა ადამიანის თანასწორობის უხეში დარღვევა და მოსამართლის კრიზინალური ქმედებების მასტიმულირებელი ფაქტორია (?!).* სახელმწიფოს ეფექტიანი მართვის პრობლემები. XXIX *საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები* (22.02.2018). თბილისი: საერთაშორისო გამომცემლობა „პროგრესი“, 2018. – გვ. 55-60.

УДК 1+32+33+34+35

Альфред Анзорович Кураташвили (Тбилиси, Грузия)

Доктор экономических, философских и юридических наук, профессор в области общественных наук, Основатель и Президент Международной Академии социально-экономических наук, Основатель и Президент Международной Академии Политического менеджмента, Основатель и Президент Международной Академии Юридических наук, Действительный член Нью-Йоркской Академии наук, Академик Академии политических наук США, Основатель и Главный редактор Международного научного журнала «Прогресс» и Международного научного журнала «Проблемы Юриспруденции», Член Федерации журналистов

**СУДЬЯ,
ПРИ ОТСУТСТВИИ У НЕГО
ПРАВОВОГО СОЗНАНИЯ, –
ЭТО ПОТЕНЦИАЛЬНЫЙ ПРЕСТУПНИК,
ТРЕБУЮЩИЙ
СООТВЕТСТВУЮЩЕГО
РЕАГИРОВАНИЯ... (!?)**

**«Знания» могут быть и у «Попугая»,
а «порядочным» «является» и «Осёл»,
но ведь они не могут быть
«Судьями»... (!?)**

Проблема необходимости наличия у Судьи правового сознания, в условиях функционирования цивилизованного общества и государства, а значит, в условиях компетентного государственного управления, служащего интересам человека – интересам народа, вообще, не должна существовать (!!).

Вместе с тем, в результате непосредственного наблюдения за судебными процессами и в результате углублённого анализа многих судебных дел, прихожу к следующему печальному, но, безусловно, логическому выводу:

Состояние дел в судебной системе является невыносимым ввиду отсутствия у многих Судей – правового сознания, и принимаемых ими противозаконных – преступных – решений, или же ввиду «сознательно» и целенаправленно принимаемого некоторыми Судьями опять-таки противозаконных – преступных – решений, «стимулируемых» наличием в законодательстве противозаконно (преступно) «узаконенного» «иммунитета» Судей – неприкосновенности Судей [1, Статья 63, пункт 1, пункт 2; и др.], запрещающего привлечение Судьи к уголовной ответственности за принимаемые им криминальные решения (!!).

Притом, важно обратить внимание на то, что криминалом является не только тот Судья, который «сознательно» и целенаправленно принимает противозаконные – преступные – решения, но криминалом является и тот Судья, который в результате отсутствия у него правового сознания, «неосознанно» принимает опять-таки противозаконные – преступные – решения, ибо «безмозглость» некоторых Судей не может служить «оправданием» принимаемых ими криминальных решений (?!).

Следовательно, любого криминала, а тем более, любого Судью (как криминально «мыслящего», так и «безмозглого» криминала) необходимо привлекать к уголовной ответственности за «изнасилование» им законодательства путём принятия противозаконного – преступного – решения, за ущемление Судьёй законных прав, свобод и интересов человека, ибо необходимость соблюдения равенства всех людей перед законом – в том числе, и Судьи, – и запрещение дискриминации предусмотрена Международными правовыми актами и Конституциями государств [2, Статья 7; 3, Статья 14; 1, Статья 11; 4, Статья 19; 5, Статья 24; 6, Статья 3; 7, Статья 1; и др.].

Исходя из вышеотмеченного, для обеспечения законности и справедливости в обществе и в государстве, а значит, с целью соблюдения признанного в международном масштабе правового принципа – с целью соблюдения равенства каждого человека перед законом и недопущения дискриминации, необходимо внедрение созданной мной политико-правовой Теории сбалансированности прав и ответственности должностных лиц [8; и др.], и, соответственно, необходимо задействование Уголовного законодательства по отношению к Судьям, принимающим противозаконные – преступные – решения (?!).

В частности, необходимо привлечение Судей к уголовной ответственности за превышение ими своих служебных (должностных) полномочий [9, Статья 333], за злоупотребление Судьями своими служебными (должностными) полномочиями [9, Статья 332] и т.д.

«Ведь принятие судьями противозаконных решений, – как в связи с этим отмечалось мной и ранее, – представляет собой явное превышение ими своих служебных (должностных) полномочий (?!), и, вместе с тем, представляет собой злоупотребление ими своими служебными полномочиями (?!), так как они (судьи) должны руководствоваться законами и, прежде всего, Конституцией государства, и не имеют никакого права превышать свои служебные полномочия и принимать противозаконные решения, ибо это, безусловно, является криминальным деянием, является злоупотреблением ими своими служебными полномочиями – является уголовно наказуемым преступлением, о чем я многократно утверждал и писал в ранее опубликованных мной научных трудах [10; и др.].

Поэтому, принятие судьями противозаконных решений требует неотлагательного задействования соответствующих статьей Уголовного кодекса по отношению к ним – к этим судьям, *так же, как и необходимо задействовать Уголовный кодекс по отношению к другим должностным лицам, за превышение ими своих служебных (должностных) полномочий и за злоупотребление ими своими служебными полномочиями* [11; и др.].

Хотя, для задействования Уголовного законодательства по отношению к Судьям, принимающим противозаконные – преступные – решения, необходимо, *прежде всего, «снять» – необходимо «убрать» – противозаконно «узаконенные» препятствия на пути привлечения Судей к уголовной ответственности, выражающиеся в наличии преступного «иммунитета», запрещающего привлечение Судьи к уголовной ответственности, за принимаемые им криминальные решения (?!).*

Считаю необходимым особо отметить, что при проведении реформ в правовой системе (обычно, с согласия с международных «экспертов») «главное» внимание обращается будто бы лишь «необходимости» «усиления» независимости Судьи, что глубоко ошибочно (?!).

Ошибочность постоянного утверждения будто бы о необходимости лишь «усиления» независимости Судьи, заключается в следующем:

Хотя Судья действительно должен обладать независимостью, но он должен обладать лишь независимостью от внешнего влияния на него в процессе обсуждения им судебных дел и принятия решений, но независимость Судьи не должна превращаться в независимость от закона, что, *безусловно, является преступным деянием, ибо приводит к «изнасилованию» законодательства со стороны Судей (?!).*

Следовательно, право Судьи независимо принимать решения должно быть сбалансировано с его ответственностью за принимаемые им решения, тогда как, в условиях отсутствия отмеченной ответственности, нередко, действия некоторых Судей проявляется – как их независимость от закона, что приводит к принятию Судьями противозаконных – криминальных – решений (?!).

Наглядным практическим примером, подтверждающим отсутствие ответственности Судей за принимаемые им противозаконные – преступные – решения, является множество – *огромное количество* – фактов, когда Судом второй инстанции отменяется – признаётся противозаконным – решение Суда первой инстанции, что должно квалифицироваться как обвинительное заключение по отношению к Судье Суда первой инстанции, но к уголовной ответственности, и, вообще, к какой-либо ответственности за это не привлекается никто из Судей, принимавших явно криминальные решения (?!).

Аналогично вышеотмеченному, признание Судом третьей инстанции – противозаконным решение Суда второй инстанции, или противозаконными решения Судов первой и второй инстанции, а также признание Европейским Судом по Правам Человека противозаконным решение Суда третьей инстанции, или противозаконными решения Судов первой, второй и третьей инстанции, должны квалифицироваться как обвинительные заключения по отношению ко всем Судьям принимавшим противозаконные – преступные – решения, но опять-таки никто из этих Судей не привлекается к уголовной ответственности, ибо «законодательством» такая ответственность «не предусмотрена» (?!).

Таким образом, несмотря на то, что принятие Судьёй противозаконного решения, безусловно, является криминалом – является уголовно наказуемым преступлением, является явным насилием над законом – является «изнасилованием» Судьёй законодательства, всё-таки в результате наличия преступного «иммунитета», не допускается привлечение Судьи к уголовной ответственности за принимаемые им противозаконные решения (?!).

Удивительно, но бесспорный факт (?!).

Приведённые факты преступного отсутствия ответственности у Судей за принимаемые им противозаконные – криминальные – решения, подтверждают имеющее место в обществе и в государстве грубое нарушение всемирно признанного в юриспруденции равноправия всех людей – каждого человека – перед законом, и подтверждают имеющее место преступление против человечности (?!).

Кардинальное – революционное – преодоление же, отмеченной преступной несправедливости возможно опять-таки лишь на основе созданной мной политико-правовой Теории сбалансированности прав и ответственности должностных лиц [8; и др.], ибо это не просто моё субъективное желание внедрить созданную мной же принципиально новую научную Теорию, а объективная необходимость, требующая неотложного внедрения этой Теории со стороны государственных властей, если они компетентны, и если их деятельность действительно нацелена на реализацию интересов народа.

Вместе с тем, трудно ожидать прогресса в функционировании общества, государства и человечества в интересах Человека, в условиях имеющегося глубокого кризиса в общественных науках во всемирном масштабе, когда, нередко, учёнообразных лиц считают и «объявляют» «учёными», а редчайших истинных учёных в области общественных наук – создателей Революционно новых научных направлений, Революционно новых научных теорий и т.д., «не замечают», или будто бы «не замечают», чтобы на их фоне самим не выглядеть «серыми» (?!).

Именно результатом незнания (видимо, из-за особой загруженности делами лидеров государств, или из-за предательского «умалчивания» прогрессивных научных идей их «придворными» «учёными» с тем, чтобы им самим не выглядеть «серыми»), либо результатом непонимания или же недооценки созданных Революционно новых всемирно значимых научных идей, является тот факт, что государственные власти лишь «подражают» «кому-то», лишь занимаются «модными» «реформами» по «чужой» «подсказке», и «действуют» в основном путём проб и ошибок (?!).

Притом, государственные власти порой даже сами «не знают» куда они идут – какую общественно-государственную систему они строят (?!).

Более того, государственные власти многих стран мира «не знают» куда им следует идти – какую общественно-государственную систему необходимо им построить в интересах Человека, в интересах общества, государства и человечества в целом (?!).

По вышеотмеченной проблеме – по проблеме ориентации общества, государства и человечества – мной было опубликовано множество научных трудов [12; 13; 14; 15; и др.], однако данная проблема остаётся проблемой и государственное управление трещит «по всем швам» (?!).

* * *

Исходя из вышеотмеченного, притом, не с целью осуществления «традиционных» реформ, не с целью осуществления эволюционных изменений в управлении обществом и государством путём проб и ошибок, а с целью революционного переустройства общества, государства и человечества в интересах всех людей – в интересах всех народов, с целью формирования принципиально новой системы государственного управления в интересах Человека, считаю необходимым предложить давно созданное мной следующее Революционно новое научно обоснованное направление общественно-государственного развития:

С учётом того, что в условиях господства экономического фашизма – денег, рынка, прибыли, капитала – в так называемых цивилизованных государствах (и не только в этих государствах) в международном масштабе, когда скромность, безусловно, равноценно предательству интересам самой науки, а значит, равноценно предательству интересам Человека, интересам общества, государства и человечества в целом, считаю принципиально важным без лишней – без явно предательской – скромности, научно обоснованно утверждать о необходимости внедрения предложенных мной революционных изменений в современном мире.

В связи с этим, не может подлежать никакому сомнению то, что в современных условиях, с точки зрения интересов каждого человека – с точки зрения интересов всех народов, объективной необходимостью является Революционное изменение в целевой направленности функционирования общества, государства и человечества в целом.

В частности, в современных условиях необходимо Революционное изменение в функционировании общества, государства и человечества в целом – от господства чисто экономической целевой направленности, от господства экономического фашизма, *от господства денег, рынка, прибыли, капитала над человеком в обществе и в государстве* – к социальной (к гуманносоциальной) целевой направленности, служащей Верховенству интересов Человека (*служащей интересам всех членов общества*), на основе созданных мной Революционно новых научных направлений и Революционно новых научных теории – на основе Философии социальной цели [16; и др.], на основе Теории верховенства интересов народа [17; и др.] и на основе Теории сбалансированности прав и ответственности должностных лиц [8; и др.].

Притом, Философию социальной цели необходимо рассматривать – как Революционную альтернативу экономическому фашизму, и как методологическую основу научных исследований и эффективного управления обществом и государством в интересах народа!!!

«Таким образом, – как многократно отмечалось мной ещё много лет назад, – в истинно человеческом обществе и государстве, т.е. в общественно-государственной системе, которая служит интересам народа (которая должна служить интересам народа), как в научных исследованиях, так и в управлении обществом и государством, основываясь на философии социальной цели, следует исходить из социальной цели, и оценка результатов функционирования этой общественно-государственной системы соответственно должна происходить по степени реализации социальной цели – по степени реализации интересов народа» [16, с. 274-275].

Следовательно, именно исходя из социальной – гуманносоциальной – целевой направленности должна функционировать вся государственная власть, и, *в том числе*, судебная система, ибо в противном случае справедливость и законность в обществе и в государстве, защита законных прав и интересов каждого человека – будет недостижима и неосуществима (?!).

Что касается Теории верховенства интересов народа, *которая сама основывается на Философии социальной цели*, то её необходимо рассматривать – как определяющую теоретическую основу научных исследований и эффективного управления обществом и государством в интересах Человека!!!

Следовательно, Теорию верховенства интересов народа, необходимо рассматривать – опять-таки как Революционную альтернативу господствующему в международном масштабе экономическому фашизму, как радикальную альтернативу господствующему в так называемом «цивилизованном» мире явно ошибочному подходу, «провозглашающему» «верховенство» «средств» над человеком (?!).

В связи с вышеотмеченным, необходимо учесть, что господство денег, рынка, прибыли, капитала над человеком в обществе и в государстве – это преступное господство средств, это преступное господство экономического фашизма над человеком, Революционной альтернативой которому, *в соответствии с созданной мной Теорией верховенства интересов народа* [17; и др.], является – Верховенство справедливых и законных интересов каждого человека, которым должны подчиняться все политические, экономические, правовые, организационные и управленческие средства их реализации.

Важно также отметить, что ошибочно признанное в науке и в политике в международном масштабе, «традиционно» «утвердившееся» и «пропагандируемое» – «верховенство закона», является опять-таки верховенством средств над человеком, является господством средств над человеком в обществе и в государстве, «тогда как – не Человек рождается и живет для законов, а законы создаются и функционируют (должны функционировать) для Человека – как средства, как инструменты, служащие интересам народа [11, с. 14].

«Таким образом, законы не могут иметь верховенства в обществе и в государстве не только потому, что иногда принимаются и функционируют такие законы и другие правовые акты, которые ущемляют права, свободы и интересы человека, а прежде всего потому, что законы создаются и функционируют для человека (для народа), а не человек рождается и живет для законов.

Притом, вышеотмеченное можно выразить разработанной мной следующей формулой:

Верховенство интересов человека:
Ч (человек) – З (закон) – Ч (человек),
а не верховенство закона:
З (закон) – Ч (человек) – З (закон),
ибо закон должен служить человеку,
а не человек закону.

Приведенная выше формула наглядно показывает, что закон создается человеком для реализации интересов самого человека, т.е. эта формула еще раз подтверждает, что закон является лишь средством реализации интересов человека, а потому закон не может иметь верховенства над человеком.

Следовательно, если бы даже все законы и все другие правовые акты в обществе и в государстве служили бы интересам каждого человека – интересам народа, то даже в таком случае они (законы и другие правовые акты) остались бы лишь средствами реализации интересов человека – остались бы лишь средствами правового обеспечения верховенства интересов народа» [17, с. 280-281].

Исходя из вышеотмеченного, как в процессе научных исследований, так и в процессе управления обществом и государством, необходимо руководствоваться верховенством интересов народа, с использованием политичеких, экономических и правовых средств, *но именно как средств* – для соблюдения и утверждения справедливости, и, *в том числе*, прежде всего, в правовой системе, с целью эффективной защиты прав и свобод каждого человека, с целью эффективной реализации интересов народа.

Соответственно, Судьи, в процессе своей деятельности, тем более должны руководствоваться верховенством интересов народа – верховенством защиты законных прав и интересов каждого человека, но решения должны принимать лишь с использованием Конституции и других законов – как необходимых и обязательных средств, подчинённых Верховенству интересов народа – Верховенству защиты справедливых и законных прав и интересов Человека.

Что же касается так называемого «верховенства права», то при, безусловно, уважительном отношении к совокупности норм права, руководствоваться «верховенства права» в обществе и в государстве также ошибочно, *как и руководствоваться «верховенством закона»*, ибо хотя понятие «права» шире понятия любого одного «закона», но «право», так же, как и «закон», является (должно быть) лишь средством, которое должно быть подчинно защите прав, свобод и интересов человека.

Таким образом, даже само «понятие» «верховенство права» не оправдано, *так же, как не оправдано – «верховенство закона»*, ибо «право» так же, как и «закон» – это необходимое средство реализации интересов народа, так как право – это «совокупность общеобязательных правил (норм), охраняемых силой государства» [18].

Или, что фактически то же самое: «Право представляет собой совокупность общеобязательных правил поведения, которые установлены и санкционированы государством, исполнение которых обеспечивается мерами государственного регулирования [19].

Следовательно, «право» представляет собой совокупность законов и других правовых актов, которые, *как и «право» в целом*, в качестве необходимых средств должны справедливо служить защите прав и интересов каждого человека в соответствии с созданной мной Теорией верховенства интересов народа [17; и др.].

Хотя, обнаглевшими от их «обожествления», несправедливыми – криминальными – Судьями, *в условиях наличия у них противозаконно «узаконенного» преступного «иммунитета»*, законы и другие правовые акты применяются извращённо, *с грубым нарушением даже процедур и законно установленных сроков обсуждения дел*, и путём «изнасилования» законодательства ими принимаются противозаконные – преступные – решения, за что они не привлекаются к уголовной ответственности (?!).

Что касается опять-таки «верховенства права», рассматриваемого с позиции защиты прав человека, т.е. рассматриваемого – как призванного защищать права человека, то, *во первых*, права человека призван также защищать (*должен быть призван защищать*) любой закон, и, *во вторых*, это опять-таки доказывает, что «право», *так же, как и «закон»*, является средством, которое должно служить защите прав и интересов каждого человека в соответствии с созданной мной Теорией верховенства интересов народа [17; и др.], а значит, «право», *так же, как и «закон»*, не может иметь верховенство над человеком – над народом.

Кроме того, считаю необходимым отметить, что для любого трезво мыслящего человека (*а, тем более, для любого доктора юридических наук, профессора*) должно было бы быть ясно и понятно, что Теория верховенства интересов народа также радикально отличается от «верховенства права», *как и от «верховенства закона»*, ибо «верховенство права», *так же, как и «верховенство закона»*, является «верховенством средств» над человеком, что глубоко ошибочно (?!).

Следовательно, в соответствии с созданной мной Теорией верховенства интересов народа, верховенство должно принадлежать именно интересам Человека – интересам народа, но эти интересы должны реализовываться с использованием не просто закона, и не просто права, а с использованием только справедливых законов, ибо соблюдение справедливости – *соблюдение равноправия всех людей перед законом* – необходимое условие реализации интересов народа.

Притом, без наличия справедливых и мыслящих – *наделённых правовым сознанием* – Судей, принятие ими законных решений и реализация верховенства интересов народа – неосуществима (?!).

Рассматривая созданные мной теории – Философию социальной цели [16; и др.] и Теорию верховенства интересов народа [17; и др.], необходимо особо отметить, что они не могут быть полноценно и эффективно реализованы в государстве без созданной мной же Теории сбалансированности прав и ответственности должностных лиц [8; и др.], *ибо именно Теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц является необходимой научной основой реализации Философии социальной цели и Теории верховенства интересов народа.*

Именно Теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц является необходимой научной основой соблюдения и утверждения справедливости, именно данная научная Теория является необходимой научной основой достижения равноправия всех людей – *в том числе, и Судей* – перед законом, именно отмеченная Теория является необходимой научной основой «снятия» противозаконно «узаконенного» «иммунитета» у всех должностных лиц, и, *соответственно*, привлечения Судей к уголовной ответственности за принимаемые ими противозаконные – преступные – решения.

Вышеотмеченным подтверждается, что в соответствии с Теорией сбалансированности прав и ответственности должностных лиц, все должностные лица – *и, в том числе, Судьи* – должны не только обладать правами, но за результаты своей деятельности они должны также нести ответственность (*в том числе, и уголовную*), которая будет сбалансирована с их правами.

Именно сбалансированность прав и ответственности должностных лиц является необходимым условием эффективного функционирования общества, государства и человечества в целом.

Притом, «значимость этой теории возрастает не только для решения внутренних проблем эффективного функционирования общества и государства, но и для нормальной жизни и деятельности всего мирового сообщества» [8, с. 206].

«Теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц является основой разрешения противоречия между наличием прав и обязанностей у государства, а, стало быть, и у государственных должностных лиц, через деятельность которых осуществляется функционирование общества и государства, *с одной стороны*, и между отсутствием конкретной теоретической и практической юридической ответственности этих должностных лиц за результаты их деятельности, *с другой стороны*, ибо должностные лица, выполняя свои права и обязанности, выражающиеся, в конечном счете, конкретно в том, чтобы служить обществу – служить народу, порой так “служат народу”, что их “деятельность” приводит к ограблению и к обнищанию народа, а соответствующая ответственность за это отсутствует.

Кроме того, теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц позволяет разрешить противоречие между наличием ответственности рядовых граждан за свои деяния, *с одной стороны*, и отсутствием ответственности должностных лиц за результаты их деятельности, которая (ответственность) должна была бы быть сбалансирована с их правами – управлять или непосредственно участвовать в управлении обществом и государством, *с другой стороны*, и тем самым эта теория указывает путь практике в аспекте создания и задействования механизмов юридической ответственности должностных лиц, которая была бы сбалансирована с их правами» [8, с. 219-220].

* * *

Таким образом, созданные мной – Философия социальной цели, Теория верховенства интересов народа и Теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц, как Революционно новые научные направления и Революционно новые научные теории – вместе (в комплексе) представляют собой научные основы Революционного изменения в целевой направленности функционирования общества, государства и человечества в целом в интересах Человека.

Отмеченные Революционно новые научные направления и Революционно новые научные теории представляют собой научные основы Революционного изменения – от господства чисто экономической целевой направленности, от господства экономического фашизма, от господства денег, рынка, прибыли, капитала над человеком, от господства политических, экономических и правовых средств в обществе и в государстве – к социальной (к гуманносоциальной) целевой направленности функционирования общества и государства, служащей Верховенству интересов Человека – служащей интересам всех членов общества и человечества в целом.

* * *

Что касается непосредственно проблемы правового сознания Судьи, то при отсутствии у Судьи правового сознания – он является потенциальным преступником, который в процессе своей «деятельности» превращается в реального криминала, ибо в результате пусть даже «неосознанного», но превышения им своих служебных (должностных) полномочий и злоупотребления им своими служебными (должностными) полномочиями, данный Судья путём «изнасилования» законодательства принимает противозаконные (преступные) решения (?!).

Вместе с тем, необходимо отметить, что хотя для «жертвы» несправедливого – криминального – Судьи, *по отношению к которому было принято им противозаконное решение*, не имеет особое значение, результатом чего является принятие Судьёй данного противозаконного (преступного) решения – является ли это «сознательным» и целенаправленным криминальным деянием со стороны Судьи, или является это «неосознанным», но опять-таки противозаконным – криминальным – решением Судьи, в результате отсутствия у него правового сознания, и, *нередко*, даже в результате отсутствия у этого Судьи обычного сознания (мышления) даже на уровне нормально мыслящего человека, имеющего лишь среднее образование (?!).

Однако, в связи с темой данного научного исследования, рассмотрим именно проблему отсутствия у Судьи правового сознания (?!).

Притом, принципиально важно обратить внимание на то, что правовое сознание может отсутствовать порой даже у некоторых Судей, получивших юридическое образование за рубежом (*в том числе, в Европе и в США*), а также правовое сознание может отсутствовать порой у тех Судей, которые имеют учёные (*или академические*) степени кандидата или доктора наук, ибо лишь путём получения образования и подготовки диссертации не всегда и не у всех «юристов» формируется правовое сознание, о чём свидетельствуют факты принятия некоторыми «образованными» Судьями (*и даже владеющими докторскими степенями*) противозаконных – явно криминальных – решений (?!).

В связи с проблемой формирования правового сознания у Судей, считаю нужным обратить внимание на то, что, *как совершенно верно отмечал Артур Шопенгауэр: «Философами рождаются, так же как и поэтами, и притом гораздо реже»* [20].

Притом, *по моему убеждению*, то же самое касается и юристов, а тем более, Судей (*так же, как и касается истинных учёных в любой сфере науки и т.д.*), ибо и «юристом надо родиться», «так же, как и поэтом».

В противном же случае, никакое «высшее образование» не сможет формировать полноценного юриста, *а тем более, полноценного Судью* – с творческим правовым сознанием (?!).

В подтверждение того, что из неударённого человека невозможно формировать творчески мыслящую личность, *лауреат Нобелевской премии, академик Пётр Леонидович Капица* писал: «Хромого не научишь бегать, сколько денег на это ни трать» [21, с. 198].

Думается, что дальнейшие комментарии здесь излишни.

Таким образом, хотя Судья может иметь «знания», может «изучить» и «знать» законы и другие правовые акты, но это вовсе не означает, что будто бы Судья полноценно понимает эти законы, и что будто бы у него формировалось правовое сознание, ибо «знания» могут быть и у «Попугая», однако «Попугай» не может исполнять функции Судьи (?!).

Вместе с тем, порой Судьями назначают лиц, хотя, *видимо*, и с определёнными «знаниями», но с отсутствием у них правового сознания, что явно проявляется при принятии ими по судебным делам противозаконных – криминальных – решений (?!).

Поэтому, в связи с проблемами – «знания» и правового сознания, при подборе юристов для назначения на должности Судей, необходимо учесть следующее:

«Суфлер, – как справедливо пишет известный болгарский ученый, дважды доктор наук Стефан Робев, – лучше всех знает роли в пьесе, но это еще не искусство. Ученый должен проделывать путь там, где еще никто не проходил» [22, с. 154].

Далее Стефан Робев пишет: «Ученый будь он со степенью или без, ценится единственно по творческой работе, которую выполняет, а не по административно узаконенному месту, которое занимает» [22, с. 154].

Притом, это касается и Судьи, так как Судья, *как и учёный*, должен иметь не только знания, но он должен обладать также творческим мышлением, и плюс к этому – правовым сознанием, ибо: «Многознание, – *по словам Гераклита*, – не научает быть умным...» [23, с. 96].

Приводя в 1984 году указанную цитату древнегреческого философа [24, с. 45], *основателя первой исторической или первоначальной формы диалектики* – Гераклита, я там же отмечал следующее:

«В связи с этим вспоминается, как один профессор сказал: «Ныне все мы простые смертные, и ученые друг от друга отличаемся лишь тем, что кто-то прочитал на одну-две книги больше, а кто-то меньше» (?!). Да, оригинальная «философия» (?!)» [24, с. 45-46].

Далее я отмечал:

«Думается, в ответ уместно привести здесь и следующие слова древнегреческих философов.

Диоген Лаэртций пишет об Аристиппе следующее: «Человеку, который хвастался обширными знаниями, он сказал: «Оттого что человек очень много ест, он не становится здоровее, чем тот, который довольствуется необходимым: точно так же и ученый – это не тот, кто много читает, а тот, кто читает с пользою» » [24, с. 46; 25, с. 126].

Следовательно, можно ещё раз сделать обоснованный вывод о том, что знания хотя и необходимы, но недостаточны, ибо так же, как представитель сферы науки не может быть истинным учёным, *при отсутствии у него творческого мышления*, так и Судья, *с отсутствием у него правового сознания*, не может быть справедливым Судьёй, а значит, недопустимо его нахождение на должности Судьи (?!).

Что касается «порядочности» Судьи, то необходимо отметить, что если Судья не берёт взятки, то это ещё не значит, что он «порядочный», ибо, *как говорили наши предки в Грузии*, «порядочным» является и «Осёл», но ведь это не значит, что «Ослу» можно доверить независимую ответственную работу и, тем более, нельзя назначить «Осла» Судьёй (?!).

Допустим, что Судья «порядочный», и что он лишь из-за «тупости» принимает противозаконные – криминальные – решения, но разве от этого легче «пострадавшему» в результате решения Судьи, и разве «тупость» – «безмозглость» – Судьи может освободить его от уголовной ответственности за принимаемые им криминальные решения?!

Таким образом, Судья, при отсутствии у него правового сознания, не может быть справедливым Судьёй, а несправедливый Судья не может быть «порядочным», ибо он потенциальный и реальный преступник (?!).

Поэтому, несправедливый Судья, намного хуже «Осла» (?!).

Притом, несправедливый Судья действительно намного хуже «Осла» в том смысле, что если бы «Осёл» мог быть «Судьёй», то он не мог бы быть «криминалом», *и не мог бы принять никакое решения, а значит, не мог бы причинить вред человеку*, в отличие от несправедливого Судьи, принятым противозаконным – преступным – решением которого ущемляются законные права и интересы человека, а порой это решение приводит к оскорблению и «ограблению» борющегося за справедливость «жертвы» криминального Судьи (?!).

Следовательно, «Осёл», безусловно, заслуживает несравнимо более положительной оценки по сравнению с несправедливым «Судьёй», независимо от того – *вызвана ли несправедливость «Судьи» «осознанным» и целенаправленным принятием им противозаконных решений по судебным делам, или принятие «Судьёй» противозаконных – криминальных – решений, является результатом отсутствия у него правового сознания, ибо и в том, и в другом случае имеет место преступная – уголовно наказуемая – «деятельность» со стороны «Судьи», имеет место явное «изнасилование» законодательства со стороны «Судьи», имеет место ущемление законных прав, свобод и интересов человека (!!).*

Принципиально важно обратить здесь внимание на то, что выражая своё большое уважение к справедливым, к порядочным, к компетентным, к преданным делу справедливости и законности Судьям, *вместе с тем, считаю необходимым коснуться вопроса несправедливых «Судей», принимающим по судебным делам противозаконные – преступные – решения, ибо несправедливые «Судьи» своими криминальными решениями принимают античеловечные и антигосударственные решения от имени государства, и, тем самым, не только ущемляют законные права, свободы и интересы отдельных людей, но и дискредитируют и позорят правовую систему государства и общественно-государственную систему в целом, и, прежде всего, государственную власть, представителями которой они являются (!!).*

И именно потому – *и именно в этом смысле – можно сравнить несправедливого «Судью», принимающего криминальные решения, с безобидным и «порядочным» «Ослон», и научно обоснованно доказать, что несправедливый «Судья», действительно намного хуже «Осла» (!!).*

Таким образом, «знания» могут быть и у «Попугая», а «порядочным» «является» и «Осёл», но так же, как они не могут быть «Судьями», несправедливый Судья, *с отсутствием у него правового сознания, должен быть «отсечён» от правовой системы, с дальнейшим привлечением его к уголовной ответственности за принятые им противозаконные – преступные – решения (!!).*

Притом, от судебной системы должны быть «отсечены» не только Судьи, *с отсутствием у них правового сознания, но, вместе с ними, и явно криминальные Судьи, принимающие противозаконные – преступные – решения «сознательно» и целенаправленно, которые затем также должны быть привлечены к уголовной ответственности за принятые ими криминальные решения.*

* * *

В заключение, считаю принципиально важным ещё раз отметить, что созданные мной Революционно новые научные направления и Революционно новые научные теории – Философия социальной цели, Теория верховенства интересов народа и Теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц, в комплексе представляют собой научные основы Революционного изменения в целевой направленности функционирования общества, государства и человечества в целом в интересах Человека.

Вместе с тем, вышеотмеченные научные теории необходимо рассматривать как научные основы формирования правового сознания, ибо только на основе данных научных теории возможно формирование правового сознания, *нацеленного на справедливую и законную защиту прав и интересов каждого человека, нацеленного на равноправие всех людей перед законом, нацеленного на внедрение ответственности должностных лиц – и, в том числе, ответственности Судьей – сбалансированной с их правами, без чего достижение и утверждение справедливости в интересах Человека – в интересах всех членов общества и человечества в целом, невысказано, недостижимо и неосуществимо.*

ЛИТЕРАТУРА

1. Конституция Грузии. Принята 24 августа 1995 года. № 786.
<https://matsne.gov.ge/ru/document/view/30346?publication=35>
2. Всеобщая декларация прав человека от 10 декабря 1948 года. Права человека: Сборник международных документов. – М.: Издательство «Юридическая литература», 1998.
https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/declhr.shtml
3. Конвенция о защите прав человека и основных свобод (Европейская Конвенция по правам человека). Рим, 4 ноября 1950 года.
<https://legalacts.ru/doc/konventsija-o-zashchite-prav-cheloveka-i-osnovnykh/>
4. Конституция Российской Федерации. Принята 12.12.1993.
<http://www.konstitucija.ru/>
5. Конституция Украины. Дейст. с изм. и допол. Проверено 08.07.2019.
https://kodeksy.com.ua/ka/konstitutsiya_ukrainy.htm
https://kodeksy.com.ua/ka/konstitutsiya_ukrainy/statja-%20126.htm
6. Конституция Германии. Основной закон Федеративной Республики Германии, 23 мая 1949 г.
http://www.1000dokumente.de/?c=dokument_de&dokument=0014_gru&object=translation&l=r
и <http://worldconstitutions.ru/?p=155>
7. Конституция Французской Республики. От 4 октября 1958 года.
<http://lawyers-ssu.narod.ru/subjects/constzs/france.htm>
8. Кураташвили Альфред А. Теория сбалансированности прав и ответственности должностных лиц. *Принципиально новое научное направление – необходимая научная основа защиты интересов человека и социально-экономического прогресса* (монография на грузинском, английском и русском языках). Тбилиси: Международное издательство «Прогресс», 2003. – 256 с.
9. Уголовный кодекс Грузии. Принят 22 июля 1999 года; Введен в действие с 1 июня 2000 года.
<https://matsne.gov.ge/ru/document/download/16426/137/ru/pdf>
10. Кураташвили Альфред А. Сбалансированность ответственности участников судебного процесса с их правами – необходимое условие утверждения социальной справедливости и законности в обществе и в государстве. *Критический анализ существующей судебной практики – как подтверждение необходимости внедрения созданной мной Теории сбалансированности прав и ответственности должностных лиц.* Проблема социальной справедливости и государственное управление. *Материалы Международной научной конференции* (20-21.12.2011). Тбилиси: Международное издательство «Прогресс», 2011. – с. 33-52.
11. Кураташвили Альфред А. Проблема защиты прав человека: привлечение Судей к уголовной ответственности за превышение ими своих служебных полномочий – за принятие ими противозаконных решений – необходимое условие

утверждения истинной законности и подлинной справедливости!!! *Независимость Судьи – не есть, и не может означать будто бы его право – независимо и безнаказанно ущемлять законные права и свободы Человека (?!).* Международный научный журнал «Проблемы Юриспруденции», 2014, №1-2. Международная Академия социально-экономических наук. Грузинский технический университет. Тбилиси: Международное издательство «Прогресс», 2014. – с. 9-34.

12. Кураташвили Альфред А. На грани необходимости радикальных перемен в ориентации общества и государства. Международный научный журнал «Прогресс», 2001, №1-2. Тбилиси: Международное издательство «Прогресс», 2001, с.13-22.

13. Кураташвили Альфред А. Проблема ориентации общества и государства. 10 лет Содражества независимых государств. Материалы Международной научно-практической конференции СНГ, посвященной 10-летию СНГ (Минск, 27-28 августа 2001 г.). Москва: ЗАО "Финстатинформ", 2001.

14. Кураташвили Альфред А. Теория диктатуры интересов народа – необходимая философско-правовая основа формирования и функционирования истинно человеческого общества и государства. BULLETIN "Medicine, Science, Innovation and Business New" ("Новости медицины, науки, инновации и бизнеса – голос профессионалов и бизнесменов США, СНГ и других стран мира"). Volume 9, Number 3 (74), March, 2002. New York, USA.

15. Кураташвили Альфред А. Политическая ориентация общества и государства – главная проблема эффективного функционирования человечества. Еженедельник «Русская Америка», 2011, №447. Нью-Йорк, США. Нью-Йорк, 2011. [http://www.rusamny.com/447/t04\(447\).htm](http://www.rusamny.com/447/t04(447).htm)

16. Кураташвили Альфред А. Философия социальной цели. Принципиально новое научное направление – исходная теоретическая основа формирования и функционирования истинно человеческого общества и государства (монография на грузинском, английском и русском языках). Тбилиси: Международное издательство «Прогресс», 2003. – 352 с.

17. Кураташвили Альфред А. Теория верховенства интересов народа. Принципиально новое научное направление и системообразующая теория управленческого права, правовой системы истинно человеческого общества и социально-экономических наук в целом (монография на грузинском, английском и русском языках). Тбилиси: Международное издательство «Прогресс», 2003. – 336 с.

18. Право (значения).

[https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE_\(%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE_(%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F))

19. Что такое право.

<https://www.kakprosto.ru/kak-85612-chto-takoe-pravo>

20. Шопенгауэр Артур. Главное / Афоризмы о науке.

https://www.otrezal.ru/about_science/1787.html

21. Капица П. Л. Эксперимент. Теория. Практика. Статьи, выступления. Издание третье, дополненное. Москва: Издательство «Наука», 1981. – 496 с.

22. Робев Стефан. Цена открытия. Журнал «ЭКО» Сибирского отделения АН СССР, 1983, № 10.

23. Слово о науке: Афоризмы. Изречения. Литературные цитаты. Книга вторая. Сост., автор предисловия и введений к главам Е.С. Лихтенштейн. М.: «Знание», 1981.

24. Кураташвили Альфред А. Некоторые размышления по проблемам социально-экономической науки. Материалы научной конференции: «Наука и общество» (13-14 декабря 1984 г.). Тбилиси: «Мецниереба», 1984.

25. Диоген Лаэртский (Диоген Лаэртский). О жизни, учениях и изречениях знаменитых философов. Москва: Издательство «Мысль», 1979. – 620 с.

ზურაბ წერეთელი (თბილისი, საქართველო)

ეკონომიკის მაგისტრი, თსუ პაატა გუგუშვილის სახელობის
ეკონომიკის ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე

პროგნოზირების როლი ბიზნესის მენეჯმენტში

თანამედროვე ეკონომიკაში (საბაზრო ურთიერთობების პირობებში), როდესაც საქონლისა და მომსახურების მოთხოვნის შესახებ საჭირო ინფორმაცია სრულად არ არის ხელმისაწვდომი, შეუძლებელია კონკურენტებისა და პარტნიორების ქცევის პროგნოზირება. აუცილებელია ისეთი გადაწყვეტილების მიღება, რომლებიც უზრუნველყოფენ არა იმდენად ბიზნესის განვითარებას, არამედ საწარმოს (კომპანიის) გადარჩენას.

ამასთან, პროგნოზირება მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ბიზნესის მენეჯმენტში. უმეტეს შემთხვევაში ის ორი სახით ვლინდება: თეორიულ-მეთოდოლოგიური და გამოყენებითი. ორივე მათგანის წარმატებით განხორციელებაზე დამოკიდებული სასურველი შედეგების მიღება.

სტატისტიკური პროგნოზირება შეგვიძლია განვიხილოთ, როგორც კარგი ინსტრუმენტი, რომელიც ხელს უწყობს მენეჯერებს უკეთ იმსჯელონ მოვლენათა სამომავლო განვითარებაზე. მსოფლიოში ამჟამად არსებულ სწრაფად ცვალებად ბიზნეს გარემოში ეს ნიშნავს წარმატებას ან მარცხს. სამომავლო გაყიდვების, ინვესტიციების ან სხვა მნიშვნელოვანი ეკონომიკური და ბიზნეს მაჩვენებლების დაგეგმვისას მხოლოდ პირად ინტუიციაზე დაყრდნობა არარაციონალურია. ასეთ შემთხვევებში სტატისტიკური და სხვა რაოდენობრივი მეთოდების გამოყენება გაცილებით ეფექტურია.

სწორედ ამ დროს განსაკუთრებით მწვავედ დგას ბიზნესის პროგნოზირების ცოდნის აუცილებლობა.

პროგნოზი გულისხმობს მომავლის წინასწარმეტყველებას (სამეცნიერო მეთოდების გამოყენებით), ხოლო პროგნოზირება კი პროგნოზის შემუშავებაა [1, გვ. 299].

პროგნოზირება აერთიანებს ეკონომიკური თეორიის უახლეს მიღწევებს, მათემატიკურ მეთოდებსა და თანამედროვე ინფორმაციულ ტექნოლოგიებს [1, გვ. 306].

ამასთანავე პროგნოზირება არის სამეცნიერო დისციპლინა, რომელიც შეისწავლის ნებისმიერი ბუნების ობიექტების განვითარების პროგნოზირების ზოგად პრინციპებსა და მეთოდებს, ასევე პროგნოზების განვითარების ნიმუშებს [1, გვ. 307].

ძნელია წარმოვიდგინოთ თანამედროვე ბიზნესი პროგნოზირების საშუალებების გამოყენების გარეშე. ოპერატიული და სტრატეგიული მენეჯმენტის გაურკვევლობის პირობებში, მენეჯერებმა უნდა მიიღონ გადაწყვეტილებები.

თითქმის ყველა საწარმო, დიდი თუ მცირე, კერძო ან სახელმწიფო იყენებს პროგნოზებს, რადგან თითოეულმა საწარმომ უნდა დაგეგმოს მომავალი. პროგნოზები საჭიროა ინვესტიციების, დაფინანსების, მარკეტინგის, კადრებისა და სხვადასხვა წარმოების სფეროებში, საბიუჯეტო და კომერციულ ორგანიზაციებში.

ბიზნესის პროგნოზირების სისტემური მეთოდები ხელს უწყობს: ფსიქიკური ხაფანგების თავიდან აცილებას, რაციონალური მენეჯერული გადაწყვეტილებების შემუშავებას, სიტუაციის ალტერნატივებისა და შესაძლო სცენარების შეფასებას და შესაბამისად აყალიბებს ბიზნესის მენეჯმენტის მაღალ დონეს [2, გვ. 216].

უნდა გვესმოდეს, რომ ბიზნესის პროგნოზირება არის ეკონომიკური განვითარების შესაძლო და არა ერთადერთი სწორი მიმართულების ვარაუდი, რომელიც ითვალისწინებს გარკვეული ფაქტორებისა და პარამეტრების ერთობლიობას, როგორც არსებული ვითარების, ისე ისტორიული მონაცემების შესახებ.

დღეისათვის ბიზნესის განვითარების პროგნოზირებამ უფრო და უფრო რთული ხასიათი მიიღო, რადგან ფირმების გარშემო სხვადასხვა სახის გაურკვევლობებს აქვს ადგილი. პროგნოზირების ამოცანების გადაწყვეტა კონკრეტული კომპანიის რომელიმე სტრუქტურული ერთეულის პრეროგატივას არ წარმოადგენს. ზოგადად, კომპანიის მომავალი საქმიანობის პარამეტრების პროგნოზირებით უნდა დაკავდნენ მასში ყველა ერთეული [2, გვ. 321].

საერთაშორისო ბიზნესის მონაწილე ფირმების თითქმის ყველა ფუნქციონალური დანაყოფი იყენებს გარკვეული სახის პროგნოზებს, მაგალითად: 1. ბუღალტრები საგადასახადო დაგეგმვისას ეყრდნობიან ხარჯებისა და შემოსავლების პროგნოზებს; 2. ადამიანური რესურსების მართვის დეპარტამენტი ეყრდნობა სამომავლო პროგნოზებს ამა თუ იმ კვალიფიკაციისა და რაოდენობის კადრების საჭიროების შესახებ, ასაყვანი თანამშრომლების შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებისას; 3. ფინანსების ექსპერტები ეყრდნობიან პროგნოზებს აქციებისა და ნაღდი ფულის ნაკადების შესახებ, რათა შეინარჩუნონ კომპანიის ლიკვიდობა; 4. წარმოების მენეჯერები იყენებენ სხვადასხვა პროგნოზს პროდუქციის წარმოებისათვის საჭირო ნედლეულისა და მასალების შესახებ; 5. მარკეტინგის მენეჯერები სარეკლამო ბიუჯეტის განსაზღვრისას ეყრდნობიან პროგნოზებს პროდუქციის გაყიდვების შესახებ და ა. შ. [3, გვ. 275].

თანამედროვე ბიზნესში მუდმივად ჩნდება მსხვილი, საშუალო და მცირე საწარმოების მენეჯერებისა და მენეჯერული პერსონალის პროფესიული საქმიანობის სხვადასხვა საკითხები, რომლებიც უნდა ითვალისწინებდეს ბიზნესის პროცესის განვითარებას, ეკონომიკურ სიტუაციაში ციკლური რყევების განვითარებას და ეფექტური სტრატეგიის შემუშავებას.

ამის გარეშე, მიღებული გადაწყვეტილებები შეიძლება არასწორი აღმოჩნდეს, უფრო მეტიც ბიზნეს პროექტების განხორციელების შედეგები მოსალოდნელი შედეგების საპირისპიროც შეიძლება გახდეს.

აქედან გამომდინარე, ძალზე მნიშვნელოვანია, რომ ყურადღებით შევისწავლოთ ყველა არსებული მეთოდი, ტექნიკა და შესაძლებლობები, რაც ამის საშუალებას იძლევა.

ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ ყველაფერი, რაც პროგნოზირების სფეროში დაგროვდა, კაცობრიობამ ინფორმაციული ტექნოლოგიების ახალი მიღწევებით და ახალი პროგრამული პაკეტების წარმოქმნით გაამდიდრა, რომელიც (მოკლე დროში) საკმაოდ ზუსტი და საიმედო ბიზნესის პროგნოზების მიღებას შეუწყობს ხელს.

ლიტერატურა

1. Маленков Ю. А. Методы бизнес-прогнозирования. Ростов н/Д, Изд-во Южного фед. ун-та, 2017. – 358 с.

2. Березовская Е. А., Крюков С. В. Методы и инструменты бизнес-анализа: учебное пособие. Ростов н/Д, Изд-во Южного фед. ун-та, 2016. – 340 с.

3. გელაშვილი ს. ეკონომიკური პროცესების სტატისტიკური პროგნოზირება. გამომცემლობა „მერიდიანი“. თბილისი, 2012. – 425 გვ.

Peter Vorona (Kiev, Ukraine)

Doctor of Science in Public Administration, Associate Professor, First Vice-Rector of the Institute of Training of the State Employment Service of Ukraine, Member of the Poltava Regional Council

Nikolai Lakhizha (Kiev, Ukraine)

Doctor of Science in Public Administration, Professor, Professor, Department of Public Administration and Administration, Institute for Training of Public Employment Service of Ukraine

**MAIN CAUSES OF CORRUPTION IN UKRAINE:
POINT OF VIEW OF STATE OFFICERS**

Implementation of the course of Ukraine on integration into the European Union requires socio-political, economic and legal adaptation of the public administration system to the permanent European models of democratic governance, ensuring the functioning of the mechanisms of administrative activity. Therefore, the issues of preventing corruption in Ukraine are of particular relevance, as only their decision will allow to speak about full-fledged democratic reforms.

The Law on Prevention of Corruption provides for a significant strengthening of attention to the prevention of corruption, in particular by conducting periodic training of employees in the field of preventing and counteracting corruption (paragraph 12, part 1, article 12) [1]. Art. 48 of the Law of Ukraine "On Civil Service" provides for constant improvement of the level of professional competence of civil servants. The central executive body providing the formation and implementation of the state policy in the sphere of public service (National Agency of Ukraine for Civil Service) provides definition of needs for vocational training of civil servants in accordance with the requirements of professional standards and forms proposals on the volumes of the state order for vocational training of civil servants for the state needs based on their professional competences and placement of approved volumes in accordance with the legislation, ensures timely financing of contractors in accordance with the prisoners of state contracts [2].

The Institute of Training of the State Employment Service of Ukraine is one of the educational institutions entrusted with the implementation of the state order for conducting seminars on anti-corruption topics. The relevant programs were prepared in accordance with the recommendations of the central authorities and approved as training. For example, the Seminar Program for 2019 was approved at a meeting of the Scientific Council of Institute of Training of the State Employment Service of Ukraine (Minutes №. 4/145 of April 24, 2019).

In 2018-2019 the seminars were held in Kyiv, Kyiv and Poltava regions. It covers 900 civil servants and local government officials. At the same time, the topics of the seminars and the presentation of the materials were adjusted taking into account the specifics of the authority.

After the training, a questionnaire was conducted for the students regarding their content assessment and course methodology. The high marks received concerned both the content of the course and the work of the teachers.

A separate questionnaire provided the answer to the only question: "What influences the development of corruption in Ukraine?". Each listener had the right to name several variants of his / her vision of the causes of corruption in Ukraine.

The authors of these theses were among the teachers of the institute, prepared the program, held lectures and trainings, as well as - summarized the results of the questionnaire.

Summarizing the answers by quantitative indicators allowed us to form a gradation of the key causes of corruption in Ukraine (the percentage of questionnaires in which this answer occurs in parentheses is indicated): imperfect legislation (44%); socio-economic problems (38%); uncontrollability and impunity (30.8%); low level of remuneration of civil servants (25.6%); mentality of the population (23.2%); ignorance of the laws by the population / low level of legal culture (20%); imperfect judicial system (12%); nepotism / intertwining of power and business (16%), political and economic instability (9.2%); bloated, unprofessional bureaucratic

apparatus (9.2%); war / use of its power (5.6%); weakness (absence) of civil society (5.6%); lack of political will and anti-corruption system (4.4%).

Other causes of corruption cited by civil servants: distrust of people in power, inefficient administration system, remnants of the Soviet legal system, transformation of values, degradation of society and power, low levels of employee ethics.

Comparative analysis shows that the data of our study confirm the results obtained by Ukrainian sociologists on the basis of a questionnaire survey throughout the state.

In particular, based on sociological research, the director of the Democratic Initiatives Foundation. Ilka Kucheriva Irina Bekeshkina stated at a press conference in early 2017 that the main causes of corruption are, above all, impunity of corrupt officials - 60%, corruption of senior management who does not want to fight corruption - 44%, lack of effective control - 42%. tradition - 36%, low wages - only 24%, and in fact the value of this factor should be higher "[3].

According to a study presented by the Ilko Kucheriv Democratic Initiatives Foundation in 2018, "The main reason for the lack of positive shifts in the fight against corruption is that those who have to fight it are corrupt - 61% of those polled believe that. Other good reasons: corruption almost always goes unpunished (38%), the absence of a "strong hand" that would bring order to society (31%), and the imperfection of laws that can be interpreted as anything (28%). Compared to 2017, the order of magnitude of the causes has hardly changed, but the corruption of those who have to fight corruption (from 57% to 61%) has increased even more, and the references to the fact that it is easier for people to solve their problems with corruption are significantly reduced. (from 19% to 11%) »[4]

The analysis of the progress and results of a thematic short-term seminar on the training of civil servants and officials of local self-government shows the relevance of the topic and the need for listeners. The topics related to the practical activities of the listeners were particularly popular: legislation, conflict of interests, experience of overcoming corruption, and the like.

The main objectives of the seminar, provided by the Program, were successfully implemented: explanation of key concepts; disclosure of the causes of corruption; disclosure of legal bases of anti-corruption activity; developing skills for students to critically analyze the role of corruption in the system of public administration and local government, identify cases of corruption, and make management decisions to prevent corruption.

The analysis of the results of the questionnaire showed that public servants and officials of local self-government are aware of the harm of corruption and adequately evaluate its causes. It is important to emphasize that their point of view as a whole coincides with the public opinion as a result of all-Ukrainian sociological polls.

The seminars have shown their effectiveness and should be conducted in the future in the light of changes in legislation. They are especially important for civil servants first appointed to office.

In the long term, a comprehensive approach should be maintained, while strengthening the training component of the seminars, which involves separating the students into groups and actively engaging them in dialogue. It would also be appropriate to publish and distribute methodological materials.

Interviewing is important not only to identify the position of the trainees and their level of knowledge, but also in terms of the activation of information received at the seminar.

REFERENCES

- 1. On the Prevention of Corruption.** Law of Ukraine of October 14, 2014 No. 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
- 2. About the civil service.** Law of Ukraine of December 10, 2015 No. 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
- 3. Ukrainians see corruption as "absolute evil" by Ukrinform.** URL: 25.01.2017<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2163252-ukrainci-vvazaut-korupciu-absolutnim-zlom-bekeskina.html>
- 4. Assessment of problems of corruption in public opinion.** Democratic Initiatives Foundation URL: <https://dif.org.ua/article/otsinka-problematiki-koruptsii-v-gromads>.

Леонид Львович Прокопенко (Днепро, Украина)

заведующий кафедрой права и европейской интеграции Днепропетровского регионального института государственного управления Национальной академии государственного управления при Президенте Украины, доктор наук государственного управления, профессор

Наталья Леонидовна Тишкова (Днепро, Украина)

начальник отдела департамента экологии и природных ресурсов Днепропетровской областной государственной администрации, кандидат наук государственного управления

**ПРОГРАММНО-ЦЕЛЕВОЙ ПОДХОД
В ГОСУДАРСТВЕННОМ УПРАВЛЕНИИ ОХРАНОЙ
ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ В УКРАИНЕ:
РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ**

С конца 90-х гг. XX в. наблюдается рост количества целевых программ на региональном уровне. Но рост их количества повлек за собой нарушение принципа отбора важнейших территориальных проблем для программного планирования, снижение системности в разработке и принятии программ, увеличил количество не связанных между собой программ. Не состоялся ожидаемый переход от программного планирования к программному управлению, которое, в первую очередь, предусматривает четкое определение источников финансирования и ответственных за выполнение конкретных разделов программы. Вместе с тем, результаты анализа выполнения государственных и региональных программ экологической направленности в Днепропетровской области свидетельствуют о том, что их внедрение является достаточно эффективным, невзирая на нехватку финансирования.

Учитывая эффективность программно-целевого подхода и невозможность решения проблемы в рамках выполнения уже утвержденных государственных, региональных и местных программ, решением Днепропетровского областного совета от 21 октября 2015 г. № 680-34/VI была утверждена «Днепропетровская областная комплексная программа (стратегия) экологической безопасности и предотвращения изменений климата на 2016 – 2025 годы» (далее – Программа) [1].

Ее разработка, как составляющей программно-целевого метода планирования, обусловлена наличием проблем, связанных с неудовлетворительным состоянием окружающей среды, которые сложились в связи с высокой антропогенной нагрузкой на окружающую среду области, отсутствием комплексного подхода к внедрению сбалансированного развития и экологизации экономики, а также низким уровнем экологической культуры и сознания населения области.

Программно-целевой метод призван решать сложные задания, которые требуют комплексного подхода к реализации многих мероприятий. Результатом целевых программ должно стать достижение определенных целей, которые не измеряются простым суммированием нескольких выполненных мероприятий. Еще одной и важнейшей проблемой в процессе реализации целевых программ является недостаточное их финансирование. Любая программа предусматривает выделение финансовых ресурсов, как бюджетных, так и внебюджетных. Причиной недофинансирования, в основном, является дефицит бюджета. Тем не менее, существуют способы увеличения объемов финансирования целевых программ, и это непосредственно зависит от оценки эффективности их реализации. Приведенные недостатки целевых программ были устранены при разработке Программы.

Разработка Программы своей главной целью ставила создание экологически безопасных и комфортных условий для жизни населения Днепропетровской области путем уменьшения антропогенной нагрузки и восстановления окружающей среды за счет

внедрения инновационных технологий производства, уменьшения выбросов парниковых газов и повышения уровня экологической культуры и сознания общества. Достижение целей Программы возможно благодаря совместным усилиям органов государственной власти, органов местного самоуправления и их исполнительных органов, организаций, учреждений и предприятий области всех форм собственности, а также общественности.

Главная цель Программы достигается путем реализации соответствующих направлений и конкретных заданий, которые являются актуальными для Днепропетровской области. К ним относятся: развитие системы экологического мониторинга; уменьшение загрязнения атмосферного воздуха; защита водных ресурсов от загрязнения; возобновление и рекультивация нарушенных земель; улучшение и совершенствование сферы сбора, утилизации и переработки твердых бытовых отходов; повышение эффективности в сфере утилизации промышленных отходов; формирование территориально-функциональной системы экологической сети и экологической культуры населения [1].

К особенностям Программы следует отнести следующие.

1. Учитывая необходимость приведения национальной системы управления в сфере охраны окружающей среды к европейским стандартам, методология формирования Программы строилась на европейских подходах. Во-первых, был применен один из стандартов ЕС – комплексный подход, что, в отличие от традиционного, заключается в решении проблемы изнутри путем рассмотрения компонентов окружающей среды в системной взаимосвязи. Во-вторых, конечной целью Программы является не только формирование перечня природоохранных мероприятий, но и комплексная оценка их влияния на состояние окружающей среды в результате выполнения.

2. Программа соответствует государственным приоритетам в сфере охраны окружающей среды. Она по содержанию охватывает 10 региональных отраслевых программ экологического направления. Невыполненные и актуальные мероприятия программ с конечным сроком реализации в 2015 г. были оптимизированы и учтены в перечне мероприятий новой Программы.

3. Программа разрабатывалась как двухуровневая по содержанию планируемых программных мероприятий. Первый уровень – это мероприятия, финансирование которых предусматривается за счет бюджетных средств органов местного самоуправления (средства областного бюджета, бюджетов городов и районов области). Второй уровень (объектовый) – это мероприятия крупнейших предприятий-загрязнителей области, финансирование которых планировалось осуществлять за счет средств предприятий, привлечения инвестиций и т. п.

Следовательно, несмотря на некоторые трудности в реализации комплексных программ на уровне региона, они остаются актуальным инструментом управленческого влияния, направленного на реализацию стратегической цели – обеспечение устойчивого развития региона, которое заключается в экономическом росте при одновременном решении социальных проблем и, таким образом, удовлетворении потребностей современного и будущего поколений в повышении качества их жизни.

ЛИТЕРАТУРА

1. Дніпропетровська обласна комплексна програма (стратегія) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату на 2016 – 2025 роки, затверджена рішенням обласної ради від 21.10.2015 р. № 680-34/VI. – Режим доступу:
<http://www.oblrada.dp.ua/official-records/decisions/50/1316>.

Людмила Николаевна Сидак (Харьков, Украина)

Кандидат философских наук, доцент,
доцент кафедры культурологии Национального
юридического университета имени Ярослава Мудрого

МОРАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ К УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ ЭЛИТЕ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ

Трудно сегодня переоценить роль управления в различных сферах социальной жизни. И потому важное значение имеет не только статус государственных служащих, но и уровень их подготовки. Более того, сегодня выдвигаются повышенные требования к воспитанию и формированию личности представителя управленческой элиты. А «качество элиты во многом зависит от принципов и технологий ее формирования» [3]. Связь этой проблемы с важными научными и практическими задачами обуславливается тем, что содержание подготовки, формирования и саморазвития личности управленцев и критерии отбора кандидатов на соответствующие должности обуславливаются социальными, политическими, экономическими задачами, которые возникают на современном этапе.

Анализ последних публикаций свидетельствует, что в центре внимания исследователей все еще находятся моральное и правовое сознание, система ценностных ориентиров, которые регулируют и определяют характер социальной активности, в том числе и управленцев. Но более всего внимание сейчас уделяется исключительно профессиональной подготовке. В этой связи стоит упомянуть работы В. Бабаева, В. Князева, В. Лозового, О. Романовского.

Проблемы элитарности представителей политического менеджмента рассматривали, например, В. Колпаков, Г. Дмитренко. Но проблемы профпригодности к преодолению моральных, психологических, эмоциональных конфликтов и иных трудностей в условиях сложной динамической управленческой деятельности, ориентиры формирования необходимых качеств остаются актуальными. Потому необходимо определить базовые признаки личности, которые обеспечивают надлежащую саморегуляцию управленческой элиты и основных направлений их формирования.

Еще апостол Павел говорил об ограниченности сознательной, интеллектуально-волевой, ценностно ориентированной мотивации активности человека [1, Рим. 7,19]. Уже в XX веке А.Б. Вышеславцев, базируясь на достижениях психоанализа, описывая этот же феномен, указывал на дух иррационального противодействия [2, с. 41-43]. Фактически мы будем исследовать пути его преодоления. Социум не может останавливаться в своем развитии и потому имеет потребность в новых идеях, обновлении. И чтобы оправдать свою элитарность, управленец обязан быть творцом. Задача управленца – распознавать скрытую сущность, логос тех или иных социальных (и не только) явлений.

Моральные качества руководителя, которые определяют конечный результат его деятельности, обуславливаются ценностными ориентирами. Но и они чаще всего вступают в конфликт с иными мотивами. Соответственно моральные качества требуют дополнительной, более мощной мотивации. Это значит, что ценностные ориентиры должны гармонизировать с подсознанием, любовью. Моральный кодекс останется декларацией, если не будет обеспечен любовью к добродетели, равно как и художественное творчество может быть успешным только благодаря любви к красоте. Собственно, руководитель и должен стремиться к красоте социальных отношений, гармонии хозяйственной деятельности и т.д.

Именно поэтому любовь является базовой моральной категорией. А ее противоположностью является эгоизм, который тяготеет к своей эмпирии и не имеет потребности ни в творчестве, ни в новизне, ни в свободе.

Осознание несоответствия эмпирии и желаемого эгоизм сублимирует в зависть, творчество пытается заменить методизмом и плагиатом.

Таким образом, условием формирования моральных качеств личности является любовь к моральным ценностям.

Также важнейшей функцией управленческой элиты является создание культурной среды жизнедеятельности человека и в социальной сфере, и в экономической, и политической. Поэтому руководитель кроме профессиональной компетентности должен иметь высокий уровень общей, профессиональной и управленческой культуры. А культура – это всегда система запретов и ограничений. Поэтому формирование аскетических принципов у элиты является условием санации общества.

Необходимым признаком управленческой элиты является ответственность. Она состоит из двух взаимосвязанных элементов – опасения негативных юридических последствий и потери доверия со стороны социума, морального переживания о выполнении поставленных задач, несовершенстве социальной среды. Вторая, моральная составляющая более важна для общества, поскольку надежнее обеспечивает эффективность управленческой деятельности. А основой моральной ответственности также является любовь, но теперь к социуму, коллективу, своему народу и своей профессии.

Не менее важно для управленца и благородство, а это не что иное, как готовность к самопожертвованию, самоотречению, безразличие к эгоистическим мотивам, твердость убеждений. Благородство – это вечный душевный подъем, бодрость человека, который отдает выбранному идеалу всего себя. Само собой понятно, что эти добродетели приобретаются через любовь к идеалам [4, с. 294]. Собственно говоря, благородство и воспитывается благодаря формированию духовных качеств, необходимых социальной элите. Поэтому благородство – это симптом готовности элиты к выполнению своих функций.

Таким образом, условием формирования необходимых руководителю моральных, психологических, профессиональных качеств является любовь к моральным ценностям, моральному совершенству, совершенству социальных отношений, творчеству, новизне, своему народу, профессии и т.д. А симптомом готовности к выполнению управленческой миссии является благородство, которое формируется благодаря применению аскетических принципов самоограничения и самопринуждения, а также вращая в культуру своего народа и культуру управленческой элиты.

ЛИТЕРАТУРА

1. Библия.
2. Вышеславцев Б.П. Этика преображенного эроса. Москва: Республика, 1994. – 368 с.
3. Колпаков В. М., Дмитренко Г. А. Стратегический кадровый менеджмент. URL: <https://laws.studio/personalom-upravlenie/strategicheskiiy-kadrovyiy-menedjment-ucheb.html> (дата обращения: 12.04.2020)
4. Лосский Н. О. Условия абсолютного добра. *Ценность и бытие* / Н. Лосский. Харьков: Фолио, Москва: АСТ, 2000. С. 217-503.

Юлия Анатольевна Мелихова (Харьков, Украина)

Кандидат юридических наук, доцент кафедры культурологии
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого,
Народная артистка Украины

СОЦИАЛЬНАЯ РОЛЬ СУДЕБНОЙ ВЛАСТИ В СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ

Современное реформирование государства, основывается на общепринятых демократических, правовых ценностях и ставит перед собой задачу обеспечения реализации принципов верховенства права, приоритета прав человека и гражданина как базовых в организации и деятельности государственного аппарата в целом, определяя его содержание и направленность [4, с. 65].

С точки зрения философии права, юриспруденция наиболее социально обусловленная сфера деятельности. Например, украинский философ права П. Юркевич писал, что «...психологическая конституция народа откладывает свой отпечаток на право и сферы его жизни» [1, с. 7]. В полной мере это касается судейской деятельности, социальный аспект которой определяется самой сущностью профессии судьи, ее смыслом, назначением.

Судебная власть имеет особый статус среди других ветвей государственной власти. Без независимого, высококвалифицированного судопроизводства, ориентированного на обеспечение верховенства права и прав человека, укрепление законности и правопорядка, построение демократического, правового государства невозможно. Принцип верховенства права – это общий принцип судопроизводства. Государство не должно действовать своевольно, оно ограничено правом (не только законодательством, но и «природным правом», существующим априори). Схожие мысли высказывал еще П. Новгородцев, который отмечал, что правосознание должно всегда возвышаться над позитивным правом, а любая норма позитивного права должна подлежать моральной оценке [3, с. 223]. Речь идет о так называемом «субъективном факторе», который обеспечивает функционирование государства на правовых принципах, то есть о личности судьи: уровне его сознания, моральной, правовой (профессиональной) культуры. Ведь судья – это государственное должностное лицо, которое осуществляет правосудие, вынося от имени государства окончательное решение касательно юридических дел, а состояние судебной власти – это тот критерий, по которому можно судить о реализации или нереализации принципов правового государства. Поэтому процессы демократической трансформации государства невозможны без реформирования судебной системы и оптимизации уровня моральной и профессиональной культуры личности судьи.

Не сложно заметить, что сегодняшние проблемы государственного управления так или иначе определяются историей формирования государственно-правовой реальности и ее элементов, которые проявляются на примере судебной власти. Британские историки часто вспоминают, как в XV веке будущий король Англии Генрих V оскорбил главного судью Гаскони и был по его приказу отправлен в тюрьму [1, с. 8]. Не взирая на некоторую мифологизацию, этот пример демонстрирует «углубленность» в сознании британцев представлений о независимости судебной власти и неоспоримости ее авторитета.

Однако, в современной политико-правовой ситуации, на примере Украины, наблюдается «нехватка» опыта независимости судебной власти, что часто определяет ее неэффективность. Политикум стремится не к укреплению принципа независимости судей, а наоборот, пытается закрепить контроль над судебной властью для реализации своих целей, так называемое «карманное правосудие».

Безусловно, потребность в разработке концептуальных принципов построения правового государства на основании институциональных аспектов обеспечения независимости судебной власти – это острая и очень актуальная тема, связанная с проблемами правосознания, преодоления правового и морального нигилизма современного общества, ведь право и правосознание имманентно взаимосвязаны. Поскольку правосознание – это субъективная основа права, содержательный элемент человеческого мировосприятия, который отображает направленность социально-психологических установок личности судьи, то стоит размышлять о его уровне, ведь его (правосознания) характер может быть разным – от «нормального» до «безобразного», даже «дикого» [2, с. 89]. И если судья не может соотносить закон с правовым идеалом, критически его оценить, он обречен на судебные ошибки, за которыми судьбы людей [3, с. 223]. Поскольку динамика взглядов и установок, доминирующих в сознании судьи, непосредственно связана с духовным, социально-экономическим и политическим состоянием конкретного общества, не удивительно, что представления о надлежащем, справедливом, желаемом, допустимом под влиянием особенностей профессиональной деятельности и негативных факторов социальной среды иногда рушатся и вместо них создаются индивидуальные, корпоративные представления, которые противоречат профессиональным и моральным требованиям. Как правило, они скрываются, но, отражая новые ценностные установки сознания судьи, реализовываются в деятельности, которая может иметь недопустимый, общественно нежелательный характер. Основательно подходит к осмыслению этой ситуации Л. Халдеев. Опираясь на собственный опыт судебной деятельности, он отмечает, что у судьи, имеющего особый должностной статус, который обуславливает некую отчужденность, иногда возникают авторитарные наклонности, комплекс непогрешимости. Поэтому, если судья не способен к саморегуляции, стремится к корпоративности – это неизбежно приводит к решениям и действиям, которые существенно влияют на судебскую независимость и объективность [5, с. 388- 399]. Таким образом, главными причинами, провоцирующими появление деформационных процессов в сознании судьи, являются: вмешательство представителей других веток государственной власти в дела правосудия, противоречие и несовершенство законодательного массива, большая загруженность судей и главное – низкий уровень их культуры. Итак, главной целью воспитания будущего судьи должно стать формирование не только определенного уровня знаний, а гуманистического характера направленности социально-психологических установок. Ведь, если уровень знаний можно наверстать при помощи постоянного самосовершенствования, то «перевоспитать» сознание зрелого человека никому не под силу. Поэтому, этот процесс должен быть целеустремленным, комплексным воздействием на его личность, от чего в будущем будет зависеть эффективность судебной системы, как ветки государственной власти.

ЛИТЕРАТУРА

1. **Еволюція етосу юриста в Україні** (історичний та соціально-психологічний нарис), за ред. В.О. Лозового. Харків : Право, 2011.
2. **Ильин И.А.** О сущности правосознания, Москва : Медиум, 1993.
3. **Новгородцев П.И.** Введение в философию права. Кризис современного правосознания. Москва: Типо-литогр. Т-ва И.Н. Кушнерев и Ко, 1909.
4. **Правові основи формування та функціонування органів державної влади у контексті євроінтеграції** : Ю. П. Битяк, О. Г. Данильян та ін. Харків : Право, 2010.
Халдеев Л.С. Судья в уголовном процессе. Москва: Юрайт, 2000

Yuliya Bogoyavlenska (Zhytomyr, Ukraine)

Dr, Doc., Docent of Digital Economics and International Economic Relations,
Zhytomyr Polytechnic State University, Head of the Center for Carrier Development of ZPSU,
Coach of the programmes of International Coaching Federation (USA),
Facilitator for the British Council's "Active Citizens" Project (the UK),
Expert and trainer for GIZ-projects to Ukraine (German, Swiss)

**COMMUNICATION IN PROJECT MANAGEMENT
AND GRANTWRITING IN CONDITIONS OF FORTH
INDUSTRIAL REVOLUTION AND PUBLIC
INSTITUTIONS' SUPPORT**

Forth industrial revolution opens new possibilities for communication interaction development. According to Big Data Analysis for initiators, managers and projects' teams easier to choose the target audience, to wide up the presence on market segments, to build effective internal and external communication.

Transformations spread abilities for cooperation for all digital platform oriented institutions. We claim that communications in project management and grant writing in conditions of Forth Industrial Revolution have some difference in each sector:

1. On state level projects for digitalization requires professionals to manage public administration projects, to support day-to-day monitoring of incomes and outcomes form different channels and for the target audience, and to share projects' results for stakeholders and partners, mostly through external channels of communication. Hardest parts of these projects are: to create strategies on national, regional and local levels; to take support from deputy corps on each level; to develop projects agreed with these strategies; to be ready to differentiate financial resources (subventions, regional and local budgets, grants, sectoral support, foundations' resources, programmes' aid, etc.); to create plan to realize these projects in conditions of changeable situation in law and environment; to organize digital support and non-breakable process of projects' realization; to evaluate results on each stage and total result. And, all communication must be clear, transparent and understandable to recipients.

2. In business, projects require external as well as internal channels of communications. Internal are used to make write on-time decisions and proposed adequate solutions (on project's product, market price and place), and only after there should be promotion. And, digital media becomes one of four most advanced digital businesses now. Communication support through internal and external channels must be 24/7 as in industry 4.0 impossible to do business without it. The price of mistakable decision of project managers will be too high because of competitors, risk expenses, reputation risks, and dynamic environment. External communication mistakes appears more faster and influences on cash flows increasing payback period of the projects. Most risky are consumer segment communication and channels of communication by themselves. Play Market form Google full of propositions, invested even with grant help for 50\$ license buying, that appear and stay unpopular. Thus, communications should be client and project results oriented.

3. For the sector of non-governmental organizations, which have no marketing budgets, expenses for communications are limited, and digital solutions are good decisions for them. In this sector there is lot of grant activities. Special accent on educational and scientific research institutions as on good actors of society development during the age of digitalization and industrial transformations. And, main challenge is to share information throughout other than digital channels about project, because media for non-governmental organizations is expensive for communication and the most possible channel is on-line social network. Telegram, Twitter, What Sapp, Viber and others are good for communication inside of projects' teams; Instagram, Facebook – most usable communication channels for sharing information about projects started,

activities, results and reports. For example, we apply all these means in the British Council's "Active Citizens" project. So, the communication should be transparent, accessible, referable to projects' goals, short and long terms results.

Our position, state as the institution, should provide public administration and support for national cyber security. It's not only about defense, but all sectors and clusters, because each of them uses project management 4.0 approaches. And, industry 4.0 is about cyber physical systems, innovation environment, the 3B's framework, so about protection and security.

Our position agrees with IPMA Global Outlook "71% of organizations reported using project management software to improve the management and control of programs and projects", MS Project/project online as a tool uses 83%, usage of collaboration software is 51% [1]. In building capability in solving difficult communications problems companies use talent management activities, but "only 22% of organizations globally running a formal graduate program or internship for Project Management" [1], and we guess it's because of lack of communication between key stakeholders. Meanwhile, 26% of talent management activities in PM are communication skills development. Thus, the projectification of society continues from 1995 till now and for the future, even because 74% believe that PM skills will more important then nowadays.

Methods of communications change very fast as the reaction for Plug and Produce conceptions and cloud development in industry 4.0 since 2011 for Internet of Everything (IoE). And, for this there is project cycle management method – "management approach that addresses the complexities of a project through all of its phases, while maintaining alignment with the strategy and objectives agreed upon by stakeholders at the onset" [2]. So, transparent communication and coordination between target groups, stakeholders, projects' teams, and decentralized decision-making are "must have" elements.

Clouds help to implement best practice of decentralization in projects onto state level, for example reforms like "U-LEAD with Europe" by GIZ. For the last 5-7 years it is possible to show results of best solved cases with the help of e-public administration and G2C servises.

Thus, communication in Project Management and grantwriting in conditions of forth industrial revolution are oriented to increase results of furthering transformations. And, public institutions' support is needed on all levels and for each sector despite of cycles for the future economy.

SOURCES

1. The Future of Project Management: Global Outlook 2019

<https://www.ipma.world/assets/PM-Survey-FullReport-2019-FINAL.pdf>

2. Project Management 4.0. URL:

<https://www.abprojeyonetimi.com/project-management-4-0/>. September 13, 2018.

УДК 331.5+354.1

Анна Валерьевна Шестакова (Житомир, Украина)

Кандидат экономических наук, преподаватель Житомирского торгово-экономического колледжа Киевского национального торгово-экономического университета

ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В УПРАВЛЕНИИ ПЕРСОНАЛОМ ПРЕДПРИЯТИЙ: ПРАКТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ

Начало XXI века характеризуется во всем мире быстрым развитием информационных технологий, внедрением их в различные технические, социальные и экономические системы. Активное развитие получили: мобильные технологии; искусственный интеллект; нейронные сети; аналитика больших массивов данных; нечеткие системы принятия решений. Это следует учитывать для эффективной работы по управлению персоналом. Ведь достижения в сфере информационных технологий способны открыть качественно новые пути развития, функционирования и управления предприятием, в частности в процессах управления персоналом; помочь руководителям или целым организации быстрее адаптироваться к динамическим изменениям.

Современная HR (HumanResources) система – это комплекс технологий, автоматизирующих и облегчают работу с персоналом на всех уровнях, начиная от оперативного (повседневный учет данных) к стратегическому (принятие решений по развитию компании) уровнях. Если на предприятии эффективно выстроена система управления персоналом, то она результативно взаимодействует с финансовыми, производственными системами, использующими в своих процессах данные персонала [1, с. 217].

Анализ западного опыта показал, что страны, которые являются, экономически развитыми давно используют информационные системы и высокие технологии при организации работы с работниками предприятия [2, с.112]. Зато на постсоветском пространстве предлагают следующие основные программы для организации системы управления персоналом: «PersonPro 2.0» и «PersonPro 2.0 SQL»; информационно-поисковая система «Персонал» компании Пролив; приложение «Отдел кадров» пакета X – DOOR 5 от компании Soft - Taxi; IT Enterprise; Clobbi; IS Pro.

Для оценки внедрения информационных систем в процесс управления трудовыми ресурсами на предприятии необходимо определить основные преимущества:

- 1) предотвращение последствий неправильно принятых решений и снижения затрат в результате принятия этих решений;
- 2) обеспечение повышения производительности труда персонала и эффективности выполнения их задач и обязанностей;
- 3) возможность карьерного роста для работников;
- 4) уменьшение затрат времени, которые необходимы для сбора и обработки данных, поступающих в предприятия; снижение напряженности и сложности труда;
- 5) обеспечение точности и скорости обработки информации; возможность связи с различными структурными частями предприятия;
- 6) наиболее эффективное сочетание возможностей кадров [3, с. 142].

К основным недостаткам от внедрения информационных систем на предприятии можно отнести: высокий уровень открытости информационных систем, может предоставить доступ к внутренней информации третьим лицам; высокий риск разглашения персональных данных персонала; необходимость подготовки специального квалифицированного персонала, который бы обеспечивал обслуживание имеющихся информационных систем; дополнительные затраты на повышение квалификации

работников; проблемы совместимости современных информационных систем со старыми системами и программными платформами [4, с. 142].

При сравнении западных программных продуктов для управления персоналом с отечественными нужно отметить их большую эффективность и защищенность. Самые распространенные в мире системы управления [3]: SAP Human Resources Management System; Scala HR; Ахapta HR Management; I Renaissance Human Resources / Payroll; Oracle Human Resources Analyzer.

Кроме того, существует много специальных компьютерных программ для управления персоналом предприятий. Среди них стоит выделить Программу "1С: Зарплата и управление персоналом для Украины". Эта программа является мощным инструментом для реализации кадровой политики предприятия, а также автоматизации различных служб предприятия, от службы управления персоналом и линейно-функционального руководства до работников бухгалтерии. Ей свойственны такие направления: планирование потребностей в персонале; обеспечения бизнеса кадрами; управления обучением персонала; отражение начисленной зарплаты и налогов в затратах предприятия; управление финансовой мотивацией персонала; эффективное планирование занятости персонала.

Данная программа обладает рядом преимуществ, в частности: полная открытость программных продуктов 1С; единая технологическая платформа; возможность создавать или дорабатывать индивидуальные проекты, учитывающие бизнес-процессы каждой организации; наличие большого количества потенциального персонала для работы на предприятии, где внедрены решения на базе 1С. К недостаткам программы 1С следует отнести: платные обновления продуктов; необходимость заказывать услуги поддержки программных продуктов 1С; низкая безопасность и защищенность информации, используемой 1С.

Кроме вышерассмотренных кадровых комплексных систем есть такие программы как БОСС-Кадровик и "Персонал", однако широкое применение нашли «отдел кадров» от компании IS Pro и "1С: Зарплата и управление персоналом для Украины".

Таким образом, использование информационных технологий на предприятии позволит значительно повысить эффективность работы предприятия, более оптимально формировать расходы на работников для обеспечения благоприятной социальной среды. Кроме этого, мобильность используемых приложений – наблюдается общее тенденция перехода к мобильным версиям различных приложений, не обошла и сферу HR, ведь их использование позволяет поддерживать связь с работниками даже на расстоянии.

Дальнейшего изучения требуют процессы диджитализации на предприятии из-за использования программных решений на основе искусственного интеллекта, мобильных приложений с поддержкой чат-ботов, применение при обработке данных мониторинга эффективности деятельности. Результаты этих исследований могут быть полезными при проведении консультаций и тренингов по повышению квалификации, направленных на поддержку и развитие инновационных проектов предприятия.

ЛИТЕРАТУРА

1. Романова Ю.Д. Інформаційні технології в менеджменті та управлінні: навч. практикум / Ю.Д. Романова // Світ. – 2017. – 385с.

2. зарова А.О. Розроблення механізму покращення інноваційної діяльності підприємства засобами системи підтримки прийняття рішень/ А. О. Азарова, О.О. Мороз, А. В.Сторожа // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – №6, т.1. – С. 112-115.

3. Лозан Б.О. Інформаційні засоби підвищення ефективності управління персоналом на вітчизняних підприємствах / Лозан Б.О. // Економіка і суспільство. – №8. – 2016. – с.140-148.

Наталья Михайловна Драгомирецкая (Одесса, Украина)

Доктор наук по государственному управлению, профессор, кафедра гуманитарных и социально-политических наук Одесского регионального института государственного управления Национальной академии государственного управления при Президенте Украины

Игорь Юрьевич Зозуля (Одесса, Украина)

Аспирант Одесского регионального института государственного управления Национальной академии государственного управления при Президенте Украины

**ФОРМИРОВАНИЕ МОДЕЛИ СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ
МОРЯКОВ УКРАИНЫ КАК СОЦИАЛЬНЫЙ ПРОЕКТ
ОРГАНОВ ПУБЛИЧНОГО УПРАВЛЕНИЯ**

Современные реалии Украины демонстрируют отсутствие судходной отрасли и полную незащищенность моряков, которые в своём большинстве работают на зарубежные компании. Незащищенность моряков усугубляется отсутствием внутреннего рынка труда для них. Проблеме развития судостроительной отрасли и социальной защиты моряков не уделяется внимания в украинском публичном управлении, как в практической плоскости, так и в научной сфере.

Научные исследования, как зарубежных авторов, так и украинских относятся к нескольким направлениям: влияние агентств по комплектованию судов моряками на занятость населения и ситуацию на рынке труда в международном контексте [1, с. 112-124]; роль правовых документов относительно социальной защиты моряков [2, с. 85-91]; социальная интеграция моряков на рынке морских перевозок [3]; реализация международной конвенции о труде [4]; защита прав украинских моряков на международном уровне [5]; гендерный разрыв в морской сфере [6]; реформирование действующей модели социальной защиты в Украине [7]; социально-экономические проблемы экипажей [8, с. 171-178].

Некоторые исследователи рассматривают возможности публичного управления социальной защитой моряков путём создания профессиональных и местных фондов, организацию объединений с ограниченными возможностями для содержания судов в припортовых городах (сообщество покупает в собственность суда, занимается трудоустройством моряков и их защитой), а также влияет на общегосударственное законодательство с учётом региональных особенностей. Также есть исследования, в которых рассматриваются модели социальной защиты моряков в соответствии с существующими моделями публичного управления.

Тем не менее, проблемам формирования и развития моделей публичного управления социальной защитой моряков не уделено внимания в украинской науке публичного управления и публичного администрирования. Социальная защита касается многих составляющих: условий занятости; налоговых платежей для того государства, гражданином которого является моряк и тех государств, под флагом которых работает моряк, который не является гражданином этого государства; условий проживания моряка; здравоохранение; медицинское обслуживание; пенсии; признание всех документов моряка; вопросы репатриации и прочее.

На наш взгляд, формирование такой модели целесообразно рассматривать через призму социального проектирования. Последнее касается, в первую очередь, разработки правовых актов социальной защиты украинских моряков. К этому процессу должны быть привлечены моряки, судовладельцы, агентства по трудоустройству моряков, крьюинговые компании, с одной стороны, и органы публичной власти – с другой. Технологи подобного социального проекта будет иметь три составляющие: ситуации социального взаимодействия; разработка и реализация проектов ситуационных действий; формирование прототипов взаимодействия. Такой социальный проект будет выполнять

определенные функции социальной деятельности, в частности: социальное взаимодействие между стейкхолдерами и органами публичного управления; схематизация опыта социальных взаимодействий (касается тех структурных подразделений органов публичной власти, которые должны построить взаимоотношения со стейкхолдерами и объединениями граждан, в том числе и профсоюзами); внедрение разработанного проекта (разработка конкретных статей правовых актов, привлечение к этой деятельности субъектов публичного управления, продвижение процедуры согласования и принятия и пр.); оценка результатов действий по внедрению проекта (общественный контроль выполнения правовых актов органами публичного управления).

ЛИТЕРАТУРА

- 1. Сучасні тенденції розвитку крьюінгового ринку [Современные тенденции развития крьюингового рынка]** / Л. В. Ширяева, С. В. Онешко, І. О. Загороднюк. // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті [Развитие методов управления и хозяйствования на транспорте]. - 2018. - № 4(65).
- 2. Кукшинова О. О.** Соціальний захист моряків як об'єкт правового регулювання [Социальная защита моряков как объект правового регулирования] / О. О. Кукшинова, Н. І. Чербаджи // Юридичні науки: Вісник Запорізького національного університету [Юридические науки: Весник Запорожского национального университета]. – 2017. - №2.
- 3. Jensen Olaf C.** Social security for seafarers globally / [Olaf C. Jensen, Don Eliseo Lucero-Prisno III, Erik Haarløv, Rimsky Sucre, Agnes Flores, M. Luisa Canal] // *International Maritime Health: Open Journal Systems* [Электронный ресурс], 2013. Режим доступа: https://journals.viamedica.pl/international_maritime_health/article/view/34253/34468
- 4. Mandin F.** The Ship Master and the Maritime: Labour Convention [Электронный ресурс] / François Mandin, 2016. – Режим доступа: <https://hal.archives-ouvertes.fr/hal-01470354/document>
- 5. Slatvinska V.** Protection of Ukrainian seafarers' rights at the national and international levels / V. Slatvinska // Юридичний вісник [Юридический вестник]. – 2018. – № 1.
- 6. Dragomir C.** The role of the International Labour Organisation in reducing maritime gender gap and motivating more female towards seafaring careers [Электронный ресурс] / С. Dragomir, L. Popa. 2018. – Режим доступа : <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1742-6596/1122/1/012030/pdf>
- 7. Лаврухін В. В.** Реформування чинної моделі соціального захисту в системі пріоритетів державної соціальної політики в Україні [Реформирование действующей модели социальной защиты в системе приоритета государственной политики в Украине] / В. В. Лаврухін (диссертация на соискание учёной степени кандидата наук государственного управления; специальность 25.00.02 – механизмы государственного управления). Киев. Национальная академия государственного управления при Президенте Украины, 2015.
- 8. Редіна Є. В.** Відкриті реєстри: соціально-економічні проблеми екіпажу [Открытые реестры: социально-экономические проблемы] [Электронный ресурс] / Редіна Є. В. // *Экономические инновации*. – 2009. – Вып. 39. – Режим доступа: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/66176/21-Redina.pdf?sequ>

Юлия Анатольевна Мелихова (Харьков, Украина)

Кандидат юридических наук, доцент кафедры культурологии
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого,
Народная артистка Украины

Елена Анатольевна Шумейко (Харьков, Украина)

Кандидат филологических наук, доцент, доцент кафедры культурологии
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

ЗНАЧЕНИЕ МОРАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЫ СУДЬИ ДЛЯ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ

Усложнение политико-правовых условий развития современного общества, увеличение количества негативных явлений и процессов, которые влияют на деятельность всего государственного механизма нуждаются в переосмыслении основ формирования и функционирования органов государственной власти вообще и одного из важнейших компонентов – судебной, в частности. Ведь процесс становления правового государства в условиях трансформации общества невозможен без усовершенствования уровня моральной культуры личности судьи, влияние которой на качество судопроизводства очевидно. При таких обстоятельствах государство и общество нуждаются в личности судьи нового социокультурного типа, который признает приоритет универсальных общечеловеческих ценностей и может противостоять эгоистическим стремлениям собственной активности [1]. Поиски ценностных ориентиров как жизнотворческих идеалов и смыслов, очерчивание путей и стратегий самоусовершенствования личности, понимание неповторимости ее экзистенциального существования, осознание причастности к судьбе социума характерное для практики морального обновления в контексте духовного возрождения вообще и трансформационных процессов в направлении этизации и гуманизации в отрасли права и правоприменения в частности.

В связи с этим одной из главнейших задач очевидно является мировоззренческо-ценностная переориентация членов судебного корпуса, формирование высокого уровня моральной культуры путем постоянного самоусовершенствования. Однако, несмотря на некоторую заинтересованность ученых и бесспорную актуальность, проблема моральной культуры судьи до сих пор остается недостаточно изученной. Как правило, теоретические разработки ограничиваются очерчиванием некоторых аспектов исследованного явления [3, с.25]. Следовательно, существует потребность в концептуальном осмыслении моральной культуры судьи без чего невозможно внедрить в судебную практику новые демократические моральные стандарты, которые базируются на максимальной активизации интеллектуального и морального потенциала его личности.

Таким образом, в наше время природно-правового и интегрального правопонимания моральную культуру судьи возводят до перечня важных моральных качеств, осуществление которых способствует успешному выполнению судейских функций [2, с.55]. Среди них: высокий уровень профессиональных знаний, умений, опытность, беспристрастность, объективность, принципиальность, независимость, организованность, наличие сильной воли, безупречная репутация, гражданское мужество, совесть, самокритичность, терпимость, внимательность, способность до разумного самоограничения и морального резонанса, духовность и человечность.

На основании синтезированных достижений ученых попытаемся дать собственное определение исследованного явления. С философско-правовой точки зрения, моральную культуру судьи необходимо рассматривать как специфическое единство аксиологического и эмпирического начал его личности и реализацию их в профессиональной деятельности. Следовательно, такие важные для успешной реализации профессиональных функций личностные черты судьи, как справедливость, принципиальность, честность, независимость, ответственность, беспристрастность, гуманность невозможно считать только как профессиональные или как моральные черты. В связи с этим нельзя говорить о высоком уровне профессиональной компетенции судьи без надлежащего морального наполнения его личности, и наоборот, любое самое искреннее стремление защиты прав и свобод, улучшение правоприменительной практики, надлежащего осуществления правосудия могут разрушаться через низкий уровень моральной культуры судьи.

Ввиду изложенного, моральная культура судьи – это системная характеристика уровня его морального развития, единство личностного профессионального потенциала (правовых и общенаучных знаний, навыков, умений, способностей) и направленности мировоззрения, социально-психологических наставлений деятельности (ценностей, ценностных ориентиров, убеждений), которые непосредственно определяют профессиональную пригодность судьи.

Например, качество знаний зависит от уровня его морального развития, ведь судья с высоким уровнем моральной культуры не позволит себе иметь низкий уровень знаний, будет постоянно их углублять, совершенствовать. И, наоборот, судья, который равнодушен к собственным знаниям – это, безусловно, аморальная личность. Как свидетельствует судебная практика, те судьи, которые, несмотря на достаточно большой опыт работы в суде, демонстрируют ненадлежащий уровень знаний, часто нарушают права человека, а это ведет к катастрофическим для него последствиям. Даже умение судьи, как личности, часто не определяются только наследственностью или социальными условиями жизни, ведь они выявляются в возможности личности иметь обостренное чувство справедливости, любить людей, свое дело, а это связано с уровнем морального развития конкретного судьи. В целом, показательным является то, что в общественном сознании судья должен быть проводником системы моральных и правовых идеалов.

В связи с этим ему необходимо постоянно соотносить собственные действия с морально-правовыми ценностями, что является определенным испытанием на стойкость, преданность идеалам и принципам. На практике бывают случаи, когда судьи только прикрываются лозунгами служения народу, государству, а на самом деле действуют как выразители интересов определенных бизнес-кланов, политических сил, воли руководства суда и т.п. Здесь важную роль должна сыграть позиция судьи: во имя чего он работает. Именно направленность профессиональной деятельности судьи и способ ее осуществления довольно тесно взаимосвязаны: ограниченность возможных способов деятельности, так или иначе, ограничивает и диапазон выбора направленности. Поэтому одни и те же средства, методы деятельности могут быть использованы для достижения абсолютно разных за социальным и моральным содержанием результатов. Здесь целесообразно провести параллель между деятельностью судьи и ответственностью («честностью с собой»), которая концентрирует социально-универсальные и субъективно-индивидуальные начала.

Следовательно, моральная культура личности судьи – это ценностное измерение его личностного профессионального потенциала, социальная и профессиональная направленность, которая формирует ценностно-ориентированную и мотивационную сердцевину личности. Исходя из этого, моральная культура судьи сформировалась как некоторая деонтологическая реальность, философско-правовое осмысление которой поможет в решении целого ряда чрезвычайно актуальных и неотложных задач, связанных с преодолением проблем осуществления государственного управления в условиях современности.

ЛИТЕРАТУРА

5. Кураташвили Альфред А. Теория верховенства интересов народа. *Принципиально новое научное направление* (монография на грузинском, английском и русском языках). Тбилиси: Международное издательство «Прогресс», 2003.
6. Москвич Л.М. Статус суддів: теоретичний та порівняльно-правовий аналіз. Білозерка: Білозер. район. друк., 2004.
7. Сливка С.С. Професійна культура юриста. Львів: Світ, 2000.
8. Халдеев Л.С. Судья в уголовном процессе. Москва: Юрайт, 2000.

Елена Викторовна Бурлука (Харьков, Украина)

Кандидат философских наук, доцент кафедры культурологии
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

САМООБРАЗОВАНИЕ КАК УСЛОВИЕ РАЗВИТИЯ СОЦИОКУЛЬТУРНОГО ПОТЕНЦИАЛА ЛИЧНОСТИ

Современный мир характеризуется быстрым темпом, а зачастую неконтролируемым характером изменений социальной среды, негативными последствиями антропогенной деятельности. Неоднократная смена производственных технологий в течение жизни одного поколения, прогресс науки как производительной силы обострили вопрос об обеспечении эффективности труда человека на протяжении всей его жизни и обострили проблему более полного раскрытия человеческих возможностей. Все эти факторы нередко порождают в человеке чувство фрустрации, усиливают деперсонализацию и вызывают чувство растущего беспокойства и смятения.

В сложившихся обстоятельствах человеку важно не просто подготовить себя к определенной профессии и виду труда, предусмотреть возможности адаптации к вероятным нововведениям, но необходимо постоянно следовать за изменениями профессиональной деятельности, более того, развить способность предвосхищать намечаемые модификации и самому стремиться к преобразованиям, соответствующим сознательно поставленным целям самосовершенствования. Именно этому, прежде всего, призвано содействовать самообразование, которое рассматривается не только как подготовка человека к определенной сфере, отрасли труда и конкретной работе, но и как способ адаптации к социокультурным изменениям и условие подъема его общей культуры.

В кризисной ситуации человек, сделавший внутренним достоянием значительное и разнообразное культурное поле, имеет возможность устоять под ударами судьбы, уйти от неприемлемых им форм жизни во внутренний духовный контекст. Если это бегство от реальности, то в ряде ситуаций оно может быть более спасительным, чем открытая конфронтация. Разумеется, разлад духовного бытия с реалиями повседневности всегда драматичен, но он же является условием выхода за границы наличного бытия, обретения свободы и побуждение к изменению обстоятельств или своего отношения к ним. Преодоление этих состояний позволяет человеку психологически подготовиться к изменениям, оптимально адаптироваться к ним или противостоять. Л.П. Буева замечает: «Хотя человек выбирает то, что отвечает запросам и условиям его бытия, всё же выбор его может быть альтернативным – принять или отвергнуть» [1, с. 32]. Самообразование остается эффективным средством адаптации человека к окружающему социальному и природному миру.

Одновременно, преодолевая неблагоприятные обстоятельства и адаптируясь к ним с помощью самообразования, личность создает свой образ, формирует свой жизненный путь, осваивая культурное пространство, расширяя возможности выживания. Субъективно это ощущается в том, что человек испытывает радость познания и реализации его результатов, активно формирует и часто публично декларирует собственные взгляды по различным аспектам социальной жизни, профессиональной сферы, культуры. Происходит обретение внутренней свободы и уверенности в себе, ощущение удовольствия и радости от самореализации. «Повышение ответственности, – акцентирует С.Л. Рубинштейн, – за свои действия в условиях свободы выбора подчеркивает значимость развития сознания личности. Без сознания, без способности занять определенную позицию, личности нет»

[5, с. 245]. Самообразование инициирует саморазвитие личности и предотвращает ее саморазрушение.

Самообразование как обретение собственного образа складывания индивидуальной истории, в результате чего создается особое пространство – культуры личности как совокупности смыслов, символов, личностных поступков. Образованность, по Гегелю, есть действительность человека – «индивидуальность образованием подготавливает себя к тому, что есть она в себе, и лишь благодаря этому она есть и обладает действительным наличным бытием; насколько она образована, настолько она действительна и располагает силой» [3, с. 263]. Поэтому долг человека – «поднять свое отдельное существо до своей всеобщей природы – образовать себя» [4, с. 61]. Самообразование как процесс становления образа является результатом возникновения целостности, нового системного качества личности, которое внешне проявляется в изменении системы отношений личности с социальным миром, а внутренние – через изменение ее структуры.

Парадигмой самообразования является процесс становления человеческого в человеке, становление личности, её общей культуры, социальной зрелости, профессиональной мобильности. Следовательно, самообразование – это внутренняя духовно-практическая деятельность особого рода, направленная на изменение самого субъекта, в результате которого изменяется его внутренний мир. С.Л. Рубинштейн замечает: «Изменяя наличную ситуацию, взрывая ее своими действиями, человек «выходит» за пределы самого себя. Это и есть становление и вместе с тем реализация его сущности» [6, с. 36].

Самообразование реализуется через самостоятельность человека в выборе тематики, времени и способа работы и предполагает наиболее полную реализацию его способностей и творческого потенциала. Важнейшим условием этого процесса является опыт самооценки и самоконтроля, прогнозирование результата и анализа имеющихся способов его достижения, которые стимулируют возникновение заинтересованного отношения к деятельности и к самому себе как субъекту познавательной деятельности. Самообразование личности стимулируется особенностями и характером профессионально-трудовой деятельности человека, конкретной экономической ситуацией, под давлением неблагоприятных обстоятельств. Процессы реализации социального и личностного интереса взаимозависимы, поскольку самореализация личности обусловлена социально-экономическим контекстом и одновременно выступает источником развития социума.

Таким образом, самообразование служит целям совершенствования личности, способствует творческому использованию полученных знаний, влияя на духовный и образовательный потенциал каждого человека, степень его заботы о развитии профессионального, нравственного, эстетического, интеллектуального и в целом социокультурного потенциала, становится условием прогрессивного развития общества.

ЛИТЕРАТУРА

1. Буева Л.П. Культура и образование. Проблемы взаимодействия. Материалы круглого стола // Вопросы философии, 1997, № 2. С. 3 – 37.
2. Бурлука Е.В. Самообразование личности как социально-педагогическая проблема. Монография. Харьков: ЧПИ «Новое слово», 2008. 180 с.
3. Гегель Г.В.Ф. Феноменология духа. СПб, 1992. 263 с.
4. Гегель Г.В.Ф. Философская пропедевтика. Работы разных лет. Т.2. Москва, 1971. С. 61-170.
5. Рубинштейн С.Л. Проблемы общей психологии. Москва: Педагогика, 1976. 341 с.
6. Рубинштейн С.Л. Человек и мир. Москва: Наука, 1997. 189 с.

Юлия Валерьевна Тюленева (Киев, Украина)

Кандидат экономических наук, доцент, Национальный технический университет Украины «Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского», Государственный эксперт экспертной группы бюджетного планирования Директората стратегического планирования и европейской интеграции Министерства развития общин и территорий Украины

**СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ
ЖИЛИЩНОЙ ПОЛИТИКИ В УКРАИНЕ**

Жилищная политика является актуальным и приоритетным направлением развития государства, поскольку является одной из составляющих социально-экономической политики государства и направлена на обеспечение права человека на достойное жизненное окружение с высоким качеством и комфортностью проживания. Украина не является исключением в направлениях социально-экономической политики, в частности в Конституции Украины прописано, что Украина является социальным государством и право на жилье является конституционным правом гражданина Украины [1].

До 1989 г. жилищная государственная политика в Украине определялась законодательством и директивными документами, едиными для всего СССР. Так, для частного, кооперативного и государственного жилищного строительства земельные участки отводили лишь в постоянное пользование, при сохранении общегосударственной собственности.

Запрещали возводить односемейные усадебные дома в городах, жестко ограничивали площади домов и квартир, количество и высоту этажей, особенно в частном жилищном строительстве. В советское время государство занимало монопольное положение инвестора, подрядчика и собственника, поэтому большинство городского жилья возводили на средства государственного бюджета.

С обретением независимости в рамках поддерживаемых программ ООН Украина взяла обязательство содействовать развитию и обеспечивать финансово-кредитную поддержку строительству индивидуальных жилых зданий при сохранении необходимого минимума муниципального жилья для малообеспеченных, повышать социальные стандарты жилищной обеспеченности и качества жилых домов и квартир.

В первой половине 1990-х гг. рядом указов Президента Украины создали механизм бесплатной передачи в частную собственность земельных участков для строительства усадебных и дачных домов, гаражей. Как следствие, удельный вес частного жилищного фонда в течение 1990 – 1994 гг. вырос на 12,2% [2].

В период 2003 – 2008 гг. активно формировался банковский рынок, а именно рынок кредитных услуг, за счёт принятия соответствующей нормативной базы и как следствие развитие кредитных отношений на рынке недвижимости – были приняты Законы Украины «Про ипотеку», «Про ипотечное кредитование» и «Про ипотечные облигации» [3].

После кризиса 2008 г. активность строительства была сокращена, много было недостроенного жилья. С 2014 г. возобновляется вопрос обеспечения населения жилищными условиями, что в частности обусловлено переориентацией инвестиций: вместо вкладов на депозитные счета выгоднее становится вкладывать в строительство [3].

Сейчас среди основных направлений жилищной политики Украины – создание условий, при которых каждый гражданин свободно, на выбор в соответствии со своими потребностями и возможностями смог бы построить жилье, приобрести его в собственность, взять в аренду; обеспечение жильем за счет государства в пределах установленной нормы социально незащищенных граждан, нуждающихся в улучшении жилищных условий, в том числе малообеспеченных, инвалидов, ветеранов войны, военнослужащих, лиц, пострадавших вследствие аварии на ЧАЭС, и некоторых других категорий граждан, которые определяются Жилищным кодексом Украины и другими актами законодательства. Сейчас в Украине действует более 30 государственных

программ направленных на обеспечение жильем соответствующие категории населения, но удельный вес решения жилищного вопроса остаётся очень маленьким.

Также к приоритетным направлениям относятся предоставление жилья с государственного жилищного фонда или льготных кредитов на покупку или строительство жилья семьям, которые длительное время находятся на квартирном учёте, с учётом срока пребывания на очереди и материального состояния; содействие молодым семьям в строительстве или приобретении жилья; стимулирование государством строительства, реконструкции и содержание жилья через систему экономических и финансовых рычагов; расширение объёмов строительства комфортного жилья, малоэтажных домов усадебного типа, развития малых и средних населённых пунктов; создание благоприятной жизненной среды с необходимой инфраструктурой социально-бытового и культурного обслуживания населения; ликвидация аварийного государственного жилищного фонда, расширение реконструкции и модернизации жилищного фонда старой застройки; содействие увеличению объёмов строительства, улучшению качества и повышению уровня благоустройства жилья в сельских населённых пунктах; постепенный, по мере проведения экономических реформ, перераспределение функций между органами государственной исполнительной власти, органами местного самоуправления, предприятиями, учреждениями и организация в сфере строительства, реконструкции и содержания жилья с целью их децентрализации.

Законодательно закреплена возможность граждан или объединения граждан участвовать в управлении жилищным фондом с целью защиты своих экономических и социальных прав и интересов; в выборе на конкурсной основе организаций для строительства, обслуживания и ремонта жилья; в контроле за расходами и формировании цен на жилье и коммунальные услуги.

Но в Украине существует много разнообразных законодательных актов, которые регламентируют функционирование жилищной сферы. Некоторые из них являются противоречивыми между собой, и поэтому требуют урегулирования. Несмотря на существование десятка различных государственных программ обеспечения жильем, жилищные фонды социального жилья и временного использования так и не были созданы. Публичный сектор аренды после приватизации практически не существует, а частный сектор практически не урегулирован и не обеспечивает защиты арендодателей и арендодополучателей.

Таким образом, возникает необходимость создания единой целостной государственной жилищной политики, направленной на решение создания условий реализации прав на жилье в любом его проявлении.

ЛИТЕРАТУРА

- 1. Конституция Украины (1996).** Он-лайн доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
- 2. Сайт Государственной службы статистики Украины.** Он-лайн доступ: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 3. Державна житлова політика в Україні: сучасний стан та перспективи реформування (2019).** К.: Аналітичний центр CEDOS.
- 4. Більовський, О. (2012)** Державна житлова політика України: проблема соціально-економічної ефективності. Київ: Національний інститут стратегічних досліджень.
- 5. Мадден, Д. та Маркузе, П. (2016)** 'Житлове — це політичне'. Спільне. Журнал соціальної критики [<https://commons.com.ua/en/zhitlove-ce-politichne/> за Madden, D. and Marcuse, P. (2016) 'Introduction: The Residential Is Political'. In: Madden, D. and Marcuse, P. In Defense of Housing. The Politics of Crisis. Verso]

Ирина Александровна Пасичная (Полтава, Украина)

Кандидат юридических наук, доцент кафедры государственного управления,
администрирования и права Национального университета
«Полтавская политехника имени Юрия Кондратюка»

ОТДЕЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ НАЛОГОВОЙ ПРАВОСУБЪЕКТНОСТИ БАНКОВ

В условиях финансового кризиса роль банков в налоговых правоотношениях постоянно растет. От эффективности функционирования банков зависит развитие налоговых, рыночных отношений и экономики государства в целом. Это обусловлено тем, что банковская система призвана обеспечивать налоговые поступления в бюджеты всех уровней, с помощью которых государство способно выполнять задачи и функции, влияющие на уровень благосостояния общества. Существенные изменения, произошедшие в правовом регулировании налоговых отношений сегодня вызывает потребность в анализе участия банков в налоговых правоотношениях, а также определения их налоговой правосубъектности.

К актуальным вопросам налоговой правосубъектности неоднократно обращались в своих трудах ученые в области финансового права, в частности Л.К. Воронова, А.Ю. Грачева, М. В. Карасева, Ю.А. Крохина, М.П. Кучерявенко, П.С. Пацуркивский, Н.А. Перепелица, Г.В. Петрова В.Д. Чернадчук и другие. Но несмотря на это, указанные вопросы все еще требуют дальнейших исследований, поскольку, как отмечается в юридической литературе, современное финансовое законодательство должно выражать те факторы, которые раскрывают содержание и структурные элементы правосубъектности [1, с. 99].

В юридической науке существуют различные подходы к определению понятия правосубъектности. Так, О.Ф. Скакун считает, что правосубъектность (праводееспособность) принадлежит к условиям приобретения правового статуса, так как состоит в способности лица иметь права, исполнять обязанности, нести ответственность [2, с. 380-381]. Правосубъектность в финансовом праве, отмечает Л.К. Воронова, «включает в себя два элемента: возможность иметь права и исполнять обязанности (правоспособность) и возможность самостоятельного осуществления прав и обязанностей (дееспособность)» [3, с. 76].

Анализируя налоговую правосубъектность банков, необходимо учитывать, что банки в налоговых правоотношениях одновременно выступают как налогоплательщики, налоговые агенты, и лица, которые способствуют реализации налоговых прав и обязанностей в отношениях между государством и другими налогоплательщиками («тройная природа участия» в правоотношениях). На банки, как на налогоплательщиков, Налоговым кодексом Украины (далее – НК Украины) возложена обязанность по уплате налогов (п. 15.1 ст. 15 НК Украины); как на налоговых агентов, – возложена обязанность по исчислению, удержанию, перечислению налогов от имени и за счет средств налогоплательщика (п. 18.1 ст. 18 НК Украины) [4]. Кроме того, банк как посредник между государством и другими налогоплательщиками, обязан перечислять налоги и сборы в бюджеты, и государственные целевые фонды. Исходя из обязанностей, возложенных законом на банк, определим налоговую правосубъектность банка как закрепленную нормами налогового права способность и возможность иметь и осуществлять публичные права и обязанности по поводу уплаты и перечисления налогов и сборов в бюджеты и государственные целевые фонды.

Заслуживает внимания мнение В.Д. Чернадчука, согласно которому субъект бюджетного права, наделенный правовой возможностью вступать в бюджетные правоотношения, превращает эту возможность, реализуя бюджетную правосубъектность,

в правовую действительность и приобретает новое качество – субъекта бюджетных правоотношений [5, с. 88]. Применяя это положение к налоговым правоотношениям, можно отметить, что налоговая правосубъектность как правовая возможность имеет определенную вероятность реализации и при наличии условий превращается в реальность вследствие реализации субъектами налоговой правосубъектности.

В частности, правоотношения по перечислению налогов в бюджет являются сложными по кругу правовых связей, образующихся между его субъектами. При перечислении налогов в бюджет возникают как налоговые, так и гражданские правоотношения:

1) между банком и налогоплательщиком, возникающие на основании гражданско-правового договора банковского счета в соответствии с нормами гражданского права по выполнению распоряжения плательщика о перечислении соответствующих денежных средств со счета;

2) между банком и государством, возникающие на основании юридических фактов, в соответствии с нормами налогового права в связи перечислением налогов и сборов в бюджет;

3) между налогоплательщиком и государством, возникающие на основании юридических фактов, в соответствии с нормами налогового права по уплате налогов и сборов.

Налоговая правосубъектность банков, в свою очередь, обусловлена видом налоговых правоотношений. Так, в правоотношениях налогообложения – банк участвует как налогоплательщик или налоговый агент и имеет соответственно права и обязанности, определенные налоговым законодательством; в контрольных налоговых правоотношениях – банк обеспечивает осуществление налогового контроля (права и обязанности, связанные с учетом налогоплательщиков, в т.ч. открытием, закрытием счетов плательщиков) в охранных налоговых правоотношениях – банк выполняет решение суда о приостановлении операций по счетам налогоплательщика, взысканию налоговой задолженности.

Таким образом, налоговая правосубъектность банков обусловлена «тройной природой участия» в правоотношениях; является способностью и возможностью иметь и осуществлять публичные права и обязанности по уплате и перечислению налогов и сборов в бюджеты и государственные целевые фонды. Налоговая правосубъектность, как правовая возможность, имеет определенную вероятность реализации и при наличии условий превращается в реальность вследствие реализации банком налоговой правосубъектности.

ЛИТЕРАТУРА

1. Карасева М. В. Финансовое правоотношение. М.: НОРМА, 2001.
2. Скакун О. Ф. Теория государства и права. Харьков: Консум, 2001 [на украинском языке].
3. Воронова Л. К. Финансовое право Украины. К.: Прецедент; Моя книга, 2006 [на украинском языке].
4. Налоговый кодекс Украины от 2 декабря 2010 г. № 2755-VI [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Чернадчук В. Д. Бюджетные правоотношения в Украине : теория, практика та перспективы развития: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / Чернадчук Виктор Дмитриевич. Киев, 2010 [на украинском языке].

Надежда Васильевна Фомицкая (Киев, Украина)

кандидат наук по государственному управлению, доцент

ВНЕДРЕНИЕ ТЕОРИИ СЕРВИСНОГО ГОСУДАРСТВА: ПРАКТИКА УКРАИНЫ

В течение последних лет в Украине осуществляется реформа местного самоуправления, которая получила название «децентрализация». Проведение данной реформы стало первым реальным действием на вызовы несовершенной системы публичного управления в Украине. Проблемы в организации и функционировании системы, как и задачи по их решению уже два десятилетия указаны в Концепции административной реформы в Украине, утвержденной 11 июня 1999 года.

С тех пор были неоднократные попытки перевести теоретические положения в практическую плоскость, поскольку проблемы, поднятые в названной Концепции не решались, и актуальность отдельных вопросов все больше возрастала. В частности, документ определяет, что «первоочередной целью реформы было признано формирование идеологии административной реформы, а также внедрение новой идеологии функционирования самой исполнительной власти и местного самоуправления как деятельности по обеспечению реализации прав и свобод граждан, предоставление государственных и общественных услуг» [1].

Последнее положение документа соответствует общемировым демократическим тенденциям изменения подходов к сущности публичного управления, получившее название сервисного государства. За последнее десятилетие в мире закрепилась не только теория, а и практика внедрения основ сервисного государства. Поэтому внедрение положений Концепции должно соответствовать новейшим подходам и практикам, на что в частности в своих исследованиях указывает М. Михровская – «административная реформа как явление одностороннее и несколько устаревшее должна перейти на качественно новый уровень, где будет рассматриваться в комплексе с конституционной и административно-территориальными реформами как реформа публичной власти в Украине» [2].

Поэтому идеология реформы, которая заключается в обеспечении прав и свобод граждан и предоставлении качественных управленческих услуг, требует внедрения в результате осуществления не одной, а ряда реформ, которые бы воплощали эту идею в различных сферах, отраслях, в разных институтах власти. Такого же мнения, опять же придерживается М. Михровская, утверждая, что «именно такая реформа, как явление комплексное и более широкое по реформе административной, по нашему мнению, будет способствовать реализации публичных интересов и надлежащему обеспечению прав, свобод и интересов человека и гражданина» [2].

Наиболее важной, на наш взгляд, в совокупности реформ является реформа местного самоуправления, поскольку внедрение принципа субсидиарности предусматривает четкую организацию предоставления первичных управленческих услуг на уровне наиболее приближенном к потребителю. Поэтому закономерно, что реакцией на демократические вызовы стало принятие у 2014 году Концепции реформирования местного самоуправления и территориальной организации власти в Украине. Данный документ указывал именно на «ухудшение качества и доступности публичных услуг вследствие ресурсной несостоятельности подавляющего большинства органов местного самоуправления осуществлять собственные и делегированные полномочия» [3].

Однако декларативное, концептуальное указание проблемы требует реальных действий в определенных направлениях по совершенствованию предоставления публичных услуг. Так, М. Дзевелюк указывает, что «публичные услуги должны предоставляться в соответствии с государственными стандартами с учетом необходимости обеспечения» [4], таким образом указывая на функции государства о деятельности по определению определенных требований, поскольку «институт государственных услуг является достаточно распространенным и развитым» [4].

Таким образом, используя только понятие сервисного государства целесообразно осознавать, что не все действия должностных лиц органов власти можно расценивать только с точки зрения предоставления управленческих услуг.

В связи с этим, «интересной является проблема соотношения государственных услуг с государственными функциями» [4]. Попробуем отделить эти понятия, установив принципы, на которых основывается построение сервисной государства.

Так, А. Соколов, исследуя основные направления современных административных реформ в зарубежных странах, выделил следующие основные принципы сервисной модели государственности: «во-первых, сервисное государство стремится управлять другими, а не выполнять работу за них. Это означает стремление максимально разгрузить правительство от текущей сервисной работы и «спустить» предоставления государственных услуг на уровень, максимально приближенный к потребителю; во-вторых, следует предоставить потребителям возможность самим выбирать услуги, в которых они нуждаются, и у тех, кто делает их качественнее; в-третьих, следует ввести принцип конкуренции в государственном секторе, дать возможность частному сектору бороться за потребителя при условии, что эта услуга будет оплачена государством» [5].

Эти принципы сегодня в реформах Украины отражены очень мало. Предоставления административных, социальных, коммунальных и других услуг населению носит все признаки их монополизации органами власти, ограничивая вмешательство в прибыльную сферу частных структур. Вопрос демонополизации предоставления таких услуг является противоречивым, на что указывает Н. Васильева: «В этом контексте отметим, что процесс перехода к сервисно-ориентированному государству, который будет сопровождаться рядом вынужденных реформ, вызывает сейчас (в условиях наращивания угроз и рисков украинского государства) бесконечное количество дискуссий, разделили не только научные, управленческие круги, но и всю общественность на тех, кто «за», и тех, кто «против» применения сервисного подхода в системе государственного управления» [6]. Вопрос является противоречивым и потому, что демонополизация, в том числе, коммунальных услуг не может быть полной, что связано с их природой.

Таким образом, внедрение идей и принципов сервисного государства требует для предоставления качественных услуг населению не только осуществления децентрализации, передачи полномочий на более низкий, но все же властный уровень управления, но и демонополизации этих услуг, учитывая то, что правила и стандарты их предоставления устанавливаются, регулируются и контролируются органами власти. Таким образом, именно в этом заключается отличие реализации функции органов власти от предоставления ими управленческих услуг. А децентрализация власти в значительной степени может способствовать демонополизации услуг. Эти процессы должны в определенной степени устранить отдельные коррупционные риски в управлении территориями.

ЛИТЕРАТУРА

1. **Концепція адміністративної реформи в Україні від 11 червня 1999 р.** // Офіційний вісник України. – 1999. – № 21. – Ст. 32.
2. **Міхровська М.С.** Адміністративна реформа в Україні: аналіз, періодизація та перспективи / Міхровська М.С.: [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://applaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/4-10-2015/item/348-administrativna-refor>
3. **Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні:** Розпорядження КМУ від 1 квітня 2014 р. № 333-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>
4. **Дзевелюк М. В.** Сервісна держава як функціональна модель сучасної держави / М. В. Дзевелюк // Актуальні проблеми держави і права с.60-67. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apdp.in.ua/v78/11.pdf>
5. **Соколов А. В.** Передумови та особливості реалізації моделі «сервісної» держави у системі державного управління / А. В. Соколов. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=derzhavne-upravlinnya-udoshkonalennya-ozvytok&s=ua&z=898>
6. **Васильєва Н. В.** Сервісна держава: різноманітність розуміння та проблемність побудови / Н. В. Васильєва // Університетські наукові записки. – 2017. – № 1. – С. 279-288. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2017_1_30

УДК 339.1

Татьяна Васильевна Лысенко (Житомир, Украина)

Преподаватель высшей категории, методист.
Житомирский торгово-экономический колледж
Киевского национального торгово-экономического университета

ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ЭЛЕКТРОННОГО БИЗНЕСА В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Основа развития современного общества – это информация. Информатизация привела к глобализации, обострению конкуренции, быстрой смене технологий, что в свою очередь вносит коррективы в ведение современного бизнеса. Глобальная сеть Internet стремительно интегрируется во все отрасли, что в свою очередь, имеет решающее значение для роста доходов. Например, в таких областях, как ритейл, где благодаря подключенным цифровым технологиям клиенты и сотрудники могут использовать отличные функциональные возможности множества облачных приложений, бесконтактных расчетов [1].

То же самое можно наблюдать и в других областях:

- 1) в банках с виртуальными «филиалами будущего» со специалистами, обслуживающими дистанционно, с онлайн приложениями;
- 2) в учебных заведениях для организации дистанционного обучения разнообразный мультимедийный учебный материал доступен на гаджетах участников учебного процесса;
- 3) в здравоохранительных учреждениях, где создаются электронные карты пациентов, выписываются электронные рецепты, консультации в режиме онлайн;
- 4) государственные сервисные центры, которые переходят на онлайн обслуживание клиентов;
- 5) на предприятиях, которые организуют документооборот с помощью электронных сервисов, с помощью YouTube проводят курсы продаж или профессиональную подготовку для новых сотрудников и т.д.

Распространение интернета и цифровых технологий кардинально трансформирует структуру глобализации и создает новые каналы взаимодействия. Цифровые технологии, снижающие стоимость производства и распространения продукции, играют важнейшую роль в процессе глобализации. С их помощью создаются виртуальные сервисы и продукты, а также стимулируется спрос на реальные товары. Что же касается социальных сетей и различных интернет-платформ, то они являются основными площадками для обмена информацией и торговли [1].

Анализируя ситуацию, сложившуюся на мировом рынке и объявленную пандемию, наблюдаем, что процесс перехода бизнеса в онлайн-режим, да и не только, ускоряется и в некоторых ситуациях даже является единственно возможным вариантом. Безусловно, эпидемия вызывает, и будет еще вызывать существенные проблемы в текущей экономической жизни – остановки производств, снижение уровня потребления сервиса, разрывы в цепочках поставок. Ущерб от эпидемии может привести к существенной просадке скорости роста ВВП [2].

Поэтому в условиях жёсткого карантина вся инфраструктура ищет возможность перехода в глобальную сеть. Это даёт возможность удержаться на плаву и, конечно же, удовлетворить потребности клиентов. Поскольку внедряются новые сервисы, платформы которыми успешно начинают пользоваться торговля (рынки), заведения ресторанного обслуживания, учебные заведения, банки, сфера услуг, туризм, культура и др., чтобы быть более доступными клиентам.

Таким образом, переход в глобальную сеть всех сфер жизнедеятельности является в некоторой мере необходимым и бесповоротным процессом. Однако следует учитывать и человеческий фактор. Люди жаждут общения и поэтому для создания успешного бизнеса в сети Internet необходима и обратная связь.

Поэтому сейчас очень много коучей предлагают, свои услуги по обучению азам электронного бизнеса и один в один говорят, что необходимо повернуться лицом к клиенту, учитывать его потребности, увлечения и т.д.

ЛИТЕРАТУРА

1. Марк Ломайер. «Больше трафика без проблем: стремительное развитие бизнеса в глобальной сети» Режим доступа:

https://www.cisco.com/c/ru_ua/about/press/2014/050514j.html

2. Андрей Мовчан. «Новая Великая депрессия: как коронавирус влияет на мир и экономику» Режим доступа:

<https://biz.liga.net/ekonomika/all/opinion/novaya-velikaya-depressiya-kak-koronavirus-vliyaet-na-mir-i-ekonomiku>

Mykola Zverev (Kiev, Ukraine)

applicant for the Institute for Training of the State Employment Service, Project Manager
of the Kyiv City Business Center Municipal Enterprise, an executive body
of the Kyiv City Council (Kyiv City State Administration)

**FROM EXPERIENCE FORMATION
OF FORMER ARMY SERVICES AS A STABILIZING
ELEMENT OF NATIONAL SECURITY**

Based on the needs of society, we propose mechanisms for public administration of human resources with developed military competencies. In accordance with the public needs and achievements of scientists [1-6], we propose to introduce a mechanism of state management of retraining of former servicemen and their support in their own business and entrepreneurial activities. This mechanism is implemented in stages:

1. The Institute of Training of the State Employment Service of Ukraine shall develop and approve an educational program of postgraduate education aimed at forming the necessary competences of former military personnel to create their own business and carry out their business activities. The implementation of this program involves socio-pedagogical support for the adaptation of former servicemen to civilian life and training [4].

2. In order to identify former servicemen who are ready to start their own business and engage in entrepreneurial activity from among the persons applying for employment registration in the State Employment Service, it is proposed to amend the existing form of document with display of relevant data.

3. Provided that there are sufficient numbers of persons in this category at the regional employment center to form a training group, a tender for the implementation of the educational program shall be conducted among institutions of higher education. According to the results of the tender of a higher education institution, funds from the State Employment Service Fund are transferred.

4. The Regional Employment Center shall send to the designated higher education institution former servicemen who have expressed a desire to start their own business and engage in entrepreneurial activity.

5. Upon completion of training at a higher education institution of former servicemen, the Regional Employment Center shall send to the local self-government body implementing programs for the development and support of small and medium-sized businesses, with assistance in setting up their own business and undertaking business activities. Such support consists in advisory and legal assistance, credit and financial support, in the implementation of state registration of business, directed to a business incubator (if available).

6. The Regional Employment Center monitors the effectiveness of retraining and support in its own business and the entrepreneurial activities carried out by former servicemen. According to the results of the monitoring, new jobs were created by former servicemen. When filling such jobs, preference is given to former military personnel who meet the requirements.

Feature of the process of retraining and support in the created own business and carried out entrepreneurial activity by ex-servicemen is separate financing of this process, social-pedagogical support of adaptation of ex-servicemen to civilian life and training, as well as removal of newly created ex-servicemen jobs, work.

In view of the above, we will reflect a well-grounded mechanism of state management of retraining of former servicemen and their support in their own affairs and undertaken entrepreneurial activities with the proposed changes [6].

The effective implementation of the mechanism is determined by the availability of appropriate process support, which includes such components as regulatory, organizational, information and resource support. The state must constantly monitor. According to the results of

monitoring, the state influences the process through functions: planning and forecasting, organization and control, motivation and regulation. The author of the article formed part of the following mechanism in Kyiv:

1. A memorandum of cooperation was signed between the Kyiv City Employment Center and the Kyiv City Business Center utility company of the executive body of the Kyiv City Council (Kyiv City State Administration), which envisages the identification of former servicemen who wish to create their own business and conduct business. for retraining to higher education.

2. A memorandum of cooperation was signed between the municipal enterprise "Kyiv City Business Center" of the executive body of the Kyiv City Council (Kyiv City State Administration) and the Institute of Training of the State Employment Service of Ukraine, which provides for joint implementation of the educational program of postgraduate education aimed at forming the necessary competences in former servicemen to set up their own business and carry on business. In the context of such preparation, the protection of business plans for creating one's own business is envisaged, following the results of which recommendations are formulated and sent to the municipal enterprise "Kyiv City Business Center" in order to provide former servicemen with support in their own affairs and business activities.

Therefore, in the course of the research, we have proposed a mechanism for state management of retraining of former servicemen and their support in their own business and business activities. Its peculiarity is the separate financing of the process, social and pedagogical support for the adaptation of former servicemen to civilian life and training, as well as the assignment of newly created jobs by former servicemen to other ex-servicemen seeking work.

Prospects for further exploration in this area are to substantiate, develop and put into practice other mechanisms of state management of human resources with developed military competencies.

References:

1. Azhazha M.A. State regulation of investment in human capital as a factor in the intellectual development of society: author. dissertation ... Cand. of sciences from the state. Ex.: 25.00.02 / MA. Ajazh; Nat. Acad. state. ref. under the President of Ukraine. Hark. region. institute of state. ref. H., 2008. 19 p.

2. Belay S.V. Prediction of operational situation by assessing social tensions in the region / SV Belay, MM Medvid // Coll. of sciences. on the MRF of Ukraine. Khmelnytsky, 2007. Part II. No. 38, pp. 8–10.

3. Bondarenko Yu.M. State Administration of Social Protection of Population in the Conditions of European Integration of Ukraine: Abstract. dissertation ... Cand. of sciences from the state. operated: 25.00.02 / Yu.M. Bondarenko; Class. private. Univ. Zaporizhzhia, 2008. 20 p.

4. Vorona P.V. Ways of social rehabilitation of participants of the Ukrainian-Russian war in the east of Ukraine: foreign experience \\ NSSZ Bulletin, Public Administration Series, №1 (8), 2018, p.109-120.

5. Dunaev I.V. Mechanisms of state regulation of human capital development: author. dissertation ... Cand. of sciences from the state. Ex. : 25.00.02 / IV. The Danube; Nat. Acad. state. ref. under the President of Ukraine. Hark. region. institute of state. ref. H., 2008. 20 p.

6. Zverev M.V. Determination of substantive characteristics of the concept of "human resources with military competences formed" / MV Zverev // Economy and State. 2019. № 2. P. 29–33.

Igor Rodinsky (Kiev, Ukraine)

postgraduate student of the Department of Purple Parliamentarism
and Political Management NADU under the President of Ukraine

POLITICAL ELITE AND POLITICAL COMMUNICATION

One of the prerequisites for a democratic society, involving citizens in the policy-making process, effective governance and public scrutiny is the information openness of the political elite. The Ukrainian state guarantees citizens the right to freedom of information, to individual and collective appeals to the authorities and officials. However, the public constantly recognizes the lack of information transparency of the work of public authorities and the difficulty in obtaining public information [1].

As the political elite of Ukraine enjoys in its activities not mainly national but selfish, corporate interests, populism is the main form of its communication with society. The basis of which is known to be the desire of political power to gain the trust and support of citizens by replacing real goals with socially attractive ideas. As we have noted, after the destruction of the authoritarian system of incorporation of the elite in Ukraine was generally neglected, people were thrown into the maelstrom of the underdeveloped political market when, in the wake of populism, using democratic procedures, demagogues who appeared to be more agile than former representatives of the compartments came to power [3].

As political reform has strengthened the influence of parties on the formation of the leadership of executive, legislative, local self-government bodies, it has increased the responsibility of political parties, one of the functions of which is the formation of political competence of citizens. As noted above, at political level parties should represent the accumulated and generalized interests of different social groups; act as one of the main communicators in the relationship between civil society and the political elite. Political parties should ensure not only the political structure of the authorities, but also the feedback of the political elite to the people, the involvement of large sections of the population in political information and in the control of the activities of state structures. The importance of political communication in the process of forming political competence has increased significantly with the changing role of political parties in the current political system. Is the Ukrainian society ready for such changes, or are the political parties themselves ready for them? The question is far from rhetorical?

Political communication is a complex, multidimensional systematic process that involves the use of various opportunities in organizing voter feedback, including those who support a party or bloc, and those who do not accept the relevant party formation. In any case, it is about ensuring a constant dialogue, because the successful implementation of communication strategies can largely depend not only on the success of political parties, but also on the complex process of political competence formation. Political parties do not always have to carry out political communication through the use of mass media of different power (although in Ukraine this tool has become most popular). Because television is still one of the most important media in Ukraine. To solve urgent problems of communication between the political elite and citizens, clear and transparent legislative changes are needed, which would outline the responsibility of the political forces represented in the government for the activities of parliamentary receptions, mechanisms for their financing, procedures for conducting public consultations in the community, ways of developing modern communication. between parties and voters, the procedure for reporting political parties to the electorate. Political parties themselves should be interested in this, as such systematic activity will enhance their institutional capacity. It is known that it is possible to practice such forms of communication as: establishing activities of public party receptions, organizing telephone centers (telephone lines), corresponding with voters, working with public associations - women, sports, environmental, business, educational, etc. - on the ground, hold public hearings, distribute party press, postcards, and report on current activities

of parties through electronic media. The main thing is that the representatives of political parties remember the main purpose of such communicative activity - establishing a permanent and long-lasting connection with society [2, p. 54]. However, non-governmental organizations in Ukrainian society are the main actors of political competence formation.

Most often, public organizations carry out public lobbying campaigns in the following areas: ensuring public access to public information, combating corruption, counteracting pressure on the public sector.

At the present stage of development, non-governmental organizations disseminate information about the results of their activities through the media, thus influencing the process of updating the problem of political competence. Non-governmental organizations of Ukraine are most actively using the opportunities provided by the Internet. A large number of organizations create their own websites. Non-governmental organizations also actively disseminate their products through electronic mailing.

Assessing the level of cooperation between public organizations and the political elite, in the sphere of forming the political competence of citizens, one can state a negative trend. The political elite is less and less concerned with their legitimacy in the eyes of citizens, whose realization is not possible without the support of public organizations. Despite unfavorable operating conditions, non-governmental organizations are becoming more professional and oriented towards developing adequate political competence, and citizens are increasingly using them to pursue their interests. In order to improve the conditions of activity of public organizations in the sphere of increasing the level of political competence of citizens, two parallel processes should be developed: (1) public organizations must become indispensable for the political elite, that is, prove their effectiveness in communication with society; (2) and the political elite, in turn, must make effective use of the potential of non-governmental organizations in the formulation, implementation and interpretation of policy decisions for the population [2].

Political parties in Ukraine are now gradually being transformed into closed joint-stock companies, where shareholders are represented by financial and industrial groups led by leaders. Accordingly, the authority of such parties, as of the multi-party system in general, is extremely low among citizens. At the same time, all modern advanced democracies were formed with the active activity of political parties and impossible without the functioning of a multi-party system. NGOs should educate on the role of political parties in today's democratic systems: principles of their construction, party programs, forms of electoral communication in the election period, sources of funding, etc. Unfortunately, all these issues are not well known to ordinary Ukrainians. It is necessary for the citizens of Ukraine to possess an adequate level of political competence and to understand that the current party system in Ukraine is a pseudo-party, so that the pressure of public opinion on both existing parties and those that will be actively created [1].

Therefore, it is necessary for citizens to master the forms of democratic participation that are familiar in democratic societies, such as organizing public debates, appealing to the authorities, collecting signatures and publicly addressing deputies, etc., so that they do not become the property of ordinary Ukrainians. It would be advisable to fund such educational work by non-governmental organizations (especially those working with young people), which would reveal the realities of functioning of all forms and possibilities of influence of citizens on the political elite in the developed democracies. It would also be of utmost importance to support certain pilot projects at the level of individual local communities (where non-governmental organizations are active) in organizing a comprehensive influence of citizens on the government in controlling its activities (election promises, monitoring the use of the local budget, monitoring the reaction of the authorities citizens' appeals, etc.).

References:

1. **Vorona P.V.** The political will of the administrative elite as a necessary condition for reform. Public Administration: A Reform Strategy 2020: Coll. theses of XV sciences. Congress, April 23, 2015 - Kh. M.Sc., 2015, 400 pp., pp. 19–21.
2. **Political leadership: teach. manual** / for total. ed. V.A. Goshovskaya, L.A. Pashko. - K. NADU, 2013. - 344 p.
3. **Ukrainian elites in the context of local and regional development: history and modernity. A popular essay** / [Puhtinsky M., Vlasenko O., Vorona P., Lopatinsky V., Obushny O.] - Poltava: PE Shevchenko, 2009. - 160 p.

შინაარსი

CONTENTS

СОДЕРЖАНИЕ

ალფრედ კურატაშვილი (თბილისი, საქართველო) – მოსამართლეთა მიერ კანონმდებლობის “გაუპატიურება” – აღმავფრთხილებელი კრიმინალური ქმედებაა (?!). დანაშაულებრივი “სამართლებრივი” “ნორმები” – ზოგიერთ “მოსამართლეთა” მიერ კრიმინალური გადაწყვეტილებების მიღების მასტიმულირებელი “საფუძველია” (?!).....3

ალფრედ კურატაშვილი (თბილისი, საქართველო) – უსამართლო მოსამართლე – “კორონავირუსზე” უარესია (?!). ნუთუ კრიმინალი არ არის უსამართლო მოსამართლე?! და ნუთუ კრიმინალური არ არის “კანონმდებლობა”, რომლითაც პასუხი არ მოეთხოვება მოსამართლეს კანონსაწინააღმდეგო – დანაშაულებრივი – გადაწყვეტილების მიღებისათვის?!.....17

Альфред А. Кураташвили (Тбилиси, Грузия) – СУДЬЯ, ПРИ ОТСУТСТВИИ У НЕГО ПРАВОВОГО СОЗНАНИЯ, – ЭТО ПОТЕНЦИАЛЬНЫЙ ПРЕСТУПНИК, ТРЕБУЮЩИЙ СООТВЕТСТВУЮЩЕГО РЕАГИРОВАНИЯ... (?!). «Знания» могут быть и у «Попугая», а «порядочным» «является» и «Осёл», но ведь они не могут быть «Судьями»... (?!).....37

ზურაბ წერეთელი (თბილისი, საქართველო) – პრობნოზირების როლი ბიზნესის მენეჯმენტში.....53

Petro Vorona (Kiev, Ukraine)
Nikolai Lakhizha (Kiev, Ukraine) – MAIN CAUSES OF CORRUPTION IN UKRAINE: POINT OF VIEW OF STATE OFFICERS.....55

Леонид Л. Прокопенко (Днипро, Украина),
Наталья Л. Тишкова (Днипро, Украина) – ПРОГРАММНО-ЦЕЛЕВОЙ ПОДХОД В ГОСУДАРСТВЕННОМ УПРАВЛЕНИИ ОХРАНОЙ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ В УКРАИНЕ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ.....57

Людмила Н. Сидак (Харьков, Украина) – МОРАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ К УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ ЭЛИТЕ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ.....59

Юлия А. Мелихова (Харьков, Украина) – СОЦИАЛЬНАЯ РОЛЬ СУДЕБНОЙ ВЛАСТИ В СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ.....61

Yuliya Bogoyavlenska (Zhytomyr, Ukraine) – COMMUNICATION IN PROJECT MANAGEMENT AND GRANTWRITING IN CONDITIONS OF FORTH INDUSTRIAL REVOLUTION AND PUBLIC INSTITUTIONS' SUPPORT.....63

Анна В. Шестакова (Житомир, Украина) – ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В УПРАВЛЕНИИ ПЕРСОНАЛОМ ПРЕДПРИЯТИЙ: ПРАКТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ.....65

Наталья М. Драгомирецкая (Одесса, Украина),
Игорь Ю. Зозуля (Одесса, Украина) – ФОРМИРОВАНИЕ МОДЕЛИ СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ МОРЯКОВ УКРАИНЫ КАК СОЦИАЛЬНЫЙ ПРОЕКТ ОРГАНОВ ПУБЛИЧНОГО УПРАВЛЕНИЯ.....67

Юлия А. Мелихова (Харьков, Украина), Елена А. Шумейко (Харьков, Украина) – ЗНАЧЕНИЕ МОРАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЫ СУДЬБЫ ДЛЯ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ.....	69
Елена В. Бурлука (Харьков, Украина) – САМООБРАЗОВАНИЕ КАК УСЛОВИЕ РАЗВИТИЯ СОЦИОКУЛЬТУРНОГО ПОТЕНЦИАЛА ЛИЧНОСТИ.....	72
Юлия В. Тюленева (Киев, Украина) – СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ЖИЛИЩНОЙ ПОЛИТИКИ В УКРАИНЕ.....	74
Ирина А. Пасичная (Полтава, Украина) – ОТДЕЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ НАЛОГОВОЙ ПРАВОСУБЪЕКТНОСТИ БАНКОВ.....	76
Надежда В. Фомицкая (Киев, Украина) – ВНЕДРЕНИЕ ТЕОРИИ СЕРВИСНОГО ГОСУДАРСТВА: ПРАКТИКА УКРАИНЫ.....	78
Татьяна В. Лысенко (Житомир, Украина) – ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ЭЛЕКТРОННОГО БИЗНЕСА В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ.....	80
Mykola Zverev (Kiev, Ukraine) – FROM EXPERIENCE FORMATION OF FORMER ARMY SERVICES AS A STABILIZING ELEMENT OF NATIONAL SECURITY.....	82
Igor Rodinsky (Kiev, Ukraine) – POLITICAL ELITE AND POLITICAL COMMUNICATION.....	84

სოციალურ-ეკონომიკურ მეცნიერებათა სამართაშორისო აკადემია
პოლიტიკური მენეჯმენტის სამართაშორისო აკადემია
იურიდიულ მეცნიერებათა სამართაშორისო აკადემია

INTERNATIONAL ACADEMY OF SOCIAL-ECONOMIC SCIENCES
INTERNATIONAL ACADEMY OF POLITICAL MANAGEMENT
INTERNATIONAL ACADEMY OF JURIDICAL SCIENCES

МЕЖДУНАРОДНАЯ АКАДЕМИЯ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ НАУК
МЕЖДУНАРОДНАЯ АКАДЕМИЯ ПОЛИТИЧЕСКОГО МЕНЕДЖМЕНТА
МЕЖДУНАРОДНАЯ АКАДЕМИЯ ЮРИДИЧЕСКИХ НАУК

**სახელმწიფოს ეფექტიანი
მართვის პრობლემები**

**XXXIII სამართაშორისო სამეცნიერო
კონფერენციის მასალები
(21.03.2020)**

თბილისი: საერთაშორისო გამომცემლობა “პროგრესი”, 2020.

**PROBLEMS OF EFFECTIVE
MANAGEMENT OF STATE**

***MATERIALS OF XXXIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC CONFERENCE
(21.03.2020)***

Tbilisi: International Publishing House “Progress”, 2020.

**ПРОБЛЕМЫ ЭФФЕКТИВНОГО
УПРАВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВОМ**

***МАТЕРИАЛЫ XXXIII МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
(21.03.2020)***

Тбилиси: Международное издательство “Прогресс”, 2020.

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 21.03.2020.
Authorized for publication 21.03.2020.
Подписано в печать 21.03.2020.

ნაბეჭდი თაბახი 11,0
Printed Papers 11,0
Печатных листов 11,0

E-mail: alfred.kuratashvili@mail.ru

Tel.: +995 577 477-579; +995 599 29-46-57

<http://dspace.nplg.gov.ge/handle/1234/162012>